

ZWIASTOWANIE

PISMO DIECEZJI RZESZOWSKIEJ R 24 (2015) NR 3

Zwiastowanie

**Pismo Diecezji Rzeszowskiej
R 25 (2015) Nr 3**

KURIA DIECEZJALNA W RZESZOWIE

Kolegium redakcyjne:
ks. Wiesław Szurek (przewodniczący),
ks. Andrzej Motyka, ks. Tomasz Nowak,
ks. Józef Mucha, ks. Sławomir Zych

Redaktor numeru:
ks. Wiesław Szurek

211 Zia/2015

Redakcja techniczna:
Małgorzata Ferfecka

ISSN 1426-1790

26227

Adres Redakcji:
Kuria Diecezjalna w Rzeszowie, ul. Zamkowa 4
35-032 Rzeszów, tel./fax 17 852 44 19

Druk:

„BONUS LIBER” Sp. z o.o.
ul. 17 Pułku Piechoty 7, 35-020 Rzeszów,
tel./fax. 17 852 59 38
e-mail: bonusliber@wp.pl • www.bonusliber.pl

KOŚCIÓŁ W ŚWIECIE

ORĘDZIE FRANCISZKA NA XXXI ŚDM KRAKÓW 2016 «BŁOGOSŁAWIENI MIŁOSIERNI, ALBOWIEM ONI MIŁOSIĘRZDZIA DOSTĄPIĄ» (MT 5,7)

Drodzy młodzi, doszliśmy do ostatniego etapu naszego pielgrzymowania do Krakowa, gdzie w lipcu przyszłego roku będziemy wspólnie świętowali XXXI Światowy Dzień Młodzieży. Podczas naszej długiej i wymagającej drogi, prowadzą nas słowa Jezusa, pochodzące z Kazania na Górze. Rozpoczęliśmy ją w 2014 roku, rozważając wspólnie pierwsze błogosławieństwo: „Błogosławieni ubodzy w duchu, albowiem do nich należy królestwo niebieskie” (Mt 5,3). Temat wybrany na rok 2015, to: „Błogosławieni czystego serca, albowiem oni Boga oglądać będą” (Mt 5,8). W roku, który jest przed nami, pragniemy zainspirować się słowami: „Błogosławieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią” (Mt 5,7).

1. Jubileusz Miłosierdzia

Wraz z tym tematem, Światowy Dzień Młodzieży Kraków 2016 wpisuje się w Rok Święty Miłosierdzia, stając się prawdziwym Jubileuszem Młodych w wymiarze światowym. Nie pierwszy raz międzynarodowe spotkanie młodych zbiega się z Rokiem Jubileuszowym. W istocie, to w Roku Świętym Odkupienia (1983/1984) św. Jan Paweł II po raz pierwszy zaprosił młodych z całego świata na Niedzielę Palmową. Później, w czasie Wielkiego Jubileuszu Roku 2000 ponad dwa miliony młodych z około 165 krajów zebrały się w Rzymie na XV Światowym Dniu Młodzieży. Jestem pewien, że podobnie, jak w tych dwóch przypadkach, tak i teraz Jubileusz Młodych w Krakowie będzie jednym z ważnych wydarzeń tego Roku Świętego! Być może niektórzy z was zadają sobie pytanie: czym jest ów Rok Jubileuszowy obchodzony w Kościele? Tekst biblijny z 25. rozdziału Księgi Kapłańskiej pomaga nam zrozumieć, co oznaczał „jubileusz” dla ludu Izraela: co pięćdziesiąt lat Żydzi słyszeli rozbrzmiewający dźwięk rogu (jobel), który zwoływał ich (jobil) do obchodów roku świętego, jako czasu pojednania (jobal) dla wszystkich. W tym czasie należało odbudować, oparte na darmości, dobre relacje z Bogiem, bliźnim i całym stworzeniem. Zachęcano więc, między innymi, do darowania długów, pomagania żyjącym w nędzy, naprawiania relacji międzyludzkich i uwalniania niewolników.

Jezus Chrystus przyszedł, aby oznajmić i wypełnić czas łaski od Pana, przynosząc dobrą nowinę ubogim, uwolnienie więźniom, wzrok niewidomym i wolność uciśnionym (por. Łk 4,18-19). W Nim, a w sposób szczególnie w Jego Misterium Paschalnym, wypełnia się najgłębszy sens jubileuszu. Kiedy w imię Chrystusa Kościół zwołuje jubileusz, wszyscy jesteśmy zaproszeni do przeżywania nadzwyczajnego czasu łaski. Sam Kościół jest powołany do hojnego dzielenia się znakami obecności i bliskości Boga, do budzenia w sercach zdolności dostrzegania tego, co najistotniejsze. W sposób szczególnie ten Rok Święty Miłosierdzia „to czas, aby na nowo odkryć poczucie misji, jaką Pan powierzył swemu Kościołowi w dzień Wielkanocy: być znakiem i narzędziem miłosierdzia Ojca” (Homilia podczas Pierwszych Nieszporów Niedzieli Miłosierdzia Bożego, 11 kwietnia 2015).

2. Miłosierni jak Ojciec

Hasłem tego Nadzwyczajnego Jubileuszu są słowa „Miłosierni, jak Ojciec” (por. *Misericordiae Vultus*, 13), zapowiadające również temat najbliższego Światowego Dnia Młodzieży. Spróbujmy zatem lepiej zrozumieć, co oznacza Boże Miłosierdzie.

Stary Testament, mówiąc o miłosierdziu, posługuje się różnymi terminami, spośród których najbardziej znaczące, to *hesed* i *rahamim*. Pierwszy, odnoszący się do Boga, wyraża Jego niestrudzoną wierność Przymierzu ze Swoim ludem, który miłuje i któremu przebacza na wieki. Drugi termin, *rahamim*, który można przetłumaczyć jako „wewnętrzności”, odwołuje się do matczynego łona, pozwalając nam rozumieć miłość Boga do swojego ludu na wzór miłości matki do swego dziecka. Tak, jak przedstawia to prorok Izajasz: „Czyż może niewiasta zapomnieć o swoim niemowlęciu, ta, która kocha syna swego łona? A nawet gdyby ona zapomniała, Ja nie zapomnę o tobie” (Iz 49,15). Ten rodzaj miłości sprawia, że znajdujemy w sobie miejsce dla innych, współodczuwamy, cierpimy i radujemy się z bliźnimi.

W biblijnym rozumieniu miłosierdzia zawarte są także konkretne cechy miłości, która jest wierna, darmowa i umie przebaczać. W poniższym fragmencie z Księgi proroka Ozeasza znajdujemy piękny przykład miłości Boga, porównanej do miłości ojca wobec syna: „Miłowałem Izraela, gdy jeszcze był dzieckiem, i syna swego wezwałem z Egiptu. Im bardziej ich wzywałem, tym dalej odchodzili ode Mnie, (...) A przecież Ja uczyłem chodzić Efraima, na swe ramiona ich brałem; oni zaś nie rozumieli, że troszczyłem się o nich. Pociągnąłem ich ludzkimi więzami, a były to więzy miłości. Byłem dla nich jak ten, co podnosi do swego policzka niemowlę - schyliłem się ku niemu i nakarmiłem go” (Oz 11,1-4). Chociaż niewłaściwa postawa syna zasługiwałaby na karę, miłość ojca jest wierna i zawsze przebacza skruszonemu synowi. Widzimy zatem, że w miłosierdziu zawsze zawarte jest przebaczenie; ono „nie

jest więc jakąś abstrakcyjną ideą, ale konkretnym faktem, przez który On objawia swoją miłość podobną do miłości ojca i matki, których aż do trzewi porusza los własnego dziecka. (...) Pochodzi ona z wnętrza jako uczucie głębokie, naturalne, złożone z czułości i współczucia, pobłażliwości i przebaczenia” (*Misericordiae Vultus*, 6).

W Nowym Testamencie jest mowa o Bożym Miłosierdziu (*eleos*), jako syntezie dzieła, dla którego Jezus przyszedł na świat, aby wypełnić je w imię Ojca (por. Mt 9,13). Miłosierdzie naszego Pana objawia się przede wszystkim, kiedy On pochyla się nad ludzką nędzą i okazuje swoje współczucie tym, którzy potrzebują zrozumienia, uzdrowienia i przebaczenia. W Jezusie wszystko mówi o miłosierdziu. Co więcej: On sam jest miłosierdziem.

W 15. rozdziale Ewangelii wg św. Łukasza odnajdujemy trzy przypowieści o miłosierdziu: tę o zagubionej owcy, tę o zgubionej drachmie oraz tę, która jest znana jako przypowieść o synu marnotrawnym. W tych trzech przypowieściach uderza nas radość Boga, radość, jaką On okazuje, kiedy odnajduje grzesznika i mu przebacza. Tak, radością Boga jest przebaczenie! W tym znajduje się synteza całej Ewangelii. „Każdy z nas jest tą zagubioną owcą, tą zgubioną drachmą. Każdy z nas jest owym synem, który zmarnował swoją wolność idąc za fałszywymi bożkami, iluzjami szczęścia i wszystko utracił. Ale Bóg o nas nie zapomina, Ojciec nigdy nas nie opuszcza. Jest ojcem cierpliwym, zawsze na nas czeka! Szanuje naszą wolność, ale zawsze pozostaje wierny. A kiedy do Niego powracamy, przyjmuje nas jak synów w swoim domu, ponieważ nigdy, nawet na chwilę, nie przestał czekać na nas z miłością. I jego serce cieszy się z każdego dziecka, które powraca. Cieszy się, ponieważ nastaje radość. Bóg raduje się, kiedy ktoś z nas grzeszników przychodzi do Niego i prosi o przebaczenie” (Modlitwa Anioł Pański, 15 września 2013).

Miłosierdzie Boga jest bardzo konkretne i wszyscy jesteśmy powołani, aby osobiście go doświadczyć. Kiedy miałem siedemnaście lat, pewnego dnia, gdy miałem wyjść na spotkanie z przyjaciółmi, zdecydowałem, że najpierw wstąpię do kościoła. Spotkałem tam pewnego księdza, który wzbudził we mnie szczególne zaufanie, tak, że zapragnąłem stworzyć swoje serce w Sakramencie Spowiedzi. To spotkanie zmieniło moje życie! Odkryłem, że kiedy otwieramy swoje serce z pokorą i przejrzystością, możemy bardzo konkretnie doświadczyć Bożego Miłosierdzia. Miałem pewność, że w osobie tego kapłana Bóg czekał na mnie, zanim jeszcze zrobiłem pierwszy krok w stronę kościoła. My Go poszukujemy, ale On nas zawsze uprzedza, szuka nas od zawsze i jako pierwszy nas odnajduje. Być może ktoś z was nosi w swoim sercu ciężar i myśli: zrobiłem to czy tamto... Nie bójcie się! On na was czeka! On jest ojcem: czeka na was zawsze! Jakże pięknie jest odnaleźć w Sakramencie Pojednania miłosierne ramiona Ojca, odkryć konfesjonał jako miejsce Miłosierdzia, dać się dotknąć tej miłosiernej miłości Pana, który zawsze nam przebacza!

A czy ty, drogi chłopcze, droga dziewczyno, poczułeś kiedykolwiek na sobie to spojrzenie pełne nieskończonej miłości, która, pomimo wszystkich twoich grzechów, ograniczeń, upadków, wciąż ci ufa i z nadzieją patrzy na twoje istnienie? Czy jesteś świadomy, jak wielka jest twoja wartość w planie Boga, który z miłości oddał ci wszystko? Jak naucza św. Paweł „Bóg zaś okazuje nam swoją miłość [właśnie] przez to, że Chrystus umarł za nas, gdyśmy byli jeszcze grzesznikami” (Rz 5,8). Ale czy naprawdę rozumiemy potęgę tych słów?

Wiem, jak drogi jest wam wszystkim krzyż Świątowych Dni Młodzieży – dar św. Jana Pawła II – który, począwszy od 1984 roku, towarzyszy wszystkim naszym międzynarodowym spotkaniom. Ileż przemian, ileż prawdziwych nawróceń w życiu wielu młodych ludzi zrodziło się właśnie ze spotkania z tym prostym krzyżem! Być może zadawaliście sobie pytanie: skąd bierze się ta nadzwyczajna moc krzyża? Oto odpowiedź: krzyż jest najbardziej wymownym znakiem Miłosierdzia Boga! Jest potwierdzeniem, że miarą miłości Boga wobec ludzkości jest miłość bez miary! Na krzyżu możemy dotknąć Miłosierdzia Boga i dać się dotknąć Jego Miłosierdziu! Przypomnijmy sobie historię dwóch łotrów ukrzyżowanych obok Jezusa: jeden z nich jest zarozumiały, nie uznaje siebie za grzesznika, drwi z Jezusa. Drugi natomiast uznaje swoją winę, zwraca się do Pana i mówi: „Jezu, wspomnij na mnie, gdy przyjdiesz do swego królestwa”. Jezus spogląda na niego z nieskończonym miłosierdziem i odpowiada mu: „Dziś ze Mną będziesz w raju” (por. Łk 23,32.39-43). Z którym z nich dwóch się utożsamiamy? Z tym, który jest zarozumiały i nie uznaje własnych win? Czy raczej z tym, który przyznaje, że potrzebuje Bożego Miłosierdzia i błaga o nie całym sercem? W Chrystusie, który oddał za nas na krzyżu swoje życie, zawsze odnajdziemy bezwarunkową miłość, która uznaje nasze życie za dobro i zawsze daje nam możliwość rozpoczęcia na nowo.

3. Nadzwyczajna radość bycia narzędziem Bożego Miłosierdzia

Słowo Boże uczy nas, że „więcej szczęścia jest w dawaniu aniżeli w braniu” (Dz 20,35). Właśnie z tego powodu piąte błogosławieństwo nazywa szczęśliwymi tych, którzy są miłośni. Wiemy, że Pan umiłował nas jako pierwszy. Ale jesteśmy prawdziwie błogosławieni, szczęśliwi, jeśli wejdziemy w tę logikę Boskiego daru, logikę miłości darmowej, jeśli odkryjemy, że Bóg nieskończenie nas pokochał po to, aby uczynić nas zdolnymi do kochania jak On: bez miary. Jak mówi św. Jan: „Umiłowani, miłujmy się wzajemnie, ponieważ miłość jest z Boga, a każdy, kto miłuje, narodził się z Boga i zna Boga. Kto nie miłuje, nie zna Boga, bo Bóg jest miłością. (...) W tym przejawia się miłość, że nie my umiłowaliśmy Boga, ale że On sam nas umiłował i posłał Syna swojego jako ofiarę przebłagalną za nasze grzechy. Umiłowani, jeśli Bóg tak nas umiłował, to i my winniśmy się wzajemnie miłować” (1 J 4,7-11).

Po objaśnieniu wam w skrócie sposobu, w jaki Pan objawia wobec nas swoje Miłosierdzie, chciałbym zasugerować wam, jak, w konkretny sposób, możemy być narzędziem tego samego Miłosierdzia względem naszych bliźnich. Przychodzi mi na myśl przykład bł. Pier Giorgia Frassatiego. On mówi: „Jezus odwiedza mnie w Komunii świętej każdego ranka, a ja Mu się za to odwdzięczam w skromniejszy, dostępny mi sposób: odwiedzam Jego biedaków”. Pier Giorgio był młodzieńcem, który zrozumiał, co znaczy mieć serce miłosierne, wrażliwe na najbardziej potrzebujących. Ofiarowywał im o wiele więcej niż dary materialne, dawał samego siebie, poświęcał czas, słowa, zdolność słuchania. Służył ubogim z wielką dyskrecją, nigdy się z tym nie obnosząc. Prawdziwie żył Ewangelią, która mówi: „Kiedy zaś ty dajesz jałmużnę, niech nie wie lewa twoja ręka, co czyni prawa, aby twoja jałmużna pozostała w ukryciu” (Mt 6,3-4). Wyobraźcie sobie, że w przeddzień swojej śmierci, ciężko schorowany, udzielał wskazówek dotyczących sposobu pomagania jego pokrzywdzonym przyjaciołom. W czasie pogrzebu, jego rodzina i przyjaciele byli zdumieni obecnością tak wielu nieznanymych ubogich, których prowadził i którym pomagał za życia młody Pier Giorgio.

Zawsze lubię łączyć ewangeliczne błogosławieństwa z 25. rozdziałem Ewangelii wg św. Mateusza, gdzie Jezus wymienia uczynki miłosierdzia i mówi, że to z nich zostaniemy osądzeni. Zapraszam was zatem do ponownego odkrycia uczynków miłosierdzia względem ciała: głodnych nakarmić, spragnionych napoić, nagich przyodziać, podróżnych w dom przyjąć, więźniów pocieszać, chorych nawiedzać, umarłych grzebać. Nie zapominajmy również o uczynkach miłosiernych względem duszy: grzesznych upominać, nieumiejętnych pouczać, wątpiącym dobrze radzić, strapiionych pocieszać, krzywdy cierpliwie znosić, urazy chętnie darować, modlić się za żywych i umarłych. Jak widzicie, miłosierdzie nie jest „postawą na pokaz”, nie jest też zwykłym sentymentalizmem. Jest sprawdzianem autentyczności naszej postawy jako uczniów Jezusa, naszej wiarygodności jako chrześcijan we współczesnym świecie.

Wam, młodym, którzy jesteście bardzo praktyczni, chciałbym zaproponować, abyście przez pierwszych siedem miesięcy 2016 roku, wybierali co miesiąc jeden uczynek miłosierny względem ciała i jeden względem duszy, i realizowali je. Zainspirujcie się modlitwą św. Faustyny, pokornej apostołki Bożego Miłosierdzia w naszych czasach:

Dopomóż mi do tego, o Panie, (...)

- aby oczy moje były miłosierne, bym nigdy nie podejrzewała i nie sądziła według zewnętrznych pozorów, ale upatrywała to, co piękne w duszach bliźnich, i przychodziła im z pomocą. (...)
- aby słuch mój był miłosierny, bym skłaniała się do potrzeb bliźnich, by uszy moje nie były obojętne na bóle i jęki bliźnich. (...)

- aby język mój był miłosierny, bym nigdy nie mówiła ujemnie o bliźnich, ale dla każdego miała słowo pociechy i przebaczenia. (...)
- aby ręce moje były miłosierne i pełne dobrych uczynków, (...)
- aby nogi moje były miłosierne, bym zawsze śpieszyła z pomocą bliźnim, opanowując swoje własne znużenie i zmęczenie. (...)
- aby serce moje było miłosierne, bym czuła ze wszystkimi cierpieniami bliźnich (Dzienniczek, 163).

Przesłanie Bożego Miłosierdzia stanowi więc bardzo konkretny i wymagający program życia, program, który wymaga konkretnych uczynków. A jednym z najbardziej oczywistych – choć być może również najtrudniejszych do wprowadzenia w życie – uczynków miłosierdzia jest przebaczenie tym, którzy nas obrazili, którzy wyrządzili nam zło, których uważamy za wrogów. „Jakże trudne wydaje się nieraz przebaczenie! A przecież przebaczenie jest narzędziem złożonym w nasze słabe ręce, abyśmy mogli osiągnąć spokój serca. Uwolnienie się od żalu, złości, przemocy i zemsty – to warunki konieczne do tego, by żyć szczęśliwie” (Misericordiae Vultus, 9).

Spotykam wielu młodych, którzy mówią, że są zmęczeni życiem w tak bardzo podzielonym świecie, w którym ścierają się zwolennicy różnych poglądów, jest wiele wojen, a niektórzy używają nawet swojej religii do usprawiedliwienia przemocy. Musimy błagać Pana, by obdarzył nas łaską bycia miłosierdnymi wobec tych, którzy wyrządzają nam zło. Tak, jak Jezus, który na krzyżu modlił się za tych, którzy go ukrzyżowali: „Ojcze, przebac im, bo nie wiedzą, co czynią” (Łk 23,34). Jedyną drogą do przezwyciężenia zła jest miłosierdzie. Sprawiedliwość jest konieczna, oczywiście, ale sama nie wystarczy. Sprawiedliwość i miłosierdzie muszą podążać razem. Tak bardzo chciałbym, byśmy zjednoczyli się w chóralnej modlitwie płynącej z głębi naszych serc, błagając Boga o miłosierdzie dla nas i całego świata!

4. Kraków na nas czeka!

Zostało kilka miesięcy do naszego spotkania w Polsce. Kraków, miasto św. Jana Pawła II i św. Faustyny Kowalskiej, czeka na nas z otwartymi ramionami i otwartym sercem. Wierzę, że Boża Opatrzność prowadziła nas do świętowania Jubileuszu Młodych właśnie tam, gdzie żyło tych dwoje wielkich Apostołów Miłosierdzia naszych czasów. Jan Paweł II przeczuwał, że nastał czas Miłosierdzia. Na początku swego pontyfikatu napisał encyklikę *Dives in Misericordia*. W Roku Świętym 2000 kanonizował siostrę Faustynę i ustanowił Święto Bożego Miłosierdzia, obchodzone w drugą Niedzielę Wielkanocną. A w 2002 roku osobiście konsekrował w Krakowie sanktuarium Jezusa Miłosierdnego, zawierzając świat Bożemu Miłosierdziu i wyrażając pragnienie, by to orędzie dotarło do wszystkich mieszkańców ziemi i wypełniło ich serca

nadzieją: „Trzeba tę iskrę Bożej łaski rozniecać. Trzeba przekazywać światu ogień miłosierdzia. W miłosierdziu Boga świat znajdzie pokój, a człowiek szczęście!” (Homilia podczas poświęcenia sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie, 17 sierpnia 2002).

Drodzy młodzi, Jezus Miłosierny, przedstawiony w wizerunku, czczonym przez lud Boży w Jemu poświęconym sanktuarium w Krakowie, czeka na was. On was ufa i na was liczy! Ma tak wiele do powiedzenia każdemu i każdej z was... Nie bójcie się spojrzeć Mu w oczy pełne nieskończonej miłości i pozwólcie, aby On ogarnął was swoim miłosiernym spojrzeniem gotowym przebaczyć każdy wasz grzech. Spojrzeniem, które może przemienić wasze życie i uleczyć rany waszych dusz. Spojrzeniem, które zaspokaja najgłębsze pragnienia waszych młodych serc: pragnienie miłości, pokoju, radości i prawdziwego szczęścia. Przyjdźcie do Niego i nie bójcie się! Przyjdźcie, by powieźć Mu z głębi waszych serc: „Jezu ufam Tobie!”. Pozwólcie, by dotknęło was Jego bezgraniczne Miłosierdzie, abyście wy z kolei, poprzez uczynki, słowa i modlitwę, stali się apostołami miłosierdzia w naszym świecie zranionym egoizmem, nienawiścią i rozpaczą.

Nieście płomień miłosiernej miłości Chrystusa – o którym mówił św. Jan Paweł II – w środowiska waszego codziennego życia i aż na krańce ziemi. W tej misji, towarzyszę wam moimi życzeniami i modlitwami, i na tym ostatnim odcinku drogi duchowych przygotowań do najbliższego ŚDM w Krakowie, zawierzam was wszystkim Dziewicy Maryi, Matce Miłosierdzia, błogosławiąc wam z całego serca.

Papież Franciszek

Watykan, 15 sierpnia 2015

Uroczystość Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny

LIST PAPIEŻA Z OKAZJI ROKU NADZWYCZAJNEGO JUBILEUSZU MIŁOSIERDZIA

Będzie «prawdziwym momentem spotkania z miłosierdziem Boga» nadzwyczajny jubileusz, który rozpocznie się 8 grudnia. Pisze o tym Papież Franciszek w liście przesłanym do abpa Rina Fisichelli, przewodniczącego Papieskiej Rady ds. Krzewienia Nowej Ewangelizacji, wskazując kilka kluczowych kwestii, pozwalających przeżyć doświadczenie roku świętego jako okazji do «dotknięcia ręką» czułości Ojca.

Wśród bardziej znaczących passusów jest fragment poświęcony sytuacji więźniów. Jubileusz – zwraca uwagę Papież - «zawsze stanowił okazję do wielkiej amnestii, obejmującej bardzo wiele osób, które choć zasługują na karę, uświadomiły sobie jednak, że to, co uczyniły, było niesprawiedliwe, i szczerze pragną na nowo włączyć się w życie społeczeństwa, wnosząc w nie swój uczciwy wkład». Franciszek wyraża życzenie, aby do wszystkich więźniów «dotarło w konkretny sposób miłosierdzie Ojca» i przypomina, że będą mogli oni otrzymać odpust w kaplicy więziennej. «Kiedy będą przechodzili przez drzwi swojej celi, kierując myśli i modlitwę do Ojca - dodaje - niech za każdym razem ten gest oznacza dla nich przejście przez Drzwi Święte».

Główne znaczenie ma w liście fragment poświęcony kobietom, które przeżyły dramat aborcji. «Wielkim złem nazywa ją Papież, wyjaśniając jednakże, iż «tylko wtedy, gdy zrozumie się to w prawdzie, można nie stracić nadziei» i potwierdzając, że «Przebaczenia Bożego nie można odmówić nikomu, kto żałuje». Stąd decyzja o upoważnieniu wszystkich kapłanów w roku jubileuszowym «do rozgrzeszenia z grzechu aborcji osób, które jej dokonały, żałując tego z całego serca i proszą o przebaczenie». W tej perspektywie Franciszek zachęca kapłanów, by się przygotowali do «tego wielkiego zadania, by potrafili łączyć słowa szczerego przyjęcia z refleksją, która pomoże zrozumieć popełniony grzech oraz wskaże drogę autentycznego nawrócenia, by pojąć prawdziwe i wielkoduszne przebaczenie Ojca, który wszystko odnawia swoją obecnością». Na koniec Papież zwraca się do «tych wiernych, którzy z różnych powodów uważają za stosowne chodzenie do kościołów, w których posługują kapłani z Bractwa św. Piusa X». Wyrażając nadzieję, że «w bliskiej przyszłości będzie można znaleźć rozwiązania pozwalające przywrócić pełną jedność z kapłanami i przełożonymi Bractwa», Papież rozporządza - «powodowany potrzebą zabiegania o dobro tych wiernych», podkreśla - że «osoby, które w Roku Świętym Miłosierdzia przystąpią do Sakramentu Pojednania u kapłanów z Bractwa św. Piusa X, otrzymają ważne i zgodne z prawem rozgrzeszenie».

Papież Franciszek

1 września 2015

KOŚCIÓŁ W POLSCE

PAPIEŻ FRANCISZEK GRATULUJE NOWEMU PREZYDENTOWI RP

Jego Ekscelencja
Pan Andrzej Duda
Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
Warszawa

W dniu, w którym obejmuje Pan urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, przesyłam serdeczne gratulacje i życzenia wszelkiej pomyślności. Proszę Boga, aby swą łaską wspierał Pana w realizacji tego odpowiedzialnego zadania. Pokój i radość, poczucie bezpieczeństwa oraz szczęście osób i rodzin niech wypełniają codzienność wszystkich Polaków. Niech Bóg błogosławi Panu, Jego Najbliższym i Współpracownikom oraz całemu Narodowi polskiemu.

FRANCISZEK

Watykan, 6 sierpnia 2015 r.

STANOWISKO BISKUPÓW POLSKICH PRZED XIV ZWYCZAJNYM ZGROMADZENIEM OGÓLNYM SYNODU BISKUPÓW (4-25. 10. 2015 r.)

Warszawa, 21.09.2015 r.

Konferencja Episkopatu Polski wyraża wdzięczność Ojcu Świętemu Franciszkowi za dar Synodu Biskupów, którego tematem będzie w tym roku „Powołanie i misja rodziny w Kościele i świecie współczesnym”. Dziękujemy także milionom Polaków – w tym wspólnotom i ruchom rodzinnym – którzy modlą się za papieża Franciszka, kardynałów, biskupów i osoby biorące udział w synodzie. Zachęcamy wszystkich do dalszej modlitwy w intencji synodu,

podczas którego – na prośbę Ojca Świętego – biskupi z Polski podzielią się radościami i troskami dotyczącymi rodzin.

1. Nauczanie papieży i biskupów – oparte na Piśmie Świętym i Tradycji Kościoła katolickiego – wskazuje, że małżeństwo i rodzina są jednym z najcenniejszych dóbr ludzkości, które powinno być otoczone szczególną opieką. Jezus Chrystus prezentuje małżeństwo jako przymierze mężczyzny i kobiety, którzy są zjednoczeni w miłości na całe życie i otwarci na dar nowego istnienia. Małżeństwo jest rzeczywistością Bożą i ludzką, którą Jezus Chrystus podniósł do godności sakramentu. Małżonkowie zaś „w swym życiu małżeńskim i rodzinnym mogą przeżywać miłość samego Boga do ludzi i miłość Pana Jezusa do Kościoła – Jego oblubienicy” (św. Jan Paweł II, *Familiaris consortio*, 56).

Wiele polskich rodzin podkreślało w ankiecie przed zbliżającym się synodem, że ich radość oraz pokój ducha są owocem wiary w Boga, życia sakramentalnego oraz modlitwy indywidualnej i rodzinnej, jak również czasu, który wzajemnie sobie poświęcają. Podkreślamy więc, że rodzina – będąc Kościołem domowym – jest rzeczywistością świętą i uświęcającą (por. Dz 10,24-48; św. Jan Paweł II, *Homilia na otwarcie VI Synodu Biskupów*, 26.09.1980).

2. Dziękujemy Panu Bogu za to, że w naszej Ojczyźnie jest wiele zdrowych rodzin, które „w dobrej i złej doli” każdego dnia troszczą się o wierność swojemu powołaniu. Jak napisaliśmy w liście pasterskim, to „ludzie, którzy wierzą w miłość i chcą nią żyć na co dzień, rozumiejąc ją nie tylko jako emocje i źródło wrażeń, lecz jako szczęśliwą możliwość wzięcia odpowiedzialności za osobę umiłowaną, aby cieszyć się nierozzerwalnym i wyłącznym z nią związkiem na zawsze. Ludzie, którzy z poczuciem świętości i z zachwytem w sercach patrzą na misterium ciała ludzkiego i dar współżycia małżeńskiego, którzy nowe dziecko witają w rodzinie modlitwą uwielbienia, a na każde życie – od poczęcia do naturalnej śmierci – patrzą jak na świętość. Ludzie, dla których zawsze i wszędzie bezwzględną wartością jest godność osoby ludzkiej” (*List Konferencji Episkopatu Polski na Święto Świętej Rodziny*, 30.12.2005). Dziękujemy kapłanom, którzy posługują im z ojcowską mądrością i oddaniem.
3. „Co Bóg złączył, tego człowiek niech nie rozdziela” – mówi Chrystus (Mk 10,9). Dlatego małżeństwo sakramentalne jest ze swej istoty nierozzerwalne. Prawo Boże wyznacza nieprzekraczalne granice ludzkim decyzjom. Człowiek nie ma „zwierzchnictwa nad naturalnym czy stanowionym Prawem Bożym” (św. Jan Paweł II, *Przemówienie do Trybunału Roty Rzymskiej*, 21.01.2000). W sytuacji gdy małżonkowie przeżywają trud-

ności, zadaniem Kościoła katolickiego jest pomoc w pogłębieniu miłości i wzajemnej odpowiedzialności oraz w nawróceniu. Dzisiaj taka duszpasterska troska jest konieczna bardziej niż kiedykolwiek.

W Kościele katolickim nie ma rozwodów ani procesów, które prowadzą do rozwodu. Są tylko procesy, podczas których orzeka się indywidualnie, czy dane małżeństwo zostało zawarte ważnie czy też nie. Wszyscy powinni wystrzegać się mentalności rozwodowej. Każde rozejście się małżonków obraża Boga oraz niesie za sobą wiele krzywd i pozostawia rany nie tylko w nich samych, ale kładzie się bolesnym cieniem również na ich dzieciach, najbliższej rodzinie, przyjaciółach, znajomych oraz niszczy podstawy całego społeczeństwa.

W takim położeniu trzeba tym większą troską duszpasterską otoczyć żyjących w związkach niesakramentalnych. Przypominamy, że osoby rozwiedzione, bądź pozostające w separacji, nie są wykluczone z Kościoła, ale nadal są Jego członkami i należy im pomóc, aby zachowały wiarę oraz więź ze wspólnotą kościelną, by uczestniczyły w niedzielnej Mszy Świętej oraz w życiu wspólnot parafialnych (św. Jan Paweł II, *Familiaris consortio*, 84). Jednocześnie zachęcamy te osoby, które nie mają przeszkód do zawarcia związku małżeńskiego, aby otworzyły się na miłość Boga i podjęły wyzwanie zbudowania rodziny na trwałym fundamencie łaski Chrystusowej.

4. Troską duszpasterską obejmujemy małżeństwa, które od lat oczekują dziecka. Równocześnie przypominamy, że sztuczne zapłodnienie nie jest właściwym sposobem na rozwiązanie problemu niepłodności i katolicy nie mogą stosować tej metody (Papież Franciszek, Audiencja dla Stowarzyszenia Włoskich Lekarzy Katolickich, 15.11.2014). Łączymy się w bólu z rodzinami, które przeżywają dramat poronienia samoistnego albo których dzieci urodziły się martwe. Przypominamy, że każde z tych dzieci ma prawo do pełnego pogrzebu katolickiego.
5. Pragniemy, aby podczas Synodu jeszcze bardziej wyartykułowano wdzięczność wobec małżonków, którzy roztropnie i wielkodusznie (*Gaudium et spes*, 50) zdecydowali się na większą liczbę dzieci, dając im życie i utrzymanie oraz troszcząc się o wprowadzenie ich w świat wiary i kultury (Papieska Rada ds. Rodziny, *Rodzina a ludzka prokreacja*, 18-19). Wdzięcznością obejmujemy także małżonków adoptujących dzieci oraz osoby tworzące rodzinne domy dziecka.

Uważamy, że Synod może pomóc w zmianie narracji społecznej wobec rodzin wielodzietnych, na co zwrócił uwagę papież Franciszek podczas spotkania z kilkoma tysiącami rodzin wielodzietnych, gdy z najgłębszym szacunkiem i wdzięcznością mówił o ich niezastąpionym wkładzie

- w przyszłość Kościoła i świata oraz apelował, aby w strukturach społecznych była zagwarantowana dla nich adekwatna pomoc (Papież Franciszek, *Rodziny wielodzietne nadzieją społeczeństwa*, audiencja, 28.12.2014; por. Tenże, *Rodzina – Dzieci*, audiencja śródowa, 8.04.2015).
6. Troska o rodziny najuboższe, rodziny z osobami niepełnosprawnymi i małżeństwa starsze powinna stać się integralną częścią duszpasterstwa rodzin. Należy uwrażliwiać szczególnie młode pokolenie na osoby i rodziny potrzebujące wszelkiej pomocy. Trzeba otoczyć troską duszpasterską rodziny przeżywające rozłąkę związaną z migracją zarobkową. Jednocześnie przypominamy konieczność godziwej zapłaty za pracę: „Społeczeństwo i Państwo winny ponadto gwarantować taki poziom zarobków, by wystarczały one na utrzymanie pracownika i jego rodziny, a także pozwalały na gromadzenie pewnych oszczędności” (św. Jan Paweł II, *Centesimus annus*, 15).
 7. Rośnie liczba osób żyjących samotnie. Znajdujemy wśród nich takie, które z różnych powodów nie mogą zawrzeć związku małżeńskiego oraz takie, które świadomie wybierają drogę samotności w świecie, aby w różnoraki sposób służyć innym. Są również i takie, które – poddając się mentalności konsumpcyjnej – pozostają samotne dla własnej wygody. Wszystkie te osoby należy objąć opieką duszpasterską w taki sposób, aby włączyć je w życie Kościoła i służbę rodzinom potrzebującym wsparcia (św. Jan Paweł II, *Familiaris consortio*, 85).
 8. Obserwujemy, że z jednej strony ok. 90% polskiej młodzieży widzi w małżeństwie i rodzinie drogę do osiągnięcia szczęścia w dorosłym życiu. Z drugiej jednak strony, stale zwiększa się liczba osób żyjących w konkubinatach. Nierzadko pojawia się też lęk przed odpowiedzialnością i złożeniem siebie w darze w sposób nieodwołalny. Dlatego konieczne jest dowartościowanie instytucji narzeczeństwa i wydłużenie bezpośredniego okresu przygotowania do zawarcia sakramentu małżeństwa. Dziękujemy małżonkom, którzy posługują na rzecz innych małżeństw dając świadectwo, że piękna i wierna miłość małżeńska jest możliwa do zrealizowania.
 9. W związku z dyskusją na temat Komunii Świętej dla osób rozwiedzionych, pozostających w powtórnych związkach cywilnych, jesteśmy wdzięczni papieżowi Franciszkowi, za przypomnienie, że „Eucharystia nie jest modlitwą prywatną ani pięknym doświadczeniem duchowym. (...) Karmienie się tym *Chlebem Życia* oznacza wejście w jedność z sercem Chrystusa, przyswojenie sobie Jego wyborów, Jego myśli, Jego postaw” (*Anioł Pański*, 16.08.2015). Aby prowadzić takie życie eucharystyczne, potrzebne jest pogłębienie kultu Eucharystii (Benedykt XVI, *Sacramen-*

tum caritatis, 66). Niezmienne pozostaje nauczanie Kościoła katolickiego mówiące o tym, iż aby przystępować do Komunii Świętej, trzeba trwać w łasce uświęcającej (por. 1 Kor 11,26-29; 1 Kor 6,9-10; Kodeks Prawa Kanonicznego, kan. 916).

Rodzina jest dziełem i własnością Boga. Dlatego do nadchodzącego synodu przygotowujemy się z wiarą, nadzieją i miłością.

**KOMUNIKAT PREZYDIUM KONFERENCJI
EPISKOPATU POLSKI
po podpisaniu przez Prezydenta RP
ustawy dotyczącej procedury *in vitro***

Warszawa, 22 lipca 2015 r.

Po podpisaniu ustawy dotyczącej procedury „*in vitro*” wyrażamy nasze najgłębsze rozczarowanie i głęboki ból. W tych okolicznościach pragniemy raz jeszcze przypomnieć nauczanie Kościoła:

„Jeżeli chodzi o *leczenie bezpłodności*, nowe techniki medyczne powinny uszanować trzy podstawowe dobra:

- a) prawo do życia i do integralności fizycznej każdej istoty ludzkiej od poczęcia aż do naturalnej śmierci;
- b) jedność małżeństwa, pociągającą za sobą wzajemne poszanowanie prawa małżonków do stania się ojcem i matką wyłącznie dzięki sobie;
- c) specyficznie ludzkie wartości płciowości, które «wymagają, by przekazanie życia osobie ludzkiej nastąpiło jako owoc właściwego aktu małżeńskiego, aktu miłości między małżonkami». Techniki przedstawiane jako pomoc do przekazywania życia «nie dlatego są do odrzucenia, że są sztuczne. Jako takie świadczą o możliwościach sztuki medycznej, jednak powinno się je oceniać pod kątem moralnym w odniesieniu do godności osoby ludzkiej, wezwanej do realizacji powołania Bożego, w darze miłości i w darze z życia».

W świetle takiego kryterium należy wykluczyć wszelkie techniki sztucznego zapłodnienia heterologicznego oraz techniki sztucznego zapłodnienia homologicznego, zastępujące akt małżeński” (*Dignitas personae*, 12).

Odpowiedzialność moralna za to, co się stało spada na prawodawców, którzy poparli i zatwierdzili prawo dopuszczające stosowanie metody „in vitro” i na zarządzających instytucjami służby zdrowia, w których stosuje się te techniki. Trzeba też wspomnieć o zorganizowanym sprzysiężeniu, ogarniającym także instytucje międzynarodowe, fundacje i stowarzyszenia, które prowadzą programową walkę o legalizację i rozpowszechnienie tej metody. W tym sensie problem „in vitro” wykracza poza sferę odpowiedzialności poszczególnych osób, a zło przez nie wyrządzone przyjmuje daleko idący wymiar społeczny. Ojciec święty Jan Paweł II w *Liście do Rodzin* pisał: „stajemy tu wobec olbrzymiego zagrożenia nie tylko poszczególnego jednostkowego życia ludzkiego, ale całej naszej cywilizacji”.

Poszanowanie życia jako daru Boga wymaga niekiedy decyzji odważnych i sprzecznych z dominującym nurtem – powiedział papież Franciszek do Stowarzyszenia Włoskich Lekarzy Katolickich (Rzym, 15.11.2014 r.). Papież zdecydowanie odrzuca różne formy „fałszywego współczucia”, promującego aborcję, eutanazję, zapłodnienie „in vitro” oraz wykorzystywanie istnień ludzkich do przypuszczalnego ocalenia innych.

W trosce o najbardziej bezbronne istnienia ludzkie oraz w duchu odpowiedzialności przed Bogiem za sumienia powierzonych nam wiernych mamy obowiązek jeszcze raz przypomnieć, że - podobnie jak w przypadku aborcji - katolicy nie mogą stosować „in vitro”, m.in. dlatego, że kosztem urodzin jednej osoby ludzkiej niszczone są inne nienarodzone dzieci.

W tej sytuacji zwracamy się do katolików oraz do wszystkich ludzi dobrej woli, aby chronili każde życie ludzkie od chwili poczęcia, otaczając również opieką osoby narodzone przy zastosowaniu metody „in vitro”.

Zachęcamy małżonków, którzy pragną potomstwa, aby podjęli metody leczenia niepłodności, które są godziwe z punktu widzenia moralnego. W przypadku niemożności zrodzenia potomstwa, Kościół zachęca do adopcji sierot, które dla odpowiedniego rozwoju ludzkiego potrzebują ogniska domowego (por. *Dignitas personae*, 13).

/-/ Abp Stanisław Gądecki

*Metropolita Poznański
Przewodniczący KEP*

/-/ Abp Marek Jędraszewski

*Metropolita Łódzki
Zastępca Przewodniczącego KEP*

/-/ Bp Artur G. Miziński

Sekretarz Generalny KEP

OŚWIADCZENIE RADY PRAWNEJ KEP w sprawie konsekwencji na płaszczyźnie sakramentalnej, wynikających z głosowania i podpisania ustawy dotyczącej procedury *in vitro*

Warszawa, dn. 3 sierpnia 2015 r.

W związku z pytaniami o interpretację sprawy głosowania w Parlamencie i podpisania ustawy dotyczącej procedury *in vitro* kierowanymi m.in. do Sekretariatu Konferencji Episkopatu Polski, podaję poniżej kilka wyjaśnień.

1. Przyjęta przez Polski Parlament ustawa dotycząca *in vitro* – za cenę urodzin dziecka – godzi wprost w życie innych dzieci poczętych podczas tej procedury oraz w nienaruszalność życia ludzkiego od poczęcia do naturalnej śmierci (por. *Evangelium vitae*, 58-63). Z tego powodu ustawa ta nie może być przez katolika w żaden sposób zaakceptowana. Pan Prezydent RP i parlamentarzyści, którzy poparli ustawę dotyczącą *in vitro*, równocześnie publicznie wyrazili swoje poglądy, które stały się źródłem poważnego zgorszenia wielu wiernych, co „jest postawą lub zachowaniem, które prowadzi drugiego człowieka do popełnienia zła” (KKK, 2284). Kto z katolików świadomie i dobrowolnie podpisuje się lub głosuje za dopuszczalnością metody *in vitro*, tym samym podważa *communio*, czyli swoją pełną wspólnotę z Kościołem katolickim (KPK, kan. 204-205, 208-214).
2. Głosowanie w Parlamencie [Sejmie lub Senacie] ma rangę deklaracji publicznej i tak też jest rozumiane przez obywateli Rzeczypospolitej. Dla tych obywateli, którzy należą do Kościoła katolickiego, głosowanie to ma także rangę publicznego oświadczenia woli. Należy przy tym zakładać, że każdy poseł oraz senator – podejmując w tych sprawach decyzję w Parlamencie – działał w sposób świadomy oraz z pełną wolnością wewnętrzną. Gdyby jednak ktoś z parlamentarzystów nie miał w momencie głosowania pełnej wiedzy lub miałby wiedzę fałszywą, lub miał ograniczoną aktualną świadomość, musiałby to publicznie oświadczyć. Analogicznie winien postąpić ten, kto miał odebraną lub ograniczoną wolność. To samo dotyczy Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.
3. W kwestii osób przystępujących do sakramentów świętych, według Kodeksu Prawa Kanonicznego: „Kto ma świadomość grzechu ciężkiego, nie powinien bez sakramentalnej spowiedzi (...) przyjmować Komunii świętej (...)” (KPK, kan. 916). Tak więc, jeśli ktoś świadomie i dobrowolnie opowiedział się przeciw godności człowieka przez głosowanie lub podpisa-

nie ustawy legalizującej procedurę *in vitro*, a chciałby przystępować do Komunii świętej, najpierw powinien pojednać się z Bogiem i wspólnotą Kościoła przez sakrament pojednania, wyrazić żal za popełniony grzech, postanowić poprawę i dokonać zadośćuczynienia. W tym przypadku musi być pewność, że dana osoba zmieniła opinię i przyznaje się do popełnionego błędu. W omawianym przypadku trzeba pamiętać, że grzech popełniony publicznie, jakim jest udział w stanowieniu prawa naruszającego godność życia ludzkiego, stanowi szczególną formę zgorznienia. Z tej racji, taka osoba powinna ze swej strony powstrzymać się od przystępowania do Komunii świętej, dopóki nie zmieni publicznie swego stanowiska.

4. Co do osób udzielających sakramentów trzeba stwierdzić, iż faktyczne odmówienie komukolwiek Komunii świętej jest niezwykle trudne, ponieważ nigdy nie wiadomo czy dana osoba nie była wcześniej u spowiedzi i nie uzyskała rozgrzeszenia z tego grzechu, okazując żal, postanowienie poprawy i zadośćuczynienie Panu Bogu i ludziom. Jest to sprawa bardzo delikatna. Ze względu na trudność w dokonaniu jednoznacznej oceny, czy w tym przypadku zachodzi sytuacja trwania „z uporem w jawnym grzechu ciężkim” (*Kodeks Prawa Kanonicznego*, kan. 915), bezpieczniej jest przekazać tę sprawę do oceny ordynariusza.
5. Poprzez głosowanie za ustawą dopuszczającą *in vitro* lub jej podpisanie nie zaciąga się automatycznie ekskomuniki. Według *Kodeksu Prawa Kanonicznego* takową ma prawo nałożyć ordynariusz po dokładnym zbadaniu danej sprawy (por. *KPK*, kan. 750; kan. 1371 § 1).

W tak ważnej kwestii dotyczącej życia ludzkiego i godności człowieka powtarzamy za św. Pawłem: „W imię Chrystusa prosimy: pojednajcie się z Bogiem!” (2 Kor 5, 20).

/-/ + Andrzej Dzięga

**Arcybiskup Szczecińsko-Kamieński
Przewodniczący Rady Prawnej KEP**

/-/ Ks. dr Andrzej Maćkowski

Sekretarz Rady Prawnej KEP

**PRO MEMORIA PREZYDIUM KONFERENCJI
EPISKOPATU POLSKI
ws. ochrony życia nienarodzonych**

Warszawa, 10 września 2015 r.

Prawem człowieka jest prawo do życia. Dlatego m.in. Kościół katolicki na całym świecie popiera inicjatywy mające na celu ochronę godności osoby ludzkiej od poczęcia do naturalnej śmierci.

To nie jest kwestia światopoglądowa, ale naukowa. Podkreślił to Ojciec Święty Franciszek w przemówieniu do lekarzy, mówiąc: „«Powiedz mi, dlaczego Kościół przeciwstawia się np. aborcji? Czy to jest problem religijny?» – «Nie, nie. To nie jest problem religijny». (...) To jest problem naukowy, ponieważ tam jest życie ludzkie i nie jest dozwolone unicestwianie życia ludzkiego, aby rozwiązać problem” (Watykan, 15.11.2014 r.).

W trosce o najbardziej bezbronne istoty ludzkie popieramy wszystkich, którzy na różne sposoby angażują się w obronę życia nienarodzonych.

W tym miejscu nie możemy nie przypomnieć słów św. Jana Pawła II wypowiedzianych w Kaliszu: „Z tego miejsca jeszcze raz powtarzam to, co powiedziałem w październiku ubiegłego roku: «Naród, który zabija własne dzieci, jest narodem bez przyszłości». Wiercie, że nie było mi łatwo to powiedzieć. Nie było mi łatwo powiedzieć to z myślą o moim narodzie, bo ja pragnę dla niego przyszłości, wspaniałej przyszłości” (4.06.1997 r.).

Abp Stanisław Gądecki

*Metropolita Poznański
Przewodniczący KEP*

Abp Marek Jędraszewski

*Metropolita Łódzki
Zastępca Przewodniczącego KEP*

Bp Artur G. Miziński

Sekretarz Generalny KEP

KOMUNIKAT PREZYDIUM KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI ws. UCHODźCÓW

Warszawa, dnia 8 września 2015 r.

1. „Byłem głodny, a daliście Mi jeść; byłem spragniony, a daliście Mi pić; byłem przybyszem, a przyjęliście Mnie (Mt 25,35). Tymi słowami Jezus Chrystus wzywa każdego z nas – szczególnie w obecnym czasie, gdy tak wielu uchodźców przeżywa dramat wojen i niebezpieczeństwa utraty życia – do przyjęcia im z pomocą, do chrześcijańskiej gościnności.
2. Przede wszystkim prosimy o modlitwę w intencji pokoju na świecie oraz w intencjach uchodźców, którzy opuścili swoją ojczyznę, aby uchronić własne życie i życie swoich dzieci. Pamiętajmy przed Bogiem także o tych, którzy opiekują się osobami zmuszonymi do przesiedlenia się.
3. Naszej modlitwie powinno towarzyszyć czynne zaangażowanie. Przede wszystkim potrzeba działań dalekowzrocznych, mających na celu „eliminowanie przyczyn, które powodują, że całe społeczności opuszczają swoją rodzimą ziemię, zmuszane do tego przez wojny i nędzę” (Franciszek, *Orędzie na światowy dzień migranta i uchodźcy*, 2015 r.). Główny wysiłek świata powinien zmierzać w kierunku wygaszenia konfliktów, na skutek których ludzie są zmuszeni ratować się ucieczką z własnego kraju. Dlatego konieczna jest pomoc tym, którzy cierpią z powodu wojen w krajach ich pochodzenia.
Dzięki ofiarności polskich katolików udało się dotąd pomóc uchodźcom m.in. w Sudanie, Nigerii, Egipcie, Libanie, Syrii oraz w Iraku. Od 2009 roku polscy biskupi organizują w swoich diecezjach zbiórki funduszy na pomoc uchodźcom, z której korzystają nie tylko chrześcijanie. Wyrażamy wdzięczność katolikom w Polsce, którzy w samym tylko 2014 r. przekazali ponad 5 mln zł. na pomoc uchodźcom. Dzięki temu wsparciu objęto pomocą kilkaset tysięcy osób potrzebujących. Przykładem konkretnych działań są kuchnie prowadzone przez instytucje kościelne w Syrii i w Iraku, które wydają dziennie kilka tysięcy posiłków lub utrzymywane obozy dla uchodźców. Z polecenia Konferencji Episkopatu Polski pomoc uchodźcom w miejscu ich przebywania (poza Polską) prowadzi Papieskie Stowarzyszenie – *Pomoc Kościołowi w Potrzebie*.
4. Gdy chodzi o konkretną pomoc uchodźcom w Polsce, to nie ulega wątpliwości, że główna inicjatywa i odpowiedzialność spoczywa na barkach władzy świeckiej. Ona jest stroną zapraszającą. Ona też z tego tytułu powinna zagwarantować kontrolę, bezpieczeństwo i podstawowe świadczenia dla

uchodźców. Strona kościelna nie wyobraża sobie działania w tej materii na własną rękę, bez współpracy z władzami świeckimi. Jasno to wyraził papież Franciszek w *Orędziu na światowy dzień migranta i uchodźcy*, 2015 r.): „Ruchy migracyjne nabrały wszak tak wielkich rozmiarów, że tylko systematyczna i konkretna współpraca, w którą włączyłyby się państwa i organizacje międzynarodowe, może być w stanie skutecznie je uregulować i nimi pokierować”.

Ze strony Kościoła katolickiego w naszym kraju odpowiedzialną za to przedsięwzięcie powinna być *Caritas Polska*. Natomiast na terenie poszczególnych diecezji – za zgodą biskupa diecezjalnego – koordynację zadań związanych z pomocą uchodźcom powinna przejąć *Caritas* diecezjalna, która dysponuje *Parafialnymi Zespołami Caritas*. W celu uniknięcia ewentualnych błędów, *Caritas Polska* skontaktuje się z *Caritas* tych krajów, które już przyjęły uchodźców, aby skorzystać z ich doświadczenia.

Kościół katolicki w Polsce – w sposób szczególny w Roku Miłosierdzia wezwany do świadczenia pomocy innym ludziom – z całą pewnością zrobi dla uchodźców wszystko, co w jego mocy, aby ulżyć ich dramatycznej sytuacji. Nie zapominamy bowiem o tym, że my sami byliśmy uchodźcami i gośćmi w obcych krajach i ostatecznie jesteśmy tylko „gośćmi” na tej ziemi (Ps 39,13; 119,19).

Abp Stanisław Gądecki

Metropolita Poznański

Przewodniczący KEP

Abp Marek Jędraszewski

Metropolita Łódzki

Zastępca Przewodniczącego KEP

Bp Artur G. Miziński

Sekretarz Generalny KEP

KOMUNIKAT Z SESJI RADY BISKUPÓW DIECEZJALNYCH

Jasna Góra, 25 sierpnia 2015 r.

Dnia 25 sierpnia br., w przeddzień Uroczystości Najświętszej Maryji Panny Częstochowskiej, odbyło się na Jasnej Górze zebranie Rady Biskupów Diecezjalnych. Obradami kierował Przewodniczący Konferencji Episkopatu

Polski abp Stanisław Gądecki. W sesji wziął udział Nuncjusz Apostolski w Polsce abp Celestino Migliore.

Spotkanie miało miejsce w czasie, gdy z różnych stron Polski przybywały na Jasną Górę pielgrzymki. Księża Biskupi wyrażają wdzięczność wszystkim pielgrzymom, którzy dają wyraz swej wiary i miłości do Matki Bożej, przybijając do Częstochowy w sierpniu i w innych miesiącach.

1. Wiodącym tematem spotkania biskupów diecezjalnych były przygotowania do Światowych Dni Młodzieży w Krakowie i wizyty Ojca Świętego Franciszka w Polsce. Zapoznano się z dotychczasowym stanem przygotowań tak w aspekcie formacji młodzieży, jak i organizacji wydarzenia. Z satysfakcją przyjęto informację, że już w pierwszym miesiącu rejestracji zgłosiło się ponad 220 tys. osób z 95 krajów.
2. Biskupi omówili program obchodów 1050. rocznicy chrztu Polski, których celem jest m.in. odnowienie duchowości chrzcielnej. Główne uroczystości są planowane w Gnieźnie i Poznaniu w dn. 14-16 kwietnia 2016 r., co będzie związane z Zebraniem Plenarnym Konferencji Episkopatu Polski.
3. Przyjęto instrukcję Konferencji Episkopatu Polski w sprawie zarządzania dobrami doczesnymi Kościoła.
4. Omówiono rolę Biura Prasowego Konferencji Episkopatu Polski i sprawę jego współpracy z katolickimi, publicznymi i komercyjnymi środkami społecznego przekazu.

Z Jasnej Góry, od tronu Matki Bożej, biskupi błogosławią wszystkim Rodakom w kraju i za granicą. Swoim błogosławieństwem obejmują szczególnie rolników, którzy ucierpieli z powodu suszy, jak również nauczycieli i katechetów oraz dzieci i młodzież rozpoczynających nowy rok szkolny i katechetyczny.

*Biskupi diecezjalni
zgromadzeni na Jasnej Górze*

Wigilia Uroczystości Najświętszej Maryi Panny Częstochowskiej,
25 sierpnia 2015 r.

APEL ZESPOŁU KEP DS. APOSTOLSTWA TRZEŻWOŚCI O ABSTYNENCJĘ W SIERPNIU 2015 r. Abstynencja dzieci troską rodziny, Kościoła i Narodu (do duszpasterskiego wykorzystania w niedzielę 2 sierpnia br.)

Umiłowani w Chrystusie Panu! Siostry i Bracia!

Liturgia 18. Niedzieli Zwyczajnej wpisuje się w piękny cykl nauczania Chrystusa o Eucharystii, Chlebie Życia. Zbawiciel mówi: „*Jam jest chleb życia. Kto do Mnie przychodzi, nie będzie łaknął; a kto we Mnie wierzy, nigdy pragnąć nie będzie*” (J 6, 35). Karmiąc się Eucharystią, możemy „porzucić dawnego człowieka, (...) odnawiać się duchem (...) i przyoblec człowieka nowego, stworzonego na obraz Boga (...)” (Ef 4, 22-24).

Takiej przemiany potrzebujemy jako chrześcijanie. Głębokiej przemiany moralnej potrzebuje także nasz Naród. Dzisiaj jedną z najważniejszych polskich trosk jest brak trzeźwości. Mówią o tym nie tylko alarmujące dane statystyczne. Przede wszystkim mówią o tym niezliczone ludzkie dramaty, których źródłem jest alkohol. Dlatego w sierpniu, miesiącu rolniczego trudu, maryjnych świąt i patriotycznych rocznic, apelujemy o dobrowolny dar abstynencji. W poprzednich latach przypominaliśmy, że rodzina jest szkołą trzeźwości. Mówiliśmy o roli matek i ojców. W tym roku prosimy o zaangażowanie w ochronę trzeźwości najmłodszych Polaków. Przypominamy, że jedyną formą trzeźwości dzieci do 18 roku życia jest abstynencja.

Dzieci – zagrożony skarb

Dzieci są naszym najcenniejszym skarbem. Od ich wychowania i rozwoju zależy przyszłość Kościoła i Polski. W obecnych czasach dzieci są jednak szczególnie zagrożone negatywnymi zjawiskami społecznymi. Wśród najgroźniejszych są uzależnienia: od alkoholu, narkotyków, pornografii, hazardu, komputera, Internetu. Dlatego jako wierni członkowie Kościoła i oddani patrioci, powinniśmy troszczyć się o wychowanie tych, którzy dopiero uczą się życia, a przez to otwarci są zarówno na dobro, jak i na zło.

Pierwsze zagrożenia pojawiają się zanim dziecko przyjdzie na świat. Każda ilość alkoholu jest wówczas szkodliwa dla rozwijającego się płodu. Niestety, co trzecia kobieta w stanie błogosławionym sięga po alkohol, w tym wiele kobiet wykształconych. Konsekwencje są tragiczne. Szacuje się, że w 2014 roku w Polsce urodziło się nie mniej niż 1,5 tys. dzieci z Płodowym Zespołem Alkoholowym i nie mniej niż 6 tys. dzieci z innymi wadami spowodowanymi oddziaływaniem alkoholu na płód. Dlatego prosimy kobiety planujące poczę-

cie dziecka i będące w ciąży, aby nigdy nie sięgały po alkohol. Prosimy lekarzy pierwszego kontaktu i ginekologów, pielęgniarki, położników i położne, aby uświadamiali matki o konieczności zachowania abstynencji. Prosimy rodziny, aby w tym ważnym czasie były wsparciem w abstynencji matek.

Wielkim wyzwaniem jest także ochrona dzieci przed skutkami nadużywania alkoholu przez rodziców. W rodzinach z problemem alkoholowym żyje około 2 mln najmłodszych Polaków. Dwoje na troje dzieci w takich rodzinach doświadcza przemocy. To właśnie alkohol jest główną przyczyną przemocy domowej, a nie, jak głoszą zwolennicy szkodliwych ideologii, tradycja i religia. Ślady dziecięcych traum i zaburzeń emocjonalnych, spowodowanych życiem w rodzinie z problemem alkoholowym, trwają przez całe życie, o czym świadczą poruszające świadectwa Dorosłych Dzieci Alkoholików.

Poważnym problemem jest to, że dzieci same sięgają po alkohol i czynią to w coraz młodszy wiek. Prawie 90% uczniów trzecich klas gimnazjum przyznaje, że przynajmniej raz w życiu piło alkohol. Dziewczeta upodobniły się w szkodliwych zachowaniach do chłopców.

Czy można się temu dziwić, skoro połowa gimnazjalistów przyznaje, że nie ma problemu z nabyciem piwa, a co trzeci bez problemu kupuje wyroby spirytusowe? Czy można się temu dziwić, skoro w mediach nieustannie pojawiają się reklamy, które fałszywie pokazują alkohol jako coś niezwykle pozytywnego? Pomija się milczeniem, że jest to bardzo niebezpieczna substancja toksyczna i psychoaktywna.

Konsekwencje takich zachowań są bardzo poważne: wolniejszy rozwój fizyczny i intelektualny, silniejsza tendencja do przemocy, autoagresji i samobójstw, wyższa skłonność do zachowań niebezpiecznych. Sięganie po alkohol w dzieciństwie prowadzi do szybkiego uzależnienia. Skutki picia alkoholu przez dzieci nie ograniczają się jedynie do szkodliwych następstw fizycznych i psychicznych. Mają również wymiar duchowy i moralny. Dzieci kroczą wtedy drogą grzechu prowadzącą do śmierci, a nie drogą błogosławieństwa i życia.

Abstynencja dzieci troską rodziny

Pierwszymi i najważniejszymi wychowawcami do abstynencji są rodzice. Nic nie chroni dzieci przed alkoholem i nałogami tak skutecznie, jak miłość w rodzinie, a także odpowiedzialne i mądre wychowanie katolickie. Dziecko, które dzięki bliskim poznaje i kocha Jezusa, nie skrzywdzi siebie, ani nie pozwoli się skrzywdzić przez innych ludzi – dorosłych czy rówieśników.

Dlatego tak ważna jest odpowiedzialna i dojrzała postawa rodziców, którzy nigdy nie powinni podawać ani tolerować spożywania przez dziecko alkoholu. Dzieci potrzebują miłości, uwagi, obecności rodziców, szczerzej rozmowy. Potrzebują jednoznacznych i konsekwentnych przykładów dobrych

postaw i zachowań. Rodzice dają dzieciom przykład trzeźwego stylu życia zachowując abstynencję lub sięgając po alkohol jedynie w symbolicznych ilościach, czyli w takich, które nie zmieniają ich stanów emocjonalnych ani zachowań. Dziecko, które ma prawdziwych wychowawców i przyjaciół w swoich rodzicach, rodzeństwie, dziadkach i krewnych, nie będzie szukać ucieczki w alkohol i w inne szkodliwe substancje. Podstawą skutecznej profilaktyki jest uczenie dzieci, jak mają żyć mądrze, uczciwie, pracowicie, jak mają wzrastać w miłości i świętości.

Abstynencja dzieci troską Kościoła

Polskie rodziny zawsze mogą liczyć na pomoc Kościoła w ochronie abstynencji dzieci. Jezus wzywał dorosłych, by kochali dzieci i przyprowadzali je do Niego. Radykalnie przestrzegał dorosłych przed wyrządzeniem dzieciom krzywdy. Kościół pomaga poznać i pokochać Jezusa poprzez Eucharystię i życie sakramentalne. Kształtuje sumienia i uczy postępować zgodnie z Dekalogiem. Pomaga dojrzewać w miłości i świętości. Dlatego tak ważne są przyrzeczenia abstynenckie w czasie Pierwszej Komunii świętej i podczas bierzmowania. To właśnie dzięki wychowaniu chrześcijańskiemu, dzięki stawianiu wymagań, dzieci mogą lepiej rozumieć sens życia oraz odkryć najważniejsze wartości i normy moralne.

Szczególnie cenną formą wychowawczej troski Kościoła o młode pokolenie jest istnienie w parafiach grup modlitewnych i formacyjnych, takich jak: ministranci, schole, grupy Oazowe, Dziecięca Krucjata Niepokalanej, Dzieci Maryi i inne. W takich grupach skutecznie chroni się przed zagrożeniami, także przed uzależnieniami. W porównaniu z innymi środowiskami, w tych grupach znacznie mniej osób sięga po alkohol i inne substancje uzależniające. Dlatego zachęcamy wszystkich kapłanów, aby otaczali te wspólnoty pasterską troską. Rodziców prosimy, aby wbrew współczesnym modom zachęcali dzieci do uczestnictwa w grupach parafialnych, które mogą przynieść w życiu dziecka i całej rodziny piękne owoce.

Abstynencja dzieci troską państwa i Narodu

Troska o trzeźwość młodego pokolenia to jedna z podstawowych powinności społeczeństwa i rządzących. Obowiązkiem państwa i samorządu jest pomoc rodzicom w wychowywaniu dzieci, przede wszystkim przez realizowanie w szkołach skutecznych programów profilaktycznych. Szkolne programy profilaktyczne powinny być holistyczne, czyli promować dojrzałość u dzieci we wszystkich dziedzinach życia. Szkoły, w zaakceptowanym przez rodziców programie wychowawczym, muszą uwzględniać również wychowanie do trzeźwości.

Na wychowanie w trzeźwości mają ogromny wpływ środki społecznego przekazu. Telewizja i Internet nie powinny być wypełnione reklamą alkoholu. W 2014 roku wyemitowano w telewizji 2 tysiące godzin reklamy. Na reklamę alkoholu w mediach tradycyjnych wydaje się co roku prawie 400 milionów złotych. To jest wielka manipulacja, przez którą spożycie piwa wzrosło z 30 litrów w latach '90, do około 100 litrów na osobę obecnie. Niestety rządzącym, którzy powinni w tej sprawie działać, brakuje odwagi i odpowiedzialności. Odważne działania niektórych instytucji natrafiają na opór tych, którzy boją się narazić alkoholowemu lobby.

Mądrości i rozsądku często brakuje samorządowcom, którzy dzień po dniu przyczyniają się do kolonizacji polskiej przestrzeni publicznej przez punkty sprzedaży alkoholu. Tylko w 2013 r. samorzady udzieliły ponad 141 tysięcy zezwoleń na sprzedaż alkoholu. W Polsce jeden punkt przypada na 250 mieszkańców. Każdy taki punkt to więcej przemocy domowej, to więcej śmiertelnych wypadków samochodowych, to więcej gwałtów, więcej chorób, każdy taki punkt, to więcej przegranych ludzi. Światowa Organizacja Zdrowia wskazuje, że zamknięcie jednego punktu sprzedaży na 1000 mieszkańców obniża prawdopodobieństwo skrajnej przemocy wobec dzieci o 4 procent.

W 2013 roku spożycie alkoholu wzrosło do rekordowego poziomu 9,7 litra czystego alkoholu na mieszkańca Polski. Trzeba jeszcze dodać od 2 do 3 litrów alkoholu nierejestrowanego. Każda złotówka wpływająca do budżetu państwa ze sprzedaży alkoholu, kosztuje nas potem 4 złote w innych dziedzinach życia. Przypomnijmy także, że w Polsce żyje około 800 tys. osób uzależnionych, od 2,8 do 3,3 mln pije ryzykownie i szkodliwie, prawie 11 tys. Polaków umiera rocznie od picia legalnego alkoholu.

W takiej sytuacji mądry i zatroskany o Ojczyznę człowiek musi stawiać pytania: Kto odpowiada za tę tragiczną sytuację? Co mogę i powinienem uczynić, aby powstrzymać rozpijanie Narodu? Musimy sobie uświadomić, że patriotyzm przejawia się przede wszystkim w trosce o dzieci. Miłość do Ojczyzny to najpierw miłość do najmłodszych rodaków.

Dlatego nie wolno nam milczeć, ani używać dyplomatycznych słów. Ponażamy nasze postulaty: trzeba całkowicie zakazać reklamy alkoholu, znacząco ograniczyć jego ekonomiczną i fizyczną dostępność, a także zacząć wreszcie egzekwować prawo zakazujące sprzedaży i podawania alkoholu nieletnim. Zamiast dyskusji o liberalizacji, powinniśmy raczej otworzyć dyskusję o podniesieniu wieku, w którym można nabywać i spożywać alkohol. To nie są postulaty ideologiczne, ale oparte na badaniach naukowych z wielu krajów świata. Tu chodzi o obronę Polaków przed jednym z największych współczesnych zagrożeń.

Siostry i Bracia!

O przyszłości Polski zdecyduje nie tylko rozwój gospodarki, pozycja militarna czy geopolityczna. Decydujące dla jej losów będzie wychowanie młodego pokolenia. Dla lepszej i bezpieczniejszej przyszłości naszej ojczyzny polskie rodziny, Kościół i całe społeczeństwo powinny się zjednoczyć w trosce o abstynencję najmłodszych. Pamiętajmy: rodziny chronią dzieci miłością, Kościół prowadzeniem do Chrystusa, szkoły mądrymi programami wychowawczymi i profilaktycznymi, władze rządowe i samorządowe stanowieniem dobrego prawa, a służby porządkowe i sądy jego egzekwowaniem.

Słowa uczą, a przykłady pociągają. Dlatego serdecznie dziękujemy biskupom, kapłanom, siostronom zakonnym, wiernym świeckim i wszystkim ludziom dobrej woli, którzy podjęli dar abstynencji nie tylko w sierpniu, ale także na cały czas przygotowań do Świątowych Dni Młodzieży oraz nadchodzącej 1050 rocznicy Chrztu Polski. Dziękujemy także terapeutom, lekarzom, nauczycielom, wychowawcom, animatorom, członkom grup, bractw, fundacji i stowarzyszeń oraz pracownikom instytucji publicznych, którzy każdego dnia w różnych rolach wypełniają piękną, choć tak trudną misję ochrony trzeźwości Narodu. Oby to wielkie zaangażowanie było zasiewem, który wyda stokrotny plon w przyszłości.

W naszych modlitwach polecamy polskie dzieci i polskie rodziny, cały Kościół i naszą Ojczyznę wstawiennictwu Najświętszej Maryi Panny, Jasno-górskiej Pani i Królowej Narodu Polskiego.

+ Tadeusz Bronakowski

*Przewodniczący Zespołu KEP
ds. Apostolstwa Trzeźwości*

Łomża, dnia 2 czerwca 2015 r.

LIST PASTERSKI EPISKOPATU POLSKI Z OKAZJI V TYGODNIA WYCHOWANIA 13-19 WRZEŚNIA 2015 R. Wychowywać do pełni człowieczeństwa

*Umiłowani w Chrystusie Panu, Siostry i Bracia,
Drodzy Rodzice, Nauczyciele i Wychowawcy,
Droga Młodzieży, Kochane Dzieci!*

Z woli Bożej Opatrzności wchodzimy w nowy rok szkolny. Dla jednych będzie on początkiem nowego etapu życia, dla innych kontynuowaniem zdobywania wiedzy o człowieku, świecie i Bogu. Wszystkich, a zwłaszcza rodzi-

ców i wychowawców, zachęcamy do refleksji nad wszechstronną formacją człowieka. Temu zagadnieniu będzie poświęcony V Tydzień Wychowania, który rozpoczniemy w przyszłą niedzielę, 13 września.

Przykładem całościowego wychowania człowieka jest działalność św. Jana Bosko (1815-1888), założyciela rodziny salezjańskiej, którego dwusetna rocznica urodzin przypada w tym roku. Zaproponował on system wszechstronnego wychowania młodego człowieka, przygotowując dzieci i młodzież do uczestnictwa w życiu społecznym, zawodowym i kulturalnym. Uczył także świadomego podejmowania zadań chrześcijanina w świecie współczesnym. Ks. Jan Bosko – jak podkreślił ostatnio papież Franciszek – „dał metodę wychowawczą na dzisiejsze czasy” (*List do Przełożonego Generalnego Salezjanów, 24 czerwca 2015 r.*).

1. Jezus Chrystus na drodze naszego rozwoju

W Ewangelii według św. Marka, którą przed chwilą usłyszeliśmy, jest przedstawiona scena uzdrowienia człowieka głuchoniemego. Zdumieni świadkowie tego wydarzenia skomentowali je jednoznacznie: „Dobrze uczynił wszystko” (Mk 7, 37). Opinię tę możemy odnieść do całego życia i działania Jezusa Chrystusa, który właśnie dobro człowieka uczynił celem swojej zbawczej działalności. W pojęciu dobra mieści się zarówno troska o kondycję fizyczną, jak i duchową. Chrystus przyszedł bowiem po to, aby człowiek miał życie i to w całej pełni.

W drugim czytaniu słyszeliśmy, jak św. Jakub Apostoł oddaje zasadę obowiązującą wszystkich chrześcijan: w wierze nie można dokonywać żadnych rozróżnień ze względu na osoby, ich status, pochodzenie, wygląd czy pozycję społeczną. Każdy człowiek jest równy przed Panem Bogiem, który pragnie pełnego rozwoju człowieka, oferując mu zarówno określone wartości, jak i sposoby ich realizowania. Wskazówki te można znaleźć w bogatej tradycji, praktyce i nauce Kościoła, jak to uczynił św. Jan Bosko. Jego wychowankowie nie wahali się podejmować stawianych im wyzwań, by przeżywać życie radośnie, a jednocześnie odpowiedzialnie, doświadczając jego pełni i w konsekwencji osiągnąć szczęście.

Najbardziej istotne w wychowaniu ku pełni człowieczeństwa jest jednak to, by na drodze własnego rozwoju chcieć i umieć przyjąć Jezusa. On jest Tym, który wyzwala i uzdrawia, On troszczy się o dobra materialne i dobro duchowe, o życie doczesne i wieczne, aby dać każdemu człowiekowi szansę uczestnictwa w pełni życia.

2. W służbie rozwoju pełnego człowieka

Zarówno myśl, jak i praktyka wychowawcza, która zakłada pełny rozwój człowieka, jest wciąż pielęgnowana w Kościele. Święty Jan Bosko zawarł swoje

zasady w trzech pojęciach: rozum, religia i miłość wychowawcza. Całą formacji nadał zaś kierunek prewencyjny, czyli zapobiegawczy.

Niestety, dzisiaj dostrzegamy niebezpieczną tendencję odchodzenia w wychowaniu od trwałego i sprawdzonego systemu wartości. Wybiórcze przyjmowanie zasad moralnych wprowadza człowieka w stan życiowej niepewności i zagubienia i prowadzi do chaosu. To z kolei uniemożliwia jego pełny rozwój i zatrzymuje uwagę jedynie na namiastkach szczęścia, na zaspokajaniu przyziemnych potrzeb, nie zawsze koniecznych do życia. Tymczasem dla człowieka, zwłaszcza młodego, ważne jest poczucie stabilności i bezpieczeństwa, potrzebne jest mądre towarzyszenie mu oraz stawianie wyzwań na miarę jego pragnień i ideałów. Młody człowiek potrzebuje roztropnej korekty zachowań, świadomości, że w poszukiwaniu swojej życiowej drogi nie jest zdany tylko na siebie samego. Niezależnie od głoszonych dzisiaj fałszywych twierdzeń o samowystarczalności, młody człowiek wciąż potrzebuje przewodników, mistrzów, autorytetów i wiarygodnych świadków, żyjących wartościami.

a) Rola rozumu w wychowaniu

Rozumne wychowanie przejawia się w postawach wyrozumiałości, cierpliwego dialogu, mądrego rozwiązywania zaistniałych konfliktów, jak również w poszukiwaniu wartości pociągających młodego człowieka. Dzisiaj obserwujemy niepokojący wzrost działań wychowawczych, w których neguje się wszelki rodzaj wysiłku, mądrej dyscypliny, a przyzwala się na spełnianie zachcianek dziecka. W tym kontekście rozum jawi się jako czynnik wprowadzający potrzebną równowagę.

b) Znaczenie religii w wychowaniu

Religia jest uznaniem prawdy o zdolności otwierania się człowieka na Boga. Uwzględnianie jej w procesie wychowawczym ukierunkowuje na prawdę i dobro oraz pozwala człowiekowi na trafny wybór wartości.

Według św. Jana Bosko, głębokie zjednoczenie z Panem Jezusem wyzwala człowieka od lęku przed złem i śmiercią, obdarza niezbędną siłą do zmagania o dojrzałą wiarę, zdolną do obrony osobistych przekonań religijnych.

W otwieraniu się na Boga wielkie znaczenie ma modlitwa, życie sakramentalne, liturgia, a także aktywna obecność we wspólnocie kościelnej. Dlatego filarami wychowania ku pełni człowieczeństwa są: Eucharystia, pokuta, nabożeństwo do Matki Bożej i miłość do Kościoła.

Obecność religii w procesie wychowawczym nadaje mu o wiele głębszy sens. Od 25 lat wszechstronnemu wychowaniu dzieci i młodzieży służy między innymi katecheza w szkole. To właśnie praca dydaktyczna katechetów stanowi nieocenioną pomoc w realizowaniu zadań wychowawczych szkoły.

c) Istota miłości wychowawczej

To miłość pobudza i mobilizuje wychowawców do oddania się dobru wychowanków. Sprawia, że są oni gotowi do poświęceń i trudów, nie bacząc na pojawiające się przeciwności. Święty Jan Bosko mówił do swoich wychowanków: „Dla was żyję, dla was pracuję, dla was jestem gotowy oddać moje życie”. Tak też było. To dla młodzieży tworzył oratoria, szkoły, wydobywał zagubionych z więzień i przygotowywał ich do wejścia w życie społeczne, zawodowe i kulturalne.

Niezwykle istotne jest, aby wspólnota, w której wzrasta młody człowiek, była przeniknięta klimatem miłości, stając się w pewien sposób jego rodziną. Człowieka można wychować tylko wtedy, gdy znajdzie on przyjazne i pełne miłości środowisko. Wychowankowie powinni mieć świadomość, że są kochani, dlatego powiedzenie św. Jana Bosko, że „wychowanie jest sprawą serca”, wciąż inspirowa i wskazuje właściwy kierunek działań wychowawczych.

Dziś obserwuje się w wychowaniu tak rodzinnym, jak i szkolnym pewien rodzaj deficytu miłości, a sama miłość jest poddawana wielorakim próbom. Propozycja wychowywania w miłości i przez miłość jest wciąż potrzebną, a nawet pilnym zadaniem. Tylko miłość jest w stanie wydobyć z człowieka to, co najbardziej piękne i szlachetne.

3. Potrzeba wychowania do pełni człowieczeństwa

Pośród zagrożeń, jakie pojawiają się w naszych czasach, najbardziej niebezpieczne wydają się te, które promują wybiórcze, fragmentaryczne spojrzenie na wychowanie. Akcentowanie kwestii ekonomicznych i ograniczanie zainteresowań do przyjemności, pomijając sferę duchową człowieka, zmierza do jego niepełnego wychowania.

Przed rodzicami, nauczycielami, katechetami i duszpasterzami pojawia się zatem pilne zadanie troski o wszechstronne wychowanie, prowadzące do pełni i piękna życia. Zwracamy się więc do Was z gorącym apelem, abyście podjęli trud całościowego wychowania człowieka. Pamiętajmy, z jaką aprobatą ze strony samych młodych spotkało się zdanie wypowiedziane przez św. Jana Pawła II: „Musicie od siebie wymagać, nawet gdyby inni od was nie wymagali” (*Częstochowa, 18 czerwca 1983 r.*). Wychowanie bez wyrzeczeń, poświęcenia i ducha ofiarności, bez stawiania wymagań nie osiągnie celu, jakim jest ukształtowanie pełnego człowieczeństwa.

Zachęcamy wszystkich, by na miarę swoich możliwości włączyli się w przeżywanie tegorocznego Tygodnia Wychowania. Pamiętajmy przede wszystkim o osobistej i wspólnotowej modlitwie za wychowawców i wychowanków. Bierzmy udział w spotkaniach i konferencjach poświęconych wycho-

waniu. Odważnie podejmujemy refleksję nad wychowaniem, jakie dokonuje się w naszych rodzinach, szkołach i parafiach. Szukajmy przy tym sposobów wzajemnej współpracy. Wspierajmy cenne przedsięwzięcia służące wychowaniu młodzieży, jak oratoria, świetlice czy inne.

Na piękny i odpowiedzialny trud wychowywania do pełni człowieczeństwa wszystkim z serca błogosławimy i polecamy Maryi, Wychowawczyni Syna Bożego.

*Podpisali: Kardynałowie, Arcybiskupi i Biskupi
obecni na 369. Zebraniu Plenarnym
Konferencji Episkopatu Polski w Warszawie
w dniu 10 czerwca 2015 r.*

Do odczytania w niedzielę, 6 września 2015 r.

LIST EPISKOPATU POLSKI ZAPOWIADAJĄCY OBCHODY XV DNIA PAPIESKIEGO (11 PAŹDZIERNIKA 2015 R.) „JAN PAWEŁ II – PATRON RODZINY”

Drodzy Bracia i Siostry!

„Jan Paweł II – patron rodziny” to hasło XV Dnia Papieskiego, który będzie obchodzony już za tydzień, w niedzielę 11 października. Ustanowiony przez Konferencję Episkopatu Polski Dzień Papieski ma upamiętniać pontyfikat świętego papieża Polaka i upowszechniać jego nauczanie. Tegoroczne obchody zbiegają się z obradami Synodu Biskupów, który rozpoczyna się dzisiaj (4 października) w Rzymie, pod hasłem „Powołanie i misja rodziny w Kościele i w świecie współczesnym”. Dzień Papieski jawi się zatem jako wezwanie do refleksji nad rodziną oraz do wytrwałej modlitwy w jej intencji.

1. Małżeństwo i rodzina w Biblii

Liturgia słowa dzisiejszej niedzieli zawiera biblijne obrazy stanowiące podwaliny pod chrześcijańskie nauczanie o powołaniu mężczyzny i kobiety do bycia mężem i żoną, ojcem i matką. Autor natchniony w Księdze Rodzaju ukazuje mężczyznę, który czuje się nieszczęśliwy i samotny. Kard. Gianfranco Ravasi zauważa, że pierwszy człowiek chciałby mieć kogoś bliskiego, z kim mógłby spotkać się jak równy z równym. Bóg widzi, że „wszelka istota żywa” nie stanowi odpowiedniej pomocy dla mężczyzny. Podczas głębokiego snu Adama,

Bóg stwarza kobietę. Tradycja żydowska zawarta w *Talmudzie* twierdzi, że kobieta nie została stworzona ze stóp mężczyzny, by jej nie szanował, ani z jego głowy – by ona nim rządziła. Została natomiast utworzona z boku mężczyzny i to od strony serca, aby być mu równą i kochaną. Adam zachwyca się istotą, którą dostrzega obok siebie. Dziękuje Bogu, że spełnił jego marzenie. Otdąd Adam i Ewa tworzą małżeństwo, stają się jednym ciałem. Z jedności pojmowanej przez pryzmat aktu płciowego płynie dobro i błogosławieństwo. Biblia, podchodząc pozytywnie do ludzkiej seksualności, widzi ją jako rzeczywistość stworzoną przez Boga dla dobra człowieka, która ma być realizowana wyłącznie w małżeństwie. Owa jedność ciał jest także wyrazem duchowej komunii osób – męża i żony – którą tworzą poprzez wspólnotę całego życia. Owocem zaś tej duchowo-cieleśnej wspólnoty jest dziecko (por. kard. G. Ravasi, Katecheza wygłoszona w Warszawie dn. 17.04.2015 r.).

Pan Jezus w dzisiejszej Ewangelii, wobec pytań i zgłoszonych wątpliwości, potwierdza wyraźnie nierozzerwalność małżeństwa słowami: „Co więc Bóg złączył, tego człowiek niech nie rozdziela” (Mk 10,9).

2. Kontekst czasów obecnych

Pasterze Kościoła w Polsce z wielką uwagą obserwują zmiany społeczne dotyczące małżeństwo i rodzinę oraz warunki zewnętrzne, w których przychodzi egzystować rodzicom i ich dzieciom. Wiele osób wciąż doskonale rozumie istotę sakramentalnego małżeństwa i rolę rodziny w społeczeństwie. Niemniej jednak kryzys kulturowy i ideowy dotyczący człowieka odcisnął swe piętno na tradycyjnym wzorze małżeństwa i rodziny. Sceptycyzm dotyczący nierozzerwalnego i wiernego małżeństwa jest w wielu środowiskach tak wielki, że często unika się już używania pojęcia „małżeństwo”. Zastąpiły je określenia typu „bycie w związku”, „bycie partnerem” czy po prostu „bycie razem”. Trudno doszukiwać się w nich kategorii „trwałości” czy „wierności”.

Zaniepokojenie budzi wspólne zamieszkiwanie młodych ludzi bez ślubu kościelnego. Niejednokrotnie dzieje się to za przyzwoleniem rodziców i społeczeństwa. W ten sposób młodzi ludzie odcinają się od źródła Bożego błogosławieństwa, które jest związane z sakramentem małżeństwa.

Niebezpieczne z punktu widzenia dobra samych małżonków, jak i przyszłości Ojczyzny jawi się także odkładanie decyzji o zrodzeniu potomstwa na czas późniejszy, dawanie pierwszeństwa karierze zawodowej przed budowaniem szczęśliwej rodziny. Niezrozumiałe jest także ograniczanie się wyłącznie do jednego dziecka, w sytuacji gdy nie ma przeszkód do przyjęcia na świat kolejnych dzieci. Niepokoi także awersja do rodzin wielodzietnych. Z praktyki wynika, że w tych rodzinach proces dojrzewania społecznego jest o wiele bardziej owocny, a dzieci są szczęśliwsze. W dorosłym życiu licznemu rodzeństwu łatwiej wspierać starzejących się rodziców i być dla siebie wzajemnie pomocą.

Bolejemy nad tym, iż wiele rodzin nie realizuje swych marzeń o potomstwie ze względu na obawę o możliwość jego utrzymania. Bezwzględnie konieczna jest bardziej skuteczna prorodzinna polityka państwa i pomoc najuboższym rodzinom, zwłaszcza wielodzietnym.

Poważnym problemem jest także nieustanna propaganda ideologii *gender*. Wprowadza ona nie tylko zamęt w kwestiach etyczno-moralnych, ale również – co jest zdecydowanie poważniejsze – podważa sam akt stwórczy Boga. *Gender* uderza w decyzję Najwyższego o powołaniu do istnienia mężczyzny i kobiety jako osób równych sobie w godności i jednocześnie wzajemnie sobie potrzebujących oraz dopełniających się. Podejmowane przez nich odmienne role społeczne wynikają z innej struktury biologicznej oraz psychiczno-duchowej obydwójga. Nie ma nic złego w naukowym badaniu wspomnianych ról i zmian kulturowo-cywilizacyjnych dokonujących się na przestrzeni wieków. Warto jednak z całą stanowczością zaznaczyć, że przeciwstawianie sobie mężczyzny i kobiety oraz ukazywanie ich wzajemnej relacji jako dążenie do dominacji trzeba ocenić jako niebezpieczną drogę donikąd. Czynią tak m.in. niektóre nurty feministyczne. Szczęście płynące z małżeństwa kobiety i mężczyzny, radość z posiadania i wychowywania dzieci w rodzinie jest nie do pogodzenia z zasadami ideologii głoszącej konieczność nieustannej walki pomiędzy płciami.

Należy także poruszyć zagadnienie pozaustrojowego zapłodnienia *in vitro*, które jest niegodne człowieka, co podkreślił papież Franciszek na spotkaniu z lekarzami (Watykan, 15.11.2014). Trzeba podkreślić dobitnie, że każde ludzkie życie jest święte i jako takie powinno być przez wszystkich z radością przyjęte. Jednak nie każdy sposób jego poczęcia może być uznany za moralnie dopuszczalny. Po pierwsze, nie można określić procedury *in vitro* mianem leczenia niepłodności, gdyż nawet po urodzeniu dziecka tą metodą kobieta pozostaje bezpłodna. Człowiek nie powinien przychodzić na świat w wyniku zabiegów biotechnologicznych, lecz jako owoc miłości małżonków – ojca i matki. Zamiast promocji technologii *in vitro*, Kościół zachęca do korzystania z naturalnych metod leczenia niepłodności, które są godziwe z punktu widzenia moralnego, m.in. z naprotechnologii.

Nie ulega wątpliwości, że w dzisiejszych czasach potrzebne są zakrojone na dużą skalę poważne badania naukowe nad przyczynami niepłodności, która wydaje się być zjawiskiem narastającym. Nie można wyłącznie leczyć skutków, nie znając prawdziwych przyczyn problemu przybierającego powoli rozmiar epidemii. Warto również zastanowić się nad ekonomicznym tłem wspomnianych zjawisk.

Z wielkim niepokojem obserwujemy rosnące przyzwolenie społeczne na promocję i używanie środków antykoncepcyjnych oraz wczesnoporonnych,

które wyrządzają ogromne szkody duchowe i zdrowotne. Kościół zdecydowanie przestrzega przed stosowaniem pigułki „dzień po” i wzywa do zaprzestania jej dystrybucji. Wielką odpowiedzialność moralną biorą na siebie ci, którzy dopuścili ten środek do obrotu. W poszczególnych przypadkach może mieć ona działanie antykoncepcyjne lub wczesnoporonne. Jest ona niezwykle niebezpieczna szczególnie dla młodych kobiet ze względu na negatywne skutki zdrowotne mogące wystąpić po jej użyciu.

Mając na uwadze te niepokojące zjawiska i przeróżne zagrożenia, tym bardziej dziękujemy wszystkim małżeństwom i rodzinom, które budują swą terażniejszość i przyszłość na fundamencie Ewangelii oraz nauczaniu Kościoła za świadectwo chrześcijańskiego życia, tak bardzo dzisiaj potrzebne!

3. Nauczanie św. Jana Pawła II

Ojciec Święty Franciszek podczas Mszy św. kanonizacyjnej określił św. Jana Pawła II mianem „papieża rodziny”. Pontyfikat Papieża Polaka był wielką promocją rodziny i obroną fundamentalnych wartości dotyczących ludzkiej cielesności, płciowości, seksualności, godności narzeczeństwa, sakramentalnego małżeństwa i rodziny otwartej na życie. W „Liście do rodzin” napisał: *„Pośród tych wielu dróg rodzina jest drogą pierwszą i z wielu względów najważniejszą. (...) A jeśli (...) człowiekowi brakuje rodziny, to jest to zawsze wyłom i brak nad wyraz niepokojący i bolesny, który potem ciąży na całym życiu. Tak więc Kościół ogarnia swą macierzyńską troską wszystkich, którzy znajdują się w takich sytuacjach, ponieważ dobrze wie, że rodzina spełnia funkcję podstawową”* (List do rodzin, nr 2).

Na polskiej ziemi, w Kaliszu w 1997 roku, św. Jan Paweł II powiedział: „ani na chwilę nie zapominajcie o tym, jak wielką wartością jest rodzina. Dzięki sakramentalnej obecności Chrystusa, dzięki dobrowolnie złożonej przysiędze, w której małżonkowie oddają się sobie wzajemnie, rodzina jest wspólnotą świętą”. W Nowym Targu w 1979 roku modlił się, aby małżonkowie byli otwarci na dar potomstwa, aby rodzina polska była wierna świętemu prawu życia. Niczego ze swej aktualności nie straciły, a być może dzisiaj znaczą jeszcze więcej słowa, które padły w 1987 roku w Szczecinie: „Modlimy się gorąco (...) by rodzina była silna Bogiem, a kraj był silny rodziną, zdrową fizycznie i moralnie. Podstawą trwałości rodziny jest pogłębiania i odnawiania w Kościele (...) w jego sakramentach, świadomość znaczenia chrześcijańskiego małżeństwa, świadomość, której owocem jest trwanie, aż do śmierci”.

Przez wstawiennictwo św. Jana Pawła II – papieża rodziny – modlimy się wspólnie za wszystkie rodziny, aby silne Bogiem stawały się prawdziwymi domowymi Kościołami, gdzie przekazuje się i pielęgnuje wiarę.

4. Tegoroczny Dzień Papieski

Drodzy Bracia i Siostry!

Za tydzień, podczas XV już Dnia Papieskiego, będziemy słuchali słów św. Jana Pawła II i modlili się o świętość polskich małżeństw i rodzin, o otwartość na dar życia, o mądrość dla ustawodawców, odwagę dla samorządowców, aby wzmocnić rodzinę, od której zależy przyszłość Kościoła i Ojczyzny.

Będziemy mieli okazję wspomóc także dzieło, które od lat nazywane jest *żywym pomnikiem* Jana Pawła II. Fundacja „Dzieło Nowego Tysiąclecia” wspiera około 2500 młodych ludzi z całej Polski, głównie z rodzin wielodzietnych, zarówno duchowo, jak i materialnie, poprzez stypendia. Dzięki ofiarności Polaków w kraju i poza jego granicami mogą oni realizować swoje aspiracje edukacyjne. W duchu wartości, którym służył Święty Papież, stypendyści pragną dobrze przygotować się do zadań czekających ich w dorosłym życiu. Tę inicjatywę Kościoła w Polsce św. Jan Paweł II określił jako pomnik najbliższy jego sercu. Tym bardziej zachęcamy do wspierania jej modlitwą, dobrym słowem, cierpieniem i ofiarą. W przyszłą niedzielę podczas kwesty przy kościołach i w miejscach publicznych będziemy mogli wesprzeć materialnie ten wyjątkowy pomnik wdzięczności budowany Świętemu Papieżowi. Wierzymy, że stypendyści będą w przyszłości świadkami wartości rodziny i obrońcami jej godności w myśl nauczania św. Jana Pawła II.

Na czas przeżywania XV Dnia Papieskiego i podejmowania trudu odnowy polskiej rodziny udzielamy wszystkim pasterskiego błogosławieństwa.

*Podpisali: Pasterze Kościoła katolickiego w Polsce
obecni na 369. Zebraniu Plenarnym
Konferencji Episkopatu Polski w Warszawie
w dniu 10 czerwca 2015 r.*

List należy odczytać w niedzielę, 4 października 2015 r. na wszystkich Mszach św. Adorację Najśw. Sakramentu można przenieść na II niedzielę października.

Biskup Wikariusz Generalny

PRZECIWI WYKLUCZANIU NAJSŁABSZYCH - ABP GĄDECKI DO PREZYDENTA RP W SPRAWIE PODPISANIA USTAWY *IN VITRO*

Warszawa, dnia 17 lipca 2015 r.

Sz. P. Bronisław Komorowski
Prezydent Polski

Szanowny Panie Prezydencie,

Jako obywatel Rzeczypospolitej Polskiej oraz Przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski jak najserdeczniej proszę Pana Prezydenta o przekazanie Sejmowi do ponownego rozpoznania ustawy o tzw. „leczeniu niepłodności” lub skierowanie jej do Trybunału Konstytucyjnego. W obu przypadkach jest to podyktowane powodami merytorycznymi, wynikającymi z niezgodności wspomnianej ustawy z Konstytucją RP, w tym z fundamentalnym prawem nakazującym bezwarunkową ochronę i życia ludzkiego oraz poszanowanie przyrodzonej i niezbywalnej godności człowieka. Ten apel jest nie tylko moim prawem, ale i obowiązkiem.

Chciałbym podkreślić, że w kwestii procedury „in vitro” występują nie tylko dwie główne strony polemiki, tzn. jej przeciwnicy i zwolennicy. Jest jeszcze trzecia strona, którą próbuje się całkowicie pominąć i uprzedmiotwić. Tą trzecią stroną są dzieci nienarodzone. Im właśnie, tuż po poczęciu, odbiera się prawo do rozwoju, narodzin i godnego życia. W ten sposób traktuje się je nie jako osoby ludzkie, ale jako przedmioty, którymi można dowolnie dysponować. Kościół katolicki broni prawa do życia także tej trzeciej strony, którą próbuje się społecznie wykluczyć i zmarginalizować.

Uczniowie Chrystusa winni być zawsze głosem tych, którym odmawiano praw i których godność deptano. Dlatego również w kwestii tak ważnej ustawy jesteśmy za globalizacją solidarności, a przeciw globalizacji wykluczania bezbronnej i słabych istot ludzkich jeszcze przed ich narodzeniem.

Z wyrazami szacunku,

/-/ + Stanisław Gądecki

*Arcybiskup Metropolita Poznański
Przewodniczący
Konferencji Episkopatu Polski*

PRZEWODNICZĄCY KEP ODPOWIADA NA LIST PREZYDENTA RP WS. *IN VITRO*

Szanowny Panie Prezydencie,

W nawiązaniu do listu Pana Prezydenta skierowanego do mnie w dn. 22 lipca br. chciałbym zwrócić uwagę na następujące kwestie.

- a. W swoim liście Pan Prezydent odwołuje się m.in. do art. 25 Konstytucji RP, gdzie jest mowa o autonomii państwa i Kościoła: „Stosunki między państwem a kościołami i innymi związkami wyznaniowymi są kształtowane na zasadach poszanowania ich autonomii oraz wzajemnej niezależności każdego w swoim zakresie, jak również współdziałania dla dobra człowieka i dobra wspólnego”.

W przywołanym fragmencie Konstytucji RP – jak widać – jest mowa nie tylko o autonomii, ale także o współdziałaniu państwa i Kościoła „dla dobra człowieka i dobra wspólnego”. Ostatecznie bowiem obie wspólnoty – państwo i Kościół, chociaż z różnego tytułu – służą osobistemu i społecznemu powołaniu tych samych ludzi. Kościół i wspólnota polityczna wyrażają się bowiem w formach organizacyjnych, które nie są celami samymi w sobie, lecz mają służyć człowiekowi, aby umożliwić mu pełne korzystanie z jego praw, ściśle związanych z jego tożsamością obywatela i chrześcijanina, oraz właściwe wypełnianie odpowiadających tym prawom obowiązków. Kościół i wspólnota polityczna mogą pełnić swoją służbę dla dobra wszystkich tym skuteczniej, im lepiej prowadzić będą ze sobą zdrową współpracę. Tego współdziałania dla dobra obywateli Polski niejednokrotnie brakowało i dalej brakuje, szczególnie w obronie praw i godności człowieka od poczęcia do naturalnej śmierci.

- b. W kwestii procedury „in vitro” Pan Prezydent pisze, że rolą głowy Państwa jest m.in. „(...) troszczyć się o wszystkich obywateli, bez względu na ich światopogląd czy wyznanie, godzić skrajne stanowiska i dbać o wypracowany w Sejmie konsensus”. Tymczasem Pan Prezydent podpisał ustawę, która jest nie tyle wyrazem konsensu, ile raczej jest wyrazem skrajnego światopoglądu. Pan Prezydent słusznie zauważa: „Niestety w parlamentarnej debacie nad kwestią in vitro partyjne kalkulacje i ideologiczne spory przesłaniają rzeczowe argumenty. Ta ustawa ma swoje słabości”.

Jak więc w państwie prawa można było podpisać ustawę, w której rzeczowe argumenty są przesłonięte partyjnymi kalkulacjami i która ma swoje słabości? Jeśli ustawa ma tyle słabości, to dlaczego do Trybunału Konstytucyjnego nie została ona skierowana w całości bez podpisania?

- c. Ponadto Pan Prezydent zwraca uwagę na to, że „Proces legislacyjny wymaga pogodzenia się z wolą większości w dążeniu do optymalnego kształtu ustawy”, lecz jednocześnie w liście zauważono, że ustawa nie jest optymalna, ponieważ ma swoje słabości. W odpowiedzi na powyższe twierdzenia trzeba przyznać, że istotnie, aby zapewnić realizację dobra wspólnego, rząd każdego kraju ma szczególnie obowiązek sprawiedliwego harmonizowania różnych partykularnych interesów. Uczciwie pogodzenie partykularnych dóbr grup i jednostek jest jednym z najdelikatniejszych zadań władzy publicznej. Lecz poza tym nie można zapominać, że w demokratycznym państwie – w którym decyzje zazwyczaj podejmuje większość reprezentantów woli społeczeństwa – osoby odpowiedzialne za sprawowanie rządów są zobowiązane do interpretowania dobra wspólnego kraju nie tylko zgodnie z poglądami większości, ale przede wszystkim w poszanowaniu istotnych wartości ludzkich i moralnych.

„Są to wartości wrodzone «wynikają z prawdy o człowieku oraz wyrażają i chronią godność osoby: wartości zatem, których żadna jednostka, żadna większość ani żadne państwo nie mogą tworzyć, zmieniać ani niszczyć» [św. Jan Paweł II, *Evangelium Vitae*, 71]. Ich podstawą nie mogą być także tymczasowe i zmienne „większości” opinii parlamentarnej ani publicznej. Powinny one po prostu być uznawane, szanowane i popierane jako elementy obiektywnego prawa moralnego, prawa naturalnego, wpisanego w serce człowieka (por. Rz 2, 15) i normatywny punkt odniesienia dla samego prawa cywilnego. Gdyby, z powodu tragicznego zagłuszenia sumienia zbiorowego, sceptycyzm poddał w wątpliwość nawet fundamentalne zasady prawa moralnego, zachwiałyby to podstawami samego porządku państwowego, sprowadzając go jedynie do mechanizmu pragmatycznej regulacji różnych i przeciwstawnych interesów” (Kompedium Nauki Społecznej Kościoła, 397).

- d. Racje, które przemawiają za negatywnym osądem moralnym sztucznego zapłodnienia, mają charakter antropologiczny, medyczny i teologiczny. Metoda ta – w okolicznościach, w których zwykle się ją stosuje – oprócz ewentualnego zrodzenia dziecka, pociąga za sobą jednocześnie niszczenie innych, żywych istot ludzkich, co sprzeciwia się nauce o dopuszczalności przerywania ciąży. Cel nie uświęca środków. Nie można też nie zauważyć, że w dyskusji na temat procedury „in vitro” niejednokrotnie wypowiedano się tak, jakby to był jedyny sposób na wymarzone potomstwo. Dlaczego pomija się przy tej okazji inne metody prawdziwego leczenia niepłodności, które są godziwe z punktu widzenia moralnego oraz adopcję dzieci z domów dziecka, które potrzebują ogniska domowego dla odpo-

wiedniego rozwoju ludzkiego (por. Dignitas personae, 13)? W obecnej sytuacji prawnej pragnę odwołać się do św. Jana Pawła II, który w jednym z najważniejszych dokumentów swego pontyfikatu, zatytułowanym *Evangelia życia* napisał: „(...) parlamentarzysta, którego osobisty absolutny sprzeciw wobec przerywania ciąży byłby jasny i znany wszystkim, postąpiłby słusznie, udzielając swego poparcia propozycjom, których celem jest ograniczenie szkodliwości takiej ustawy i zmierzających w ten sposób do zmniejszenia jej negatywnych skutków na płaszczyźnie kultury i moralności publicznej. Tak postępując bowiem, nie współdziała się w sposób niedozwolony w uchwalaniu niesprawiedliwego prawa, ale raczej podejmuje się słuszną i godziwą próbę ograniczenia jego szkodliwych aspektów” (*Evangelium Vitae*, 73).

Dlatego w kwestii ustawy dotyczącej „in vitro” katolicy sprzeniewierzyliby się Ewangelii i nauczaniu o godności człowieka, gdyby zgodzili się na tego rodzaju kompromis. Tam gdzie chodzi o życie człowieka nie ma miejsca na żaden kompromis, ale jest miejsce – jak to ujmuje św. Jan Paweł II – na „ograniczenie szkodliwości takiej ustawy”. I takiego ograniczenia szkodliwości w tym przypadku zabrakło.

Piszę o tym z bólem oraz w duchu odpowiedzialności za najbardziej bezbronnych, których ta ustawa wyklucza i uprzedmiotawia. Na takie traktowanie człowieka i życia ludzkiego w jego najwcześniejszej formie – nigdy i pod żadną presją – nie można się zgodzić.

Z wyrazami należnego szacunku,
+ Stanisław Gądecki

*Arcybiskup Metropolita Poznański
Przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski*

Poznań, dnia 27 lipca 2015 r.

Wielce Szanowny
Pan Bronisław KOMOROWSKI
Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

APEL PRZEWODNICZĄCEGO KEP DO PARTII POLITYCZNYCH

W związku z kierowanymi do mnie pytaniami dotyczącymi członkostwa w określonych partiach politycznych oraz ich wzajemnych zobowiązaniach, pragnę przypomnieć wymagania katolickiej nauki społecznej.

Partie polityczne mają na celu umożliwienie wszystkim obywatelom szerokiego uczestnictwa i dostępu do spraw publicznych. Zadaniem partii jest wyrażanie aspiracji społeczeństwa obywatelskiego i ukierunkowywanie ich na dobro wspólne oraz dawanie obywatelom rzeczywistej możliwości współuczestnictwa w kształtowaniu decyzji politycznych. Partie powinny być demokratyczne od wewnątrz, cechować się umiejętnością syntezy politycznej i planowania (Kompendium Nauki Społecznej Kościoła, 413).

Szczególny obszar rozeznania dla wiernych świeckich dotyczy wyboru narzędzi politycznych, czyli poparcia dla partii lub innych wyrazów uczestnictwa politycznego. Wyboru należy dokonywać w zgodzie z wartościami. W każdym razie wszelkie decyzje powinny być zakorzenione w miłości i zmierzające do realizacji dobra wspólnego. Trudno znaleźć jedną pozycję czy opcję polityczną, która byłaby w pełni zgodna z wymogami wiary chrześcijańskiej. Twierdzenie, że jakaś partia lub ugrupowanie polityczne w pełni odpowiadają wymogom wiary i życia chrześcijańskiego powoduje nieporozumienia. Chrześcijanin nie może znaleźć partii w pełni odpowiadającej wymaganiom etycznym zrodzonym z wiary i przynależności do Kościoła. Jego przynależność do jakiegoś ugrupowania politycznego nie powinna być nigdy ideologiczna, ale zawsze krytyczna, aby partia i jej program polityczny znajdowały zachętę do podejmowania takich form działania, które w coraz większym stopniu przyczyniałyby się do realizacji dobra wspólnego, włącznie z duchowym celem człowieka (KNSK, 573).

Rozróżnienie z jednej strony pomiędzy wymogami wiary a opcjami społeczno-politycznymi, z drugiej zaś pomiędzy wyborami dokonywanymi przez poszczególnych chrześcijan i wyborami całej wspólnoty chrześcijańskiej powoduje, że przynależność czy poparcie dla jakiejś partii czy bloku politycznego uważane jest za decyzję osobistą, uprawnioną przynajmniej w odniesieniu do partii czy stanowisk politycznych, które dają się pogodzić z wiarą i wartościami chrześcijańskimi.

Wybór partii, ugrupowania, osób, którym należy powierzyć sprawy publiczne, mimo iż dotyczy sumienia każdego z osobna, nie może być wyborem wyłącznie indywidualnym: „Do wspólnot chrześcijańskich należy obiektywna analiza sytuacji własnego kraju, wyjaśnienie jej w świetle niezmiennych

wypowiedzi Ewangelii, sięgnięcie do zasad myślenia, do kryteriów osądu i dyrektyw działania, zawartych w nauczaniu społecznym Kościoła”. W żadnym przypadku „nikomu nie wolno zawłaszczać autorytetu Kościoła wyłącz- nie na rzecz własnego rozwiązania”. Wierni powinni raczej starać się „w szcze- rej rozmowie oświecać siebie nawzajem, zachowując wzajemną miłość i trosz- cząc się przede wszystkim o dobro wspólne” (KNSK, 574).

Wychodząc od tych sformułowań, kieruję się z serdecznym apelem do par- tii politycznych o wypełnianie swoich zobowiązań społecznych i wzajemnych w życiu politycznym, zobowiązań wobec całego społeczeństwa i reprezenta- tywnych środowisk społecznych.

Wielkie partie polityczne – korzystające z pieniędzy państwowych i chro- niącego ich pozycję progę wyborczego – muszą mieć świadomość swojej słu- żebnej roli, powinności reprezentowania środowisk, których poparcia oczekują.

Do tych słów apelu dołączam zapewnienie, że Kościół jest solidarny z pracą i prawami politycznymi środowisk, które konsekwentnie, pozytywn- ie i twórczo angażują się na rzecz cywilizacji życia, praw rodziny i wartości kultury chrześcijańskiej.

Abp Stanisław Gądecki

Przewodniczący KEP

Warszawa, 09.09.2015 r.

PREZYDIUM KEP:
PRAWO DO ŻYCIA JEST PRAWEM CZŁOWIEKA
Pro memoria ws. ochrony życia nienarodzonych

Prawem człowieka jest prawo do życia. Dlatego m.in. Kościół katolicki na całym świecie popiera inicjatywy mające na celu ochronę godności osoby ludzkiej od poczęcia do naturalnej śmierci.

To nie jest kwestia światopoglądowa, ale naukowa. Podkreślił to Ojciec Święty Franciszek w przemówieniu do lekarzy mówiąc: „«Powiedz mi, dla- czego Kościół przeciwstawia się np. aborcji? Czy to jest problem religijny?» – «Nie, nie. To nie jest problem religijny». (...) To jest problem naukowy, ponie- waż tam jest życie ludzkie i nie jest dozwolone unicestwianie życia ludzkiego, aby rozwiązać problem” (Watykan, 15.11.2014 r.).

W trosce o najbardziej bezbronne istoty ludzkie popieramy wszystkich, którzy na różne sposoby angażują się w obronę życia nienarodzonych.

W tym miejscu nie możemy nie przypomnieć słów św. Jana Pawła II wypowiedzianych w Kaliszu: „Z tego miejsca jeszcze raz powtarzam to, co powiedziałem w październiku ubiegłego roku: «Naród, który zabija własne dzieci, jest narodem bez przyszłości». Wierzcie, że nie było mi łatwo to powiedzieć. Nie było mi łatwo powiedzieć to z myślą o moim narodzie, bo ja pragnę dla niego przyszłości, wspinałej przyszłości” (04.06.1997 r.).

Abp Stanisław Gądecki

Metropolita Poznański

Przewodniczący KEP

Abp Marek Jędraszewski

Metropolita Łódzki

Zastępca Przewodniczącego KEP

Bp Artur G. Miziński

Sekretarz Generalny KEP

KOŚCIÓŁ DIECEZJALNY

DEKRETY I NOMINACJE BISKUPA DIECEZJALNEGO

Dekret erygujący działalność Szkoły Nowej Ewangelizacji bł. Pawła VI w Diecezji Rzeszowskiej.

l.dz. 1316/2015

Rzeszów, 4.09.2015 r.

W trosce o rozwój dzieła Nowej Ewangelizacji i ewangelizacyjne zaangażowanie katolików świeckich, mając na uwadze wskazania Kościoła oraz kan. 394 Kodeksu Prawa Kanonicznego, z dniem 26 września 2015 r. **eryguję Działalność Szkoły Nowej Ewangelizacji bł. Pawła VI w Diecezji Rzeszowskiej.**

Jednocześnie **mianuję księdza Piotra Gnata, dyrektorem i asystentem powyższej Szkoły.**

Wszystkim zaangażowanym w misję Szkoły Nowej Ewangelizacji bł. Pawła VI z serca błogosławię.

Z pasterskim błogosławieństwem

+Jan Wątroba

Biskup Rzeszowski

Ks. Jerzy Buczek

Kanclerz Kurii

Dekret Powołujący Diecezjalne Centrum Katechumenatu Dorosłych w Diecezji Rzeszowskiej

l.dz. 1217/2015

Rzeszów, 1. września 2015 r.

Katechizm Kościoła Katolickiego, sięgając do czasów apostołskich przypomina, że „stawanie się chrześcijaninem” zawsze wymagało odpowiedniej „drogi i etapów” inicjacji. Nawiązuje to do Obrzędów chrześcijańskiego wtańnięcia dorosłych, czyli do długoterminowego przygotowania nowych członków Kościoła do życia we wspólnocie wierzących. Dlatego dorosły, który

pragnie przyjąć sakramenty wtajemniczenia chrześcijańskiego winien odbyć odpowiednie przygotowanie zwane katechumenatem.

Mając więc na uwadze troskę o odpowiednie przygotowanie osób dorosłych do otrzymania sakramentów wtajemniczenia chrześcijańskiego, czyli chrztu, bierzmowania i Eucharystii, z dniem 1 września 2015 r., powołuję Diecezjalne Centrum Katechumenatu Dorosłych z siedzibą w Domu Diecezjalnym „Tabor” i mianuję jako odpowiedzialnego za funkcjonowanie tego Centrum ks. Wiesława Rafacza, któremu polecam troskę o dorosłe osoby naszej Diecezji, które pragną przygotować się do sakramentów wtajemniczenia chrześcijańskiego.

Niech Chrystus, Najwyższy Kapłan, błogosławi we wszystkim, niech Maryja, Matka kapłanów uprasza potrzebne łaski.

Z pasterskim błogosławieństwem

+Jan Wątroba

Biskup Rzeszowski

Ks. Jerzy Buczek

Kanclerz Kurii

Aneks do Dekretu Erygowania Parafii pod wezwaniem Matki Bożej Fatimskiej w Perliczce

l.dz. 1149 /2015

Rzeszów, 28. sierpnia 2015 r.

Mając na uwadze pożytek i dobro duchowe wiernych modyfikuję Dekret Erygowania Parafii pw. Matki Bożej Fatimskiej w Terliczce z dnia 1.07.1992 (l. dz. 238/92) i wyłączam z parafii pw. Matki Bożej Fatimskiej w Terliczce przysiółek Spiny i włączam go do parafii pw. św. Wojciecha w Trzebownisku.

Aneks do Dekretu wchodzi w życie z dniem 1 września 2015 roku. Należy go podać w najbliższą niedzielę tj. 6 września 2015 roku do wiadomości wiernym parafii pw. Matki Bożej Fatimskiej w Terliczce oraz pw. św. Wojciecha w Trzebownisku.

Z pasterskim błogosławieństwem

+Jan Wątroba

Biskup Rzeszowski

Ks. Jerzy Buczek

Kanclerz Kurii

NOMINACJE

- Ks. Proboszcz mgr Artur PROGOROWICZ** z Ustronnej z dniem 15 września 2015 r. drugim Diecezjalnym Ojcem Duchownym Kapłanów Diecezji Rzeszowskiej.
- Ks. dr Daniel NOWAK** wykładowcą Wyższego Seminarium Duchownego w Rzeszowie w zakresie misjologii.
- Ks. mgr Przemysław JAMRO** wikariusz Parafii Św. Judy Tadeusza w Rzeszowie z dniem 23 września 2015 r. diecezjalnym duszpasterzem Ruchu Apostolstwa Młodzieży Diecezji Rzeszowskiej.
- Ks. Prałat dr Robert MOKRZYCKI** proboszcz Parafii bł. Ks. J. Popiełuszki w Rzeszowie z dniem 26 sierpnia 2015 r. Diecezjalnym Duszpasterzem Ludzi Pracy.
- Ks. Prałat Stanisław TOMKOWICZ** z Parafii św. Judy Tadeusza w Rzeszowie z dniem 28.08.2015 r. egzorcystą w Diecezji Rzeszowskiej na okres do 28.08.2018 r.
- Ks. mgr Rafał BREJ** wikariusz Parafii Wniebowzięcia NMP w Lipinkach z dniem 22 sierpnia 2015 r. Dyrektorem Diecezjalnego Ośrodka Wychowawczo-Profilaktycznego im. św. Józefa w Lipinkach.
- Ks. mgr Jan RECZEK** proboszcz Parafii pw. Przemienienia Pańskiego w Osieku Jasielskim z dniem 7 września 2015 r. dekanalnym wizytatorem katechezy w Dekanacie Dębowiec.
- Ks. mgr Józef OZGA** proboszcz Parafii pw. św. Katarzyny w Starym Żmigrodzie z dniem 7 września 2015 r. dekanalnym wizytatorem katechezy w Dekanacie Nowy Żmigród.

KOMUNIKATY KURII DIECEZJALNEJ

XIV Niedziela Zwykła, 5.07.2015 r.

1. Uniwersytet Rzeszowski zaprasza do studiowania na kierunku „Nauki o rodzinie”. Po pierwszym stopniu zdobywa się tytuł licencjata, a na drugim tytuł magistra. Istnieje też możliwość na drugim stopniu zdobycia przygotowania pedagogicznego.
Prosimy bardzo, wedle uznania, o przekazanie tej informacji w ramach ogłoszeń parafialnych i wywieszenie plakatu w gablotce przy kościele.

Treść ogłoszenia i plakatu informuje o ważnej sprawie dla Diecezji Rzeszowskiej, ze względu na umiejscowienie powyższych studiów w naszym Instytucie Teologiczno-Pastoralnym.

2. W dniach od 6 do 11 lipca odbędzie się **XXVIII Międzynarodowe Saletyńskie Spotkanie Młodych w Dębowcu k. Jasła**. Szczegóły na stronie: <http://www.spotkania.saletyni.pl/>. Zachęcamy do udziału.
3. **Diecezjalne Studium Organistowskie w Rzeszowie** ogłasza nabór kandydatów na rok szkolny 2015/2016. Zapraszamy wszystkich pragnących pogłębić swoje umiejętności, wiedzę muzyczno-liturgiczną, także organistów, którzy nie mają Dyplomu Studium Organistowskiego a chcieliby uzupełnić swoje organistowskie kwalifikacje. Szczegółowe informacje na temat wymaganych dokumentów, przyjęcia, można uzyskać w Instytucie Teologiczno-Pastoralnym w Rzeszowie, ul. Witolda 11a od poniedziałku do piątku w godz. od 9.00 - 13.00. Zgłoszenia przyjmowane są do 5 września bieżącego roku w sekretariacie Instytutu. Szczegółowe informacje są podane na stronie studium www.dsorzszow.pl oraz na plakacie.
4. Uprzejmie informujemy, że od dnia 14 lipca br. z Portu Lotniczego „Rzeszów-Jasionka” realizowane będą nowe podłączenia lotnicze do **Edynburga w Szkocji** – dwa razy w tygodniu we wtorki i soboty w bardzo atrakcyjnych cenach zawierających opłatę za duży bagaż.
5. **Przesyłamy:**
 - Materiały formacyjne dla organistów, lipiec 2015;
 - Plakat na sierpień „Miesiąc abstynencji”;
 - Plakat Uniwersytetu Rzeszowskiego – „Nauki o rodzinie”.

Z wyrazami szacunku

Ks. Marek Story

Wicekanclerz Kurii

XV Niedziela Zwykła, 12.07.2015 r.

1. Przesyłamy Komunikat Prezydium Konferencji Episkopatu Polski z dnia 7 lipca 2015 r. w kontekście ustawy “o leczeniu niepłodności” - do odczytania w czasie ogłoszeń parafialnych w najbliższą niedzielę.
2. W dniach 17-28 lipca br. Diecezja Rzeszowska będzie gościła stypendystów papieskich z całej Polski (ok. 1000 osób). Młodzież będzie przeżywała w Rzeszowie obóz formacyjny pod hasłem: **“Bądź chrześcijaninem naprawdę. Rzeszów 2015”**. Przyjmijmy ich serdecznie w naszych parafiach i środowiskach.

3. Przesyłamy informację dotyczącą przestrzegania praw autorskich oraz ofertę licencyjną MPLC Polska. Informacje odnośnie praw autorskich można znaleźć także na stronie: <http://www.mplc.pl/page/about-copyright-law>
4. Informujemy, że od dnia 14 lipca br. z Portu Lotniczego „Rzeszów-Jasionka” realizowane będą nowe połączenia lotnicze do Edynburga w Szkocji – dwa razy w tygodniu we wtorki i soboty w bardzo atrakcyjnych cenach zawierających opłatę za duży bagaż.
5. Przesyłamy:
 - Komunikat Prezydium Konferencji Episkopatu Polski;
 - Zaproszenie na odpust w Sanktuarium Matki Bożej Szkaplerznej w Rzeszowie (dekanaty Rzeszowskie);
 - L'Osservatore Romano, nr 6/2015;
 - Oferta licencyjna MPLC Polska;
 - Plakat informujący o nowym połączeniu lotniczym Jasionka-Edynburg.

Z wyrazami szacunku

Ks. Marek Story

Wicekanclerz Kurii

XVII Niedziela Zwykła, 26.07.2015 r.

1. Przesyłamy do duszpasterskiego wykorzystania Komunikat Prezydium Konferencji Episkopatu Polski po podpisaniu przez Prezydenta RP ustawy dotyczącej procedury „In vitro”.
2. W związku ze zbliżającym się sierpniem – miesiącem abstynencji „Kościół prosi wszystkich Polaków o świadectwo abstynencji z motywów religijno - moralnych, wychowawczych i patriotycznych. Abstynencję możemy ofiarować Bogu jako wynagrodzenie za grzech pijaństwa” (Bp T. Bronakowski). Zachęmy wiernych do abstynencji w tym miesiącu i podejmiemy różne inicjatywy trzeźwościowe. Przesyłamy Apel Zespołu Konferencji Episkopatu Polski ds. Apostolstwa Trzeźwości - do duszpasterskiego wykorzystania.
3. Sierpień jest miesiącem wielkich wydarzeń patriotycznych: „Cud nad Wisłą” w 1920 r., Powstanie Warszawskie w 1944 r. i wielki zryw narodowy i powstanie Solidarności w 1980 r. to tylko niektóre z ważnych wydarzeń w historii Polski, które miały miejsce w sierpniu. Pamiętajmy w tym miesiącu o tematyce ojczyźnianej i o gorącej modlitwie za Polskę i za nowego prezydenta RP.

4. We wtorek, 4 sierpnia br. wyruszy Rzeszowska Pielgrzymka na Jasną Górę. Msza św. na rozpoczęcie Pielgrzymki będzie miała miejsce przy Rzeszowskiej Farze o godz. 6.30. Zapraszamy do udziału i duchowego towarzyszenia pielgrzymom.
5. Sanktuarium Przemienienia Pańskiego w Cmolasie zaprasza na odpust w dniach 6-9 sierpnia. Przesyłamy plakat i zachęcamy do udziału
6. W dniach 21-22 sierpnia w Cmolasie odbędzie się Dzień Wspólnoty połączony ze Spotkaniem Młodych diecezji rzeszowskiej. Tematyka i charakter spotkania nawiązywać będzie do ŚDM 2016. Zapraszamy wszystkich Młodych, a zwłaszcza tych, którzy nie uczestniczyli w żadnych rekolekcjach wakacyjnych, a mają zamiar pojechać na ŚDM do Krakowa w 2016 r. Duszpasterzy prosimy o gorące zachęcanie Młodych by udali się na to spotkanie i pomoc w zorganizowaniu wyjazdu do Cmolasu. W załączeniu plakat i szczegółowe informacje o przebiegu spotkania.
7. Informujemy że Dożynki Diecezjalne odbędą się w niedzielę 30 sierpnia w Rzeszowie przy Katedrze. Początek o godz. 11.00. Msza św. o godz. 12.00. Zachęcamy do przygotowania wieńców i delegacji z parafii. Prosimy w tym czasie nie organizować innych dożynek czy uroczystości.
8. Przesyłamy drugą część zbioru propozycji homilii na czwarte niedziele miesiący pt. „Nawracajcie się i wierźcie w Ewangelię” opracowanego przez Komisję Homiletyczną Diecezji Rzeszowskiej. Bardzo prosimy o podejmowanie w przepowiadaniu tematów związanych z nawróceniem, zawartych w Katechizmie Kościoła Katolickiego i programie duszpasterskim Konferencji Episkopatu Polski. Cena 5 zł.
9. TVP 1 rozpoczyna emisję dwóch nowych cykli programów informujących o przygotowaniu do ŚDM. Przesyłamy plakat z prośbą o zawieszenie w gablocie i zachęcenie wiernych do oglądania tych programów.
10. Zgromadzenie Braci Serca Jezusowego przesyła ulotki informacyjne o zgromadzeniu z prośbą o przekazaniu wiernym i modlitwę o nowe powołania. Prosimy o pomoc w tej sprawie.
11. Dokumenty zmian duszpasterskich kapłanów zostaną przekazane Księżom Dziekanom w poniedziałek 17 sierpnia. Zmiana placówek duszpasterskich powinna zostać dokonana do 22 sierpnia br.
12. Przesyłamy:
 - Apel Zespołu Konferencji Episkopatu Polski ds. Apostolstwa Trzechwici na sierpień;
 - Komunikat Prezydium Episkopatu w sprawie ustawy o „in vitro”;
 - Plakat informujący o audycjach TVP w związku z ŚDM 2016;
 - Ulotki powołaniowe Zgromadzenia Braci Serca Jezusowego;

- Plakat zapraszający na Odpust w Cmolasie;
- Plakat zapraszający na Spotkanie Młodych w Cmolasie;
- Homilie na czwarte niedziele miesiąca, cz. 2, cena 5 zł. (1, 2, lub 3 egz. w zależności od liczby księży).

Z wyrazami szacunku

+Jan Wątroba

Biskup Rzeszowski

Ks. Jerzy Buczek

Kanclerz Kurii

XVIII Niedziela Zwykła, 2.08.2015 r.

1. Przesyłamy Odpowiedź Przewodniczącego KEP na list Prezydenta RP w sprawie ustawy o procedurze „In vitro”. Ze względu na ważność sprawy **Ks. Biskup poleca, by list ten odczytać wiernym w najbliższą niedzielę w ramach ogłoszeń.**
2. We wtorek, 4 sierpnia br. wyruszy Rzeszowska Pielgrzymka na Jasną Górę. Msza św. na rozpoczęcie Pielgrzymki będzie miała miejsce przy Rzeszowskiej Farze o godz. 6.30. Zapraszamy do udziału i duchowego towarzyszenia pielgrzymom.
3. Sanktuarium w Głogowie Młp. zaprasza na **odpust ku czci MB Głogowskiej Uzdrawienie Chorych w środę, 5 sierpnia br.** Sumie o godz. 11.00 przewodniczy Biskup Rzeszowski Jan Wątroba.
4. Sanktuarium Przemienienia Pańskiego w Cmolasie zaprasza na **odpust w dniach 6-9 sierpnia.**
5. Sanktuarium MB Wniebowziętej w Lipinkach zaprasza na **odpust i 35. Rocznicę Koronacji Figury MB Lipińskiej w dniach 14-17 sierpnia.** Przesyłamy plakat ze szczegółowym programem.
6. W dniach 21-22 sierpnia w Cmolasie odbędzie się **Dzień Wspólnoty połączony ze Spotkaniem Młodych diecezji rzeszowskiej.** Tematyka i charakter spotkania nawiązywać będzie do ŚDM 2016.
7. Zapraszamy na **Dożynki Diecezjalne, które odbędą się w niedzielę 30 sierpnia w Rzeszowie przy Katedrze.** Początek o godz. 11.00. Msza św. o godz. 12.00. Zachęcamy do przygotowania wieńców i delegacji z parafii. W tym roku będą to także Dożynki Województwa Podkarpackiego. Przesyłamy plakat.

8. **Dokumenty zmian duszpasterskich kapłanów** zostaną przekazane Księżom Dziekanom w **poniedziałek 17 sierpnia**. Zmiana placówek duszpasterskich powinna zostać dokonana do 22 sierpnia br.
9. **Kongregacje katechetyczne** odbędą się **dla kapłanów**: 28 sierpnia (piątek) o godz. 13.30 DD „Tabor” oraz 29 sierpnia (sobota) o godz. 9.00 w Jaśle – Farze. Spotkanie **dla sióstr zakonnych i katechetów świeckich**: 28 sierpnia (piątek) o godz. 13.30 w Instytucie Teologiczno – Pastoralnym w Rzeszowie, ul. Witolda 11a.
10. Rzeszowskie porozumienie na Rzecz Trzeźwości zwraca się z prośbą o **zachęcenie wiernych do podjęcia abstynencji sierpniowej lub całorocznej**. Przesyłamy pismo do Księży Proboszczów oraz **deklaracje (sierpniowe i całoroczne)**. Prosimy o rozpropagowanie tej sprawy wśród wiernych i przekazanie podpisanych deklaracji do Kurii lub osobom odpowiedzialnym z Porozumienia (telefony w piśmie). Deklaracje zostaną przekazane jako dar ofiarny w czasie uroczystości MB Rzeszowskiej 12 września. Zachęcamy również do wystawienia w sierpniu trzeźwościowych ksiąg parafialnych.
11. Katolickie Gimnazjum im. bł. ks. Jerzego Popiełuszki w Warszawie wraz Kurią Metropolitalną w Warszawie organizują **Ogólnopolski Konkurs poświęcony bł. ks. Jerzemu: „Jerzy Popiełuszko – człowiek Prawdy, który zło dobrem zwyciężał”**. Informacje na temat Konkursu, regulamin oraz karty zgłoszeniowe są dostępne na stronie: www.popieluszko.edu.pl (zakładka Konkurs). Zachęcamy do udziału.
12. **Przesyłamy:**
 - List Przewodniczącego KEP do Prezydenta RP;
 - Czasopismo trzeźwościowe „Wolność i miłość”, po 2 egz. cena 1 zł za egz.;
 - Plakat zapraszający na odpust w Lipinkach;
 - Plakat zapraszający na Dożynki Diecezjalne;
 - Plakat zapraszający na odpust w Głogowie Młp.;
 - Deklaracje trzeźwościowe (Rzeszów i okolice);
 - Prasa misyjna.

Z wyrazami szacunku

Ks. Jerzy Buczek

Kanclerz Kurii

XIX Niedziela Zwykła, 9.08.2015 r.

1. W czwartek, 13 sierpnia br. zakończy się Rzeszowska Pielgrzymka na Jasną Górę. Zapraszamy do duchowego towarzyszenia pielgrzymom i do korzystania z relacji Radia „VIA” ze szlaku pielgrzymkowego oraz do codziennej duchowej łączności z pielgrzymami o godz. 20.30 przez modlitwę różańcową i Apel Jasnogórski. Msza św. na zakończenie pielgrzymki 13 sierpnia na Jasnej Górze o godz. 11.30. Przybycie pierwszych grup o godz. 10.00.
2. W tym roku przeżywamy X rocznicę beatyfikacji ks. Władysława Findysza oraz jubileusz 25-lecia sakry biskupiej Ks. Abpa Edwarda Nowaka. Z tej racji została zorganizowana Konferencja naukowa w Gminnym Centrum Kultury w Nowym Żmigrodzie w sobotę, 22 sierpnia. Rozpoczęcie o godz. 9.30 odsłonięciem tablicy pamiątkowej w 25. rocznicę sakry biskupiej Ks. Abpa Edwarda Nowaka, a o godz. 10.00 otwarcie Konferencji, która zakończy się ok. godz. 12.00. W niedzielę, 23 sierpnia o godz. 16.00 uroczysta Msza św. w Nowym Żmigrodzie w 10-lecie beatyfikacji bł. Ks. Władysława Findysza i w 25-lecie sakry biskupiej Ks. Abpa Edwarda Nowaka. Przesyłamy plakat i serdecznie zapraszamy.
3. Informujemy, że **Dzień modlitwy o świętość kapłanów odbędzie się 19 września** w Krakowie – Łagiewnikach w Sanktuarium i Centrum św. Jana Pawła II „Nie lękajcie się”. Rozpoczęcie o godz. 10.00 – Sanktuarium św. Jana Pawła II, zakończenie o. godz. 15.00 Koronką w Sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Łagiewnikach. W spotkaniu powinni uczestniczyć wszyscy kapłani.
4. Informujemy, że po dokładnym sprawdzeniu oferty i konsultacjach z Siecią Parków Energii Słonecznej, okazało się, że kredyt na finansowanie Parafialnych Instalacji Fotowoltaicznych zaciąga Sieć Parków Słonecznych, a nie jak przedstawiono na spotkaniu Spółka Celowa. Koszty parafii to 6 tys. zł i opłaty za mapki geodezyjne. W związku z powyższym Ks. Bp Ordynariusz zezwala na realizację inwestycji w parafiach po spełnieniu wymaganych kryteriów tj.: odpowiednia klasa ziemi (IVa, IVb, V, VI), powierzchnia ok. 0,5 ha, dostęp do sieci energetycznej średniego napięcia, brak przeszkód w postaci drzew lub wysokich budynków. Szczegóły na folderze przesłanym w wersji elektronicznej, w biurze Sieci Parków Energii Słonecznej, tel. 661 104 871 lub 661 764 610 i u ekonoma diecezji.
5. Rzeszowskie Porozumienie na Rzecz Trzeźwości zaprasza na **Marsz na Rzecz Trzeźwości, który odbędzie się w sobotę, 29 sierpnia. Rozpoczęcie** Mszą św. o godz. 18.00 w kościele św. Krzyża, a po niej przejście ulicami: 3-go Maja i Kościuszki na Rynek Rzeszowski. Prosimy o poinformowanie wiernych o tym Marszu i zawieszenie plakatów w gablocie.

6. Przesyłamy:

- Zwiastowanie, nr 2/2015;
- Plakat zapraszający na uroczystości w Nowym Żmigrodzie;
- Plakat „Mniej ekranu, więcej rodziny” (do zawieszenia w gablocie);
- Plakat o abstynencji w sierpniu i plakat zapraszający na Marsz na Rzecz Trzeźwości.

Z wyrazami szacunku

Ks. Jerzy Buczek

Kanclerz Kurii

XX Niedziela Zwykła, 16.08.2015 r.

1. W związku z przedłużającymi się wysokimi temperaturami i suszą, zachęcamy duszpasterzy do podjęcia wraz z wiernymi **modlitwy o deszcz i dobre zbiory**. Zachęcamy do śpiewu tradycyjnej pieśni: „Królu, Boże Abrahama”.
2. Księży dziekanów lub ich przedstawiciele zapraszamy **po odbiór aplikat do Kurii w poniedziałek, 17 sierpnia na godz. 10.00**. Zmiana placówek duszpasterskich powinna zostać dokonana do 22 sierpnia br.
3. W związku z **X rocznicą beatyfikacji ks. Władysława Findysza oraz jubileuszem 25-lecia sakry biskupiej Ks. Abpa Edwarda Nowaka** zapraszamy na Konferencję naukową w Gminnym Centrum Kultury w Nowym Żmigrodzie w sobotę, 22 sierpnia na godz. 10.00 (o godz. 9.30 odsłonięcie tablicy pamiątkowej w 25. rocznicę sakry biskupiej Ks. Abpa Edwarda Nowaka). W niedzielę, 23 sierpnia o godz. 16.00 uroczysta Msza św. w Nowym Żmigrodzie w 10-lecie beatyfikacji bł. Ks. Władysława Findysza i w 25-lecie sakry biskupiej Ks. Abpa Edwarda Nowaka. Serdecznie zapraszamy do liczego udziału kapłanów i wiernych z całej diecezji (kapłani przywożą albę i stułę, kapituły zapraszamy w strojach chórowych).
4. Rzeszowskie Towarzystwo Muzyczne zaprasza na **spektakl muzyczny „Domek trzech dziewcząt” Franza Schuberta**. Spektakl odbędzie się w niedzielę, 16 sierpnia, o godz. 18.00 na Rynku Rzeszowskim.
5. W ramach przygotowania do Świątowych Dni Młodzieży i podziękowania za 25 lat KSM w Polsce **organizowana jest przez KSM pielgrzymka do Rzymu w dniach 27 września – 3 października**. Szczegóły na plakacie.
6. W dniach 26-27 września odbędzie się **XXXI Pielgrzymka Małżeństw i Rodzin na Jasną Górę**. Przesyłamy plakat z prośbą o zachęcenie wiernych do udziału w tej pielgrzymce.

7. Przesyłamy:

- Plakat o pielgrzymce KSM do Rzymu;
- Plakat zapraszający na XXXI Pielgrzymkę Małżeństw i Rodzin na Jasną Górę.

Z wyrazami szacunku

Ks. Jerzy Buczek

Kanclerz Kurii

XXI Niedziela Zwykła, 23.08.2015 r.

1. W związku z X rocznicą beatyfikacji ks. Władysława Findysza oraz jubileuszem 25-lecia sakry biskupiej Ks. Abpa Edwarda Nowaka zapraszamy na Konferencję naukową w Gminnym Centrum Kultury w Nowym Żmigrodzie w sobotę, 22 sierpnia na godz. 10.00 (o godz. 9.30 odsłonięcie tablicy pamiątkowej w 25. rocznicę sakry biskupiej Ks. Abpa Edwarda Nowaka). W niedzielę, 23 sierpnia o godz. 16.00 uroczysta Msza św. w Nowym Żmigrodzie w 10-lecie beatyfikacji bł. Ks. Władysława Findysza i w 25-lecie sakry biskupiej Ks. Abpa Edwarda Nowaka. Zapraszamy do liczego udziału kapłanów i wiernych z całej diecezji (kapłani przywożą albę i białą stulę, kapituły zapraszamy w strojach chórowych).
2. Kongregacje katechetyczne odbędą się dla kapłanów: 28 sierpnia (piątek) o godz. 13.30 DD „Tabor” oraz 29 sierpnia (sobota) o godz. 9.00 w Jaśle – Farze. Spotkanie dla siostr zakonnych i katechetów świeckich: 28 sierpnia (piątek) o godz. 13.30 w Instytucie Teologiczno – Pastoralnym w Rzeszowie.
3. Rzeszowskie Porozumienie na Rzecz Trzeźwości zaprasza na Marsz na Rzecz Trzeźwości, który odbędzie się w sobotę, 29 sierpnia. Rozpoczęcie Mszą św. o godz. 18.00 w kościele św. Krzyża, a po niej przejście ulicami: 3-go Maja i Kościuszki. Prosimy o zachęcenie wiernych do udziału.
4. Rektorat WSD w Rzeszowie informuje, że w sobotę, 29 sierpnia 2015 r. o godz. 9.00 odbędzie się egzamin wstępny na I rok studiów i formacji w Seminarium w Rzeszowie.
5. Zapraszamy na Dożynki Diecezjalne, które odbędą się w niedzielę 30 sierpnia w Rzeszowie przy Katedrze. Początek o godz. 11.00. Msza św. o godz. 12.00. Zachęcamy do przygotowania wieńców i delegacji z parafii. W tym roku będą to także Dożynki Województwa Podkarpackiego.

6. **Młodzież Rzeszowa, przygotowującą się do bierzmowania w 2016 r.**, zapraszamy na pielgrzymkę do sanktuarium Pani Rzeszowa u OO. Bernardynów, w środę 9 września na godz. 18.00. Szczegóły w zaproszeniu.
7. Przesyłamy list Episkopatu Polski z okazji **V Tygodnia Wychowania 13-19 września 2015 r.** Powinien być odczytany w niedzielę 6 września. W związku z tym prosimy o przeniesienie adoracji na II niedzielę września.
8. **Uniwersytet Trzeciego Wieku Diecezji Rzeszowskiej ogłasza nabór na rok akademicki 2015/2016.** Serdecznie zapraszamy do zapisywania się osoby, które ukończyły 50 rok życia lub zakończyły aktywność zawodową. Szczegółowe informacje w sekretariacie lub na stronie internetowej Instytutu Teologiczno-Pastoralnego im. św. Józefa Sebastiana Pelczara w Rzeszowie: www.instytut.diecezja.rzeszow.pl
9. W związku z przedłużającą się suszą, zachęcamy duszpasterzy do podjęcia wraz z wiernymi **modlitwy o deszcz i dobre zbiory**. Zachęcamy do śpiewu tradycyjnej pieśni: „Królu, Boże Abrahama”.
10. **Przesyłamy:**
 - List Episkopatu na V Tydzień Wychowania;
 - Ulotki informujące o Uniwersytecie Trzeciego Wieku Diecezji Rzeszowskiej;
 - Z aproszenie młodzieży Rzeszowa przygotowującej się do bierzmowania na pielgrzymkę do Pani Rzeszowa.

Z wyrazami szacunku

Ks. Jerzy Buczek

Kanclerz Kurii

XXII Niedziela Zwykła, 30.08.2015 r.

1. Zapraszamy na **Dożynki Diecezjalne i Wojewódzkie, które odbędą się w niedzielę 30 sierpnia** w Rzeszowie przy Katedrze. Początek o godz. 11.00. Msza św. o godz. 12.00. Zachęcamy do liczного udziału.
2. We wtorek, 1 września 75. rocznica wybuchu II wojny światowej. Pamiętajmy o modlitwie za Ojczyznę. Rozpoczynamy również **nowy rok szkolny i katechetyczny**. Podejmijmy wielkie dzieło wychowania młodego pokolenia we współpracy z rodzicami, nauczycielami i władzami samorządowymi.
3. W dniach **4.09 - 6.09.2015 r.** odbędzie się **Złazisko KSM**. Młodzież wraz kapłanami wędruje do Małej. Spotkanie młodych wszystkich grup przy

- kościół w **Małej 6 września** o godz. 13.00 – W programie ciepły posiłek, **godz. 15.00 – EUCHARYSTIA**, a po niej ognisko przy figurze Chrystusa Króla i dalsza część spotkania. Zapraszamy wszystkich chętnych. Szczegóły i zapisy: www.rzeszow.ksm.org.pl
4. Zapraszamy na **Dożynki Ogólnopolskie na Jasnej Górze** w dniach **5-6 września**. Rozpoczęcie w sobotę o godz. 19.00, zakończenie uroczystą Mszą św. w niedzielę o godz. 11.00.
 5. **Młodzież Rzeszowa, przygotowująca się do bierzmowania w 2016 r.**, zapraszamy na pielgrzymkę do sanktuarium Pani Rzeszowa u OO. Bernardynów, w **środe 9 września** na godz. 18.00.
 6. Księża Saletyni zapraszają na **Górską Pielgrzymkę Rowerową z Rzeszowa do Dębowca** w dniach **17-20 września 2015 r.** Zapisy do 5 września 2015 r. Szczegółowe informacje na stronie: www.roverowa.eu
 7. Diecezjalne Duszpasterstwo Rodzin informuje, że od września rozpoczyna swoją działalność **Dekanalna Poradnia Rodzinna przy Parafii św. Brata Alberta w Kolbuszowej**. Poradnia będzie czynna w każdy czwartek w **godzinach 16.00-17.00**, a katechezy przedślubne będą się rozpoczynać w **drugą niedzielę miesiąca Mszą Świętą o godz. 16.00**. W poradni będą posługiwały następujące Doradczynie: Monika Psota, Magdalena Noga, Agnieszka Zajac. Opiekunem poradni będzie Ksiądz Dziekan Jan Pępek.
 8. Diecezjalne Duszpasterstwo Rodzin ogłasza **nabór do Diecezjalnego Studium Życia Rodzinnego**. Studium trwa dwa lata (4 semestry), a zajęcia odbywają się w soboty raz w miesiącu. Zapraszamy osoby posiadające co najmniej wykształcenie średnie. Czcigodnych Duszpasterzy prosimy o wyszukanie odpowiednich osób i zaproponowanie im Studium, szczególnie w dekanatach, w których nie ma poradni rodzinnych lub brakuje doradców. Dokumenty należy składać w Wydziale Rodzinnym Kurii Diecezjalnej w Rzeszowie w **poniedziałki i czwartki w godzinach 9.00-13.00**. Informacje na stronie www.rodzina.rzeszow.pl.
 9. Diecezjalne Studium Organistowskie w Rzeszowie prowadzi **nabór kandydatów na rok szkolny 2015/2016**. Zapraszamy wszystkich pragnących pogłębić swoje umiejętności, wiedzę muzyczno-liturgiczną. Szczegółowe informacje na temat wymaganych dokumentów, przyjęcia, można uzyskać w Instytucie Teologiczno-Pastoralnym w Rzeszowie, ul. Witolda 11a od poniedziałku do piątku w godz. od 9.00 -13.00 tel. (17) 871-24-00 lub (17) 871-24-03 oraz na stronie studium www.dsorzeshow.pl. Zgłoszenia przyjmowane są do 5 września bieżącego roku w sekretariacie Instytutu. Rozmowa kwalifikacyjna odbędzie się 5 września (w sobotę) o godz. 9.00 w budynku Instytutu Teologiczno-Pastoralnego.

10. Prosimy Księży Proboszczów, aby podczas ogłoszeń parafialnych zachęcali osoby, które ukończyły 50 rok życia lub aktywność zawodową, do zapisywania się na Uniwersytet Trzeciego Wieku Diecezji Rzeszowskiej. Zgłoszenia są przyjmowane do 2 października 2015 r. Szczegółowe informacje w sekretariacie lub na stronie internetowej Instytutu:

<http://www.instytut.diecezja.rzeszow.pl/>

11. Przesyłamy:

- Materiały duszpasterskie na Tydzień Wychowania 13-19 września 2015 r.
- Plakat zapraszający na Górską Pielgrzymkę rowerową z Rzeszowa do Dębowca.

Z wyrazami szacunku

Ks. Jerzy Buczek

Kanclerz Kurii

Czcigodni duszpasterze!

Stajemy na progu czasu, w którym cały świat na nowo spojrzy na problematykę małżeństwa i rodziny. W tym miesiącu odbędzie się Światowe Spotkanie Rodzin w Filadelfii (22-27.09.2015) pod hasłem „Miłość jest naszą misją. Rodzina w pełni żywa”, a w następnym w Watykanie będzie obradował (w dniach 4-25 października 2015 r.) Synod Biskupów, z wiodącym tematem: „Powołanie i misja rodziny w Kościele i świecie współczesnym”.

Spotkanie rodzin katolickich z całego świata oraz obrady synodalne są wielką szansą dla pogłębiania wiary i dania świadectwa Chrystusowi. Na poziomie ogólnopolskim wydarzeniom tym towarzyszy m.in. wielka modlitwa w intencji Synodu Biskupów na temat rodziny w Sanktuarium św. Jana Pawła II w Krakowie oraz XXXI Ogólnopolska Pielgrzymka Małżeństw i Rodzin oraz Doradców Życia Rodzinnego na Jasną Górę w dniach 26-27 września.

„Modlitwa w intencji synodu jest bardzo potrzebna szczególnie teraz, kiedy z tak wielu stron dochodzi głos negocjowania wartości, jakie wypływają z sakramentalnego małżeństwa” – mówi ks. Paweł Kummer z Centrum Jana Pawła II w Krakowie. Dzisiejsza rodzina potrzebuje wiary i świadectwa innych rodzin, które żyją w sposób pogłębiony wiarą i wartościami. Dlatego wśród wielu form troski o rodzinę w naszej diecezji – znajduje się Studium Życia Rodzinnego. Aktualnie trwa nabór w Wydziale Rodzinnym Kurii Diecezjalnej do kolejnej dwuletniej edycji wykładów, ćwiczeń i świadectw. Studenci w Instytucie Teologiczno-Pastoralnym im. Św. Józefa Sebastiana Pelczara poznają zagadnienia

m.in. z teologii rodziny, prawa małżeńskiego, teologii moralnej, naturalnego planowania rodziny, bioetyki, pedagogiki, socjologii oraz psychologii rodziny. Zdobyta wiedza służy absolwentom do tego, aby mogli pomóc małżonkom w pokonywaniu trudności, jakie dzisiaj stoją przed nimi.

Absolwenci kończący Studium Życia Rodzinnego po odbyciu praktyk i otrzymaniu misji kanonicznej Biskupa Diecezjalnego, jako Doradcy Życia Rodzinnego podejmują posługę podczas katechez przedmażeńskich, katechez przedślubnych w ramach przygotowania narzeczonych do sakramentu małżeństwa, podczas nauki naturalnych metod planowania rodziny w Poradni Rodzinnej w danym dekanacie. Nie wszyscy Absolwenci są psychologami i nie mogą prowadzić diagnozy czy terapii, ale mogą wstępnie rozeznaczyć problem danego małżeństwa czy rodziny, przeprowadzić wstępną mediację i skierować do konkretnego specjalisty, ponieważ są do tego przygotowani przez odpowiednie zajęcia. Poprzez odbytą formację udzielają m.in. informacji o różnych formach rekolekcji i wspólnot dla rodzin, porad w zakresie wychowania dzieci i młodzieży, sposobów przezwyciężenia kryzysu w małżeństwie, rozwiązania dotyczących rodzinę problemów o charakterze duchowym, prawnym czy psychologicznym.

Wiedza zdobywana przez 4 semestry pomocna jest w formowaniu i ewangelizowaniu współczesnej rodziny. Cieszymy się, że są osoby, które oprócz własnego życia rodzinnego i zawodowego chcą poświęcać czas, aby zdobytą w Studium Życia Rodzinnego wiedzę i umiejętności praktyczne, oddawać do dyspozycji innych rodzin. Zapraszamy zatem chętnych posiadających co najmniej wykształcenie średnie do składania we wrześniu bieżącego roku dokumentów w Wydziale Rodzinnym Kurii Diecezjalnej w Rzeszowie w poniedziałki i czwartki w godzinach 9.00-13.00. Czcigodnych Duszpasterzy prosimy o wyszukanie odpowiednich osób i zaproponowanie im Studium, szczególnie w dekanatach, w których nie ma poradni rodzinnych lub brakuje doradców. Szczegółowe informacje można znaleźć na stronie www.rodzina.rzeszow.pl.

Łączymy wyrazy szacunku i modlitewnej więzi.

ks. dr Krzysztof Wędrychowicz

Dyrektor Diecezjalnego Studium Życia Rodzinnego

ks. mgr Jan Kobak

Diecezjalny Duszpasterz Rodzin

XXIII Niedziela Zwykła, 6.09.2015 r.

1. W dniach 8-12 września będziemy przeżywać Odpust ku czci Matki Bożej Pani Rzeszowa u OO. Bernardynów. We wtorek 8 września zapraszamy Róże Różańcowe dekanatów rzeszowskich na godz. 18.00; w środę 9 września - młodzież Rzeszowa przygotowującą się do bierzmowania na godz. 18.00; w czwartek 10 września - grupy apostołskie, na godz. 18.00; w piątek, 11 września - służbę zdrowia, chorych i zespoły Caritas na godz. 18.00, zaś w sobotę, 12 września, odbędzie się Uroczystość centralna Odpustu ku czci Pani Rzeszowa - o godz. 18.00 w Ogrodach Bernardyńskich. Zapraszamy!
2. Przekazujemy karty dla kandydatów do bierzmowania dla parafii Rzeszowa (modlitwa kandydatów). Kandydaci powinni je wypełnić i złożyć w czasie spotkania 9 września u Pani Rzeszowa.
3. Ponawiamy prośbę o podjęcie przez wiernych abstynencji i trzeźwości. Deklaracje z podpisami będą złożone w darach ofiarnych 12 września w czasie Uroczystości Pani Rzeszowa. Przesyłamy formularz deklaracji.
4. Dom Diecezjalny „Tabor” wraz ze Wspólnotą „Miriam” Odnowy w Duchu Świętym oraz Fundacją „Charismata” serdecznie zapraszają na Katechezę Audiowizualną. Będzie to świadectwo nawrócenia Anny Makarewicz, mieszkającej na stałe w USA. Temat spotkania: „Wszystko jest darem”. Termin: 8 września, we wtorek o godz. 19.00 w Domu Diecezjalnym „Tabor” (Rzeszów, ul. Połonińska 25)
5. Zapraszamy na formację młodzież chcącą zakładać oddziały lub działającą w KSM. Szkolenie „Start w KSM” organizowane jest: 11-13.09.2015 w Domu Rekolekcyjnym Jana Pawła II w Desznicy. Koszt 70 zł; 25-27.09.2015 w Domu Rekolekcyjnym bł. Karoliny w Rzeszowie-Przybyszówce. Koszt 60 zł. Rozpoczęcie w piątek o godz. 17.00, zakończenie w niedzielę obiadem. Należy zabrać ze sobą Pismo św. oraz śpiwór. Zgłoszenia: Ks. Paweł Tomoń - tel. 17 8512 051, 604 051 775 lub Zarząd KSM tel. 606 230 803.
6. W dniach 12-13 września w Rzeszowie odbędzie się Ogólnopolski Zjazd Szkolnych Kół Caritas, w 20 rocznicę ich powstania. Rozpoczęcie w sobotę w Hali Podpromie o godz. 17.00. W niedzielę o godz. 9.00 Marsz Miłosierdzia, a o godz. 11.00 Msza św. w Ogrodach Bernardyńskich, pod przewodnictwem Ks. Biskupa Jana Wątroby.
7. Zapraszamy Osoby konsekrowane na Pielgrzymkę na Święty Krzyż, która odbędzie się 12 września br. Rozpoczęcie o godz. 10.00, zakończenie ok. godz. 15.00 Osoby zainteresowane wspólnym wyjazdem

z Rzeszowa mogą zgłaszać się do s. Hieronimy Janickiej i ks. Stanisława Kamińskiego.

8. Księżcy Dziekanów z dekanatów, w których w 2016 roku nie będzie wizytacji kanonicznej prosimy, aby do końca września wraz ze sprawozdaniem katechetycznym z parafii dostarczyli do Kurii wykaz parafii, gdzie odbędą się bierzmowania młodzieży z dekanatu w roku 2016 (z ewentualną propozycją terminów – one jednak mogą ulec zmianie).
9. Przypominamy, że w sobotę, 19 września przeżywać będziemy Dzień modlitwy kapłanów naszej diecezji o świętość kapłańską w Krakowie w Centrum Jana Pawła II i Sanktuarium Miłosierdzia. Początek o godz. 10.00, zakończenie ok. 15.30. Zachęcamy do wspólnotowego wyjazdu.
10. Wznowiono, jako miesięcznik, pismo „Dominik” dla dzieci I-komunijnych. Zachęcamy do propagowania tego pisma wśród dzieci. Są możliwe zwroty. Kolporterzy dowiozą ten miesięcznik do parafii.
11. Pod adresem @EpiskopatNews od 28 sierpnia pojawiają się na Twitterze informacje dotyczące Konferencji Episkopatu Polski i wydarzeń religijnych w Polsce i na świecie. Zachęcamy do korzystania.
12. Przesyłamy:
 - Plakat zapraszający na katechezę audiowizualną do DD „Tabor”;
 - Plakat zapraszający na uroczystości odpustowe ku czci MB Rzeszowskiej;
 - Karty dla kandydatów do bierzmowania (parafie Rzeszowa);
 - Deklaracja abstynencji i trzeźwości (parafie Rzeszowa).

Z wyrazami szacunku

Ks. Jerzy Buczek

Kanclerz Kurii

XXIV Niedziela Zwykła, 13.09.2015 r.

1. Kustosz Sanktuarium Pana Jezusa Ukrzyżowanego w Kobylance zaprasza w dniach 11-13 września na uroczystości odpustowe. W piątek o godz. 17.30 Droga Krzyżowa, w sobotę o godz. 11.00 Msza św. dla chorych. W niedzielę o godz. 11.00 suma, której przewodniczył będzie J.E. bp Jan Styrna.
2. W dniach 12-13 września w Rzeszowie odbywa się Ogólnopolski Zjazd Szkolnych Kół Caritas, w 20 rocznicę ich powstania. Rozpoczęcie w sobotę w Hali Podpromie o godz. 17.00. W niedzielę o godz. 9.00

- Marsz Miłosierdzia, a o godz. 11.00 Msza św. w Ogrodach Bernardyńskich. Zapraszamy.
3. Przypominamy o V Tygodniu Wychowania, przeżywanego w dniach 13-19 września 2015 r. Zachęcamy do różnych inicjatyw duszpasterskich w ramach tego tygodnia.
 4. W poniedziałek, 14 września u Ojców Bernardynów w Rzeszowie o godzinie 9.00, spotkanie formacyjne dla Sióstr Zakonnych. Serdecznie zapraszamy.
 5. W dniach 16-18 września w Instytucie odbędzie się XI Zjazd Stowarzyszenia Teologów Fundamentalnych w Polsce, poświęcony tematowi: „Islam. Apologia i dialog”. Szczegóły na stronie internetowej Instytutu i Diecezji.
 6. W dniach 17-20 września będziemy przeżywać Uroczystości odpustowe ku czci Matki Bożej z La Salette w Dębowcu. W czwartek, 17 września od 10.00 spotkanie chorych (Msza święta o godz. 11.00), natomiast wieczorem modlitwa o nowe święte powołania kapłańskie, zakonne i misyjne (18.00 Msza święta, 20.00 nieszpory, 21.00 Apel) - zapraszamy szczególnie księży i osoby konsekrowane. W piątek 18 września wieczorem spotkanie młodych przygotowujące do ŚDM (18.00 Msza święta, koncert ewangelizacyjny prowadzi zespół Matula z Krakowa, 21.00 Apel). W sobotę 19 września spotkanie dzieci (10.30 Msza święta, śpiewy, tańce i konkursy do godz. 14.00), wieczorem modlitwa o sprawiedliwość i pokój na świecie (18.00 nabożeństwo pokutne, 20.00 Msza święta z procesją z Figurą MB Płaczącej). W niedzielę główna Suma odpustowa o godz. 11.00. Zapraszamy ze sztandarami i wieńcami dożynkowymi. Tel: 797 002 017, e-mail: kustosz@saletyni.pl
 7. Zapraszamy na czuwanie modlitewne w piątek, 18 września do parafii bł. Karoliny Kózki w Rzeszowie na godz. 18:00. W programie: Msza św. z Nowenną do bł. Karoliny; konferencja na temat „Alkohol przyczyną nieszczęść w rodzinie”; świadectwo alkoholika; adoracja Najświętszego Sakramentu. Zapraszamy do oglądania transmisji na żywo: www.bl-karolina.eu Czuwania modlitewne będą się odbywać w każdy 18 dzień miesiąca.
 8. W dniach od 18 - 20.09.2015 r. w Domu Rekolekcyjnym Bł. Karoliny w Rzeszowie-Przybyszówce odbędą się dni formacyjne dla zastępowych I-go i II stopnia KSM. Zapraszamy do udziału młodzież, która ukończyła 16. rok życia. Rozpoczęcie w piątek o godz. 17.00, zakończenie w niedzielę obiadem. Zabrać ze sobą Pismo św. oraz śpiwór. Zgłoszenia: Ks. Paweł Tomoń - tel. 17 8512 051, 604 051 775 lub Zarząd KSM tel. 606 230 803.

9. Przypominamy, że w sobotę, **19 września przeżywać będziemy Dzień modlitwy kapłanów naszej diecezji o świętość kapłańską** w Krakowie w Centrum Jana Pawła II i Sanktuarium Miłosierdzia. Początek o godz. 10.00.
10. W niedzielę, **20 września** zapraszamy na **Piknik Rodzinny** (g. 14.30) i **Bieg Ojców** (g. 17.30) na Bulwarach nad Wisłokiem.
11. **Kościół w Potrzebie „Kirche in Not”** kolejny raz przeprowadza **zbiórę elektrośmieci w naszej diecezji**. Przesyłamy informacje i szczegółowe materiały do parafii. Księża odpowiedzialni **skontaktują się z parafiami telefonicznie** w celu ustalenia szczegółów i daty zbiórki. Prosimy o życzliwe potraktowanie tej sprawy.
12. **Kino „Zorza” i Kina „Helios” w Rzeszowie** zaprasza na **dwa bardzo dobre filmy „Czy naprawdę wierzysz?” oraz „Pillecki”**. Prosimy o zachęcenie wiernych do skorzystania z tej oferty.
13. Przesyłamy **Kalendarium wydarzeń diecezjalnych 2015/2016**. Prosimy zapoznanie się z nim i uwzględnienie w kalendarzu wydarzeń parafialnych i dekanalnych.
14. **Przesyłamy:**
 - Materiały związane ze **zbiórką elektrośmieci** (dla wszystkich parafii),
 - Informacja o filmach w Kinie „Zorza” + 1 bilet i kinach „Helios” (dla parafii Rzeszowa), - „Wzrastanie” nr 9/2015,
 - Plakat zapraszający na **Piknik Rodzinny i Bieg Ojców** (dekanaty rzeszowskie).

Z wyrazami szacunku

Ks. Jerzy Buczek

Kanclerz Kurii

XXV Niedziela Zwykła, 20.09.2015 r.

1. Przypominamy, że w sobotę, **19 września przeżywać będziemy Dzień modlitwy kapłanów naszej diecezji o świętość kapłańską** w Krakowie w Centrum Jana Pawła II i Sanktuarium Miłosierdzia. Początek o godz. 10.00 w Centrum Jana Pawła II, zakończenie ok. 15.30.
2. W niedzielę, **20 września 2015 r.**, **Kościół w Polsce** będzie obchodził **49. Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu** (w większości krajów dzień ten obchodzi się w niedzielę przed uroczystością Zesłania Ducha Świętego, w Polsce jest on obchodzony w trzecią niedzielę września). Z tej okazji bardzo prosimy o zorganizowanie **zbiórki do puszek**

- na potrzeby Katolickiego Radia „Via”. Zebrane pieniądze prosimy wpłacić na konto Katolickiego Radia Via: Bank Spółdzielczy w Lubeni: 89 9161 0001 0004 5623 2000 0010 (ewentualnie w kasie Kurii, czy sekretariacie radia). Przy okazji zbiórki prosimy przekazać wiernym specjalnie przygotowane okolicznościowe obrazki.
3. Zgodnie z tradycją już po raz XIX **maturzyści naszej diecezji będą pielgrzymować do Jasnogórskiego Sanktuarium**. Wydarzenie to odbędzie się w dwóch terminach: 25 września - dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych miasta Rzeszowa i powiatu rzeszowskiego w godz. 11.00 - 15.30 oraz 26 września - dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych z pozostałej części diecezji w godz. 10.00 - 14.30. Szczegółowy program pielgrzymki na stronie: <http://wk.rzeszow.pl/>. Księża katechetów pielgrzymujących z maturzystami na Jasną Górę w dniach 25-26.09 prosimy o zabranie fioletowej stuły i pomoc w spowiedzi młodzieży w czasie nabożeństwa pokutnego.
 4. W dniach 25-27.09.2015 w Domu Rekolekcyjnym bł. Karoliny w Rzeszowie-Przybyszówce organizowane jest Szkolenie „Start w KSM”: Zapraszamy na formację młodzież chcącą zakładać oddziały lub działającą w KSM. Koszt 60 zł. Rozpoczęcie w piątek o godz. 17.00, zakończenie w niedzielę obiadem. Należy zabrać ze sobą Pismo św. oraz śpiwór. Zgłoszenia: Ks. Paweł Tomoń - tel. 17 8512 051, 604 051 775 lub Zarząd KSM tel. 606 230 803.
 5. Serdecznie zapraszamy Ojców i Siostry zakonne do wzięcia udziału w autokarowej pielgrzymce na Jasną Górę, która odbędzie się 26 września. Ma ona charakter ogólnopolski i wpisuje się w wydarzenia Roku Życia Konsekwowanego. Planowany jest wspólny wyjazd z Rzeszowa. Zgłoszenia przyjmują do 20 września: Siostra Hieronima Janicka tel. 17 852 27 78, oraz ks. Stanisław Kamiński tel. 723 226 147.
 6. W dniach 26 - 27 września odbywa się XXX Ogólnopolska Pielgrzymka Małżeństw i Rodzin na Jasną Górę. W związku z tym zachęcamy, aby podczas niedzielnych Mszy św. księża proboszczowie w duchowej łączności z pielgrzymami modlącymi się na Jasnej Górze w intencji świętości małżeństw i rodzin, zachęcili parafian także do duchowego pielgrzymowania. Zachęcamy do odmówienia na zakończenie Eucharystii modlitwy w intencji małżeństw i rodzin z parafii, a także do odnowienia przyrzeczeń małżeńskich.
 7. Dom Diecezjalny Tabor oraz Wspólnota „Miriam” Odnowa w Duchu Świętym wraz z Fundacją „Charismata” zapraszają 26 września, godz. 18,00 do Domu Diecezjalnego Tabor na „Wieczory Charyzmatyczne”. W programie konferencja, Eucharystia, uwielbienie Boga, modlitwa o uzdrowienie duszy i ciała, świadectwa.

8. Trwa nabór do **Diecezjalnego Studium Życia Rodzinnego**. Gorąco prosimy Czcigodnych Duszpasterzy o zwrócenie się z propozycją Studium do wszystkich osób mogących zainteresować się formacją w tej dziedzinie, a szczególnie takich, które nadają się do podjęcia posługi doradców życia rodzinnego. Załączmy pismo przedstawiające bliżej tematykę Studium oraz plakat.
9. W związku ze zbliżającym się Synodem o rodzinie, który będzie obradował w Watykanie w dniach 4-25 października, zachęcamy do **modlitwy w intencji Synodu: nowenny przed Synodem w dniach 25 września - 3 października i codziennej modlitwy w czasie trwania synodu**. Przesyłamy propozycje Duszpasterstwa Rodzin i Rady Ruchów, tekst modlitwy za rodziny i pozycję wezwań modlitwy wiernych.
10. **Diecezjalne Centrum Katechumenatu Dorosłych** z siedzibą w Domu Diecezjalnym TABOR organizuje **pierwszy cykl przygotowań dorosłych osób nieochrzczonych do przyjęcia sakramentów wtajemniczenia chrześcijańskiego** (chrzest, bierzmowanie i Eucharystia). Katechumenat to czas kilkumiesięcznej intensywnej formacji, a jego punktem kulminacyjnym będzie przyjęcie z rąk Biskupa sakramentów wtajemniczenia chrześcijańskiego w Noc Wigilii Paschalnej w 2016 r. Zgłoszenia dorosłych osób nieochrzczonych zainteresowanych formacją katechumenalną – do dnia 15 października 2015 r. - osobiście w sekretariacie Centrum (Dom Diecezjalny TABOR w Rzeszowie, ul. Połonińska 25) od poniedziałku do piątku w godz. 14.00 – 18.00, lub telefonicznie: ks. Wiesław Rafacz, tel. 606 366 750.
11. Akcja Katolicka i Domowy Kościół zapraszają na procesję **różańcową i Mszę św. w intencji Ojczyzny**. Nabożeństwo odbędzie się w **pierwszą niedzielę 4 października**. Rozpocznie się o **godz. 15.00** obok Krzyża na Placu Śreniawitów w Rzeszowie, następnie przejdzie procesja różańcowa do Bazyliki OO. Bernardynów, gdzie o godz. 16.30 zostanie odprawiona Msza św. Zapraszamy wszystkich, a zwłaszcza Róże Różańcowe, Akcję Katolicką, Ruch Domowego Kościoła, młodzież z oazy i KSM-u.
12. Po przeprowadzonych remontach wznawia swoją działalność **Diecezjalny Ośrodek Profilaktyki i Wychowania im. Świętego Józefa w Lipinkach**. W Ośrodku odbywają się rekolekcje dla bierzmowanych, maturzystów, grup zorganizowanych, rekolekcje trzeźwościowe i profilaktyczne, dni skupienia, spotkania integracyjne dla grup i zespołów przyparafalnych, wypoczynek dla grup zorganizowanych, wycieczki szkolne i studenckie, konferencje, szkolenia i wykłady, tzw. „Zielone szkoły”. Ośrodek ma 70 miejsc noclegowych. Dyrektor Ośrodka: Ks. Rafał Brej, tel. 535 288 735, e-mail: rekolekcje.lipinki@gmail.com, www.osrodek-lipinki.pl.

13. **Studium Muzyki Liturgicznej w Rzeszowie** zaprasza animatorów muzycznych, kantorów, dyrygentów scholi i chórów, a także osoby przygotowujące się do posługi muzycznej w parafiach do podnoszenia swoich umiejętności przez udział w studium, które trwa 3 semestry. Szczegóły w przekazanych materiałach i na stronie internetowej: www.unanuime.pl. Zapisy do 20 października.

14. **Przesyłamy:**

- Plakat Studium Życia Rodzinnego;
- Plakat zapraszający na Krucjatę Różańcową w Rzeszowie (parafie Rzeszowa);
- Plakat zapraszający na Wieczory charyzmatyczne na Taborze;
- Materiały związane z modlitwą w intencji Synodu Biskupów o rodzinie;
- Materiały Radia Via na Dzień Środków społecznego Przekazu.
- „L'Osservatore Romano”; nr 7-8/2015
- Informacje o Studium Muzyki Liturgicznej w Rzeszowie
- Prasa i Biuletyn Misyjny.

Z wyrazami szacunku

Ks. Jerzy Buczek

Kanclerz Kurii

XXVI Niedziela Zwykła, 27.09.2015 r.

1. W dniach 26 - 27 września odbywa się **XXX Ogólnopolska Pielgrzymka Małżeństw i Rodzin na Jasną Górę**. W łączności z pielgrzymką pamiętajmy o modlitwie w intencji małżeństw i rodzin.
2. W niedzielę, 27 września w Sanktuarium Jana Pawła II w Krakowie, pod przewodnictwem legata papieskiego kard. Angelo Amato, prefekta Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych odbędzie się **beatyfikacja współzałożycielki Sióstr Sercanek – Klary Szczęsnej**. Uroczystości rozpoczyna się godz. 10.30.
3. W niedzielę, 27 września na rzeszowskim Rynku będzie obchodzony **Światowy Dzień Serca**. Głównym celem Akcji jest zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej chorób serca oraz promocja zdrowego stylu życia. Na Rynku będą punkty konsultacyjne, w których będzie można wykonać badania (ciśnienie, poziom cukru, EKG, itp.) oraz uzyskać porady specjalistów, jak dbać o zdrowie. Prosimy o poinformowanie wiernych i umieszczenie plakatów gablocie.

4. **Spotkanie Księży Przewodników i Funkcyjnych Rzeszowskiej Pieszej Pielgrzymki** odbędzie się w **poniedziałek, 28 września o godz. 16.00** w parafii pw. św. J.S. Pelczara w Rzeszowie.
5. **Duszpasterstwo Rodzin** oraz **Prezydium Rady Ruchów i Stowarzyszeń Diecezji Rzeszowskiej** zapraszają na **nocną adorację Najświętszego Sakramentu** w intencji Synodu o Rodzinie w **kościółce św. Rodziny w Rzeszowie**. **Rozpoczęcie adoracji w piątek, 2 października o godz. 18.00 - Mszą św., zakończenie w sobotę, 3 października - Mszą św. o godz. 7.00.**
6. **Episkopat Polski kieruje list pasterski** do wszystkich parafii, związku z **XV Dniem Papieskim**, który będziemy przeżywać w **niedzielę, 11 października**. **List należy odczytać na wszystkich Mszach św. w niedzielę, 4 października**. **Adorację Najśw. Sakramentu można przenieść na kolejną niedzielę.**
7. **Akcja Katolicka i Domowy Kościół** zapraszają na **procesję różańcową i Mszę św. w intencji Ojczyzny. Nabożeństwo odbędzie się w niedzielę, 4 października. Rozpoczęcie o godz. 15.00** obok Krzyża na **Placu Śreniawitów w Rzeszowie**, następnie przejście procesji różańcowej do **Bazyliki OO. Bernardynów**, gdzie o **godz. 16.30** zostanie odprawiona **Msza św.** **Zapraszamy wszystkich, a zwłaszcza Róże Różańcowe i organizacje.**
8. **Diecezjalny Duszpasterz Róż Różańcowych** zaprasza **Róże parafii z dekanatów rzeszowskich** na **wspólną modlitwę różańcową w intencji Synodu o rodzinie w Uroczystość Odpustową, 7 października, na godz. 17.30 i Mszę św. odpustową o godz. 18.00, do świątyni Matki Bożej Różańcowej w Rzeszowie, przy Alei Wyzwolenia**. **Prosimy o poinformowanie członków Róż różańcowych i zorganizowanie pielgrzymki.**
9. **Informujemy, że Ks. Biskup Ordynariusz mianował drugiego ojca duchownego diecezji. Jest nim Ks. mgr Artur Progorowicz, proboszcz w Ustrobniej. Prosimy korzystać z jego posługi, tel. 791 588 875.**
10. **Uniwersytet Trzeciego Wieku Diecezji Rzeszowskiej (UTWDRz) ogłasza nabór na rok akademicki 2015/2016. Zgłoszenia do 2 października** w sekretariacie Instytutu Teologiczno-Pastoralnego w Rzeszowie. **Słuchaczami UTWDRz mogą być osoby po 50 roku życia lub zakończonej aktywności zawodowej. Celem UTWDRz jest: upowszechnianie różnych form aktywności intelektualnej, duchowej i fizycznej: edukacja z zakresu Biblii, teologii, filozofii, historii, etyki, medycyny, profilaktyki zdrowia, prawa, nauk humanistycznych, kultury, a także innych dziedzin; aktywizacja społeczna osób starszych w tym niepełnosprawnych i chorych. Prosimy o zachęcenie wiernych do zapisywania się na ten Uniwersytet.**
11. **Informujemy, że przy Kurii rozpoczyna działalność Biuro Radcy Prawnego, które będzie służyć parafiom i księżom obsługą prawną**

w zakresie: prawa pracy, zawierania umów cywilno – prawnych np. umowy najmu, dzierżawy, zlecenia, dzieła; prawa gospodarczego, spraw spadkowych i prawa administracyjnego. Biuro oferuje także zastępstwo procesowe przed sądem oraz pomoc w sformułowaniu pism do urzędów. Radca prawny będzie pełnił dyżury w Kurii w **poniedziałki (9.00-13.00 i 14.00 -15.00)**. Możliwa jest także konsultacja telefoniczna pod numerem 601 52 76 82 oraz e-mailowa: prezeskiak@wp.pl

12. W związku ze zbliżającym się **Rokiem Jubileuszu Miłosierdzia** została przygotowana w Watykanie **strona internetowa www.im.va**, z aktualnymi informacjami i materiałami o Jubileuszu Miłosierdzia w Kościele powszechnym i w diecezjach – także w wersji polskiej. Zachęcamy do korzystania.

13. Przesyłamy nowy Schematyzm Diecezji Rzeszowskiej 2015/2016, w cenie 12 zł. Księży Proboszczów prosimy o pobranie od kolporterów odpowiedniej liczby schematyzmów dla wszystkich księży z parafii.

14. Przesyłamy:

- List Episkopatu Polski na XV Dzień Papieski;
- Schematyzm na rok 2015/2016, cena 12 zł;
- Czytanki na październik, cena 10 zł;
- Prasa i Biuletyn Misyjny;
- Ulotka informująca o pustelniku i pustelni w Dębowcu (parafie Rzeszowa);
- Gazetka LSO, wrzesień 2015;
- Zaproszenie i plakat na Światowy Dzień Serca w Rzeszowie;
- Plakat zapraszający na adorację nocną w intencji Synodu o rodzinie (parafie Rzeszowa).

Z wyrazami szacunku

Ks. Jerzy Buczek

Kanclerz Kurii

ZMIANY DUSZPASTERSKIE 2015

Powrót z zagranicy

Ukraina

Ks. Grzegorz Ząbek – wikariuszem w Lipinkach

Powrót po studiach

Ks. mgr lic. Jan Kobak, Diecezjalny Duszpasterz Rodzin, zam. W Wólce Podleśnej

- Ks. mgr Paweł Batory – Diecezjalny Konserwator Zabytków, ½ etatu w II LO w Rzeszowie, zam. i pomoc w parafii św. Judy Tadeusza w Rzeszowie
- Ks. dr Krzysztof Golas – Diecezjalny Duszpasterz Młodzieży, zamieszkanie i pomoc w DD „Tabor”
- Ks. dr Daniel Nowak – Dyrektor Diecezjalnego Dzieła Misyjnego, ½ etatu w Radiu VIA, zam. W Rzeszów – Słocina

Studia

- Ks. mgr Mateusz Rachwański, Cmolas – teologia moralna, Rzym, Alfonsianum
- Ks. mgr Krzysztof Wilczkiewicz, Rzeszów – Katedra, teologia pastoralna, Lublin-KUL,

DD Tabor

- Ks. Wiesław Rafacz, Diecezjalny Ojciec Duchowny, odpowiedzialny za formację wikariuszy, pomoc w DD „Tabor”
- Ks. Krzysztof Golas, Diecezjalny Duszpasterz Młodzież, pomoc w DD „Tabor”
- Ks. Piotr Gnat, Odpowiedzialny za Szkołę Nowej Ewangelizacji, pomoc w DD „Tabor”

Radio VIA

- Ks. dr Daniel Nowak, ½ etatu w Radio Via

Kuria

- Ks. mgr Paweł Batory, Diecezjalny Konserwator Zabytków
- Ks. dr Krzysztof Golas, Diecezjalny Duszpasterz Młodzieży
- Ks. mgr Jan Kobak, Diecezjalny Duszpasterz Rodzin
- Ks. dr Daniel Nowak, Referat Misyjny
- Ks. Prałat Stanisław Tarnawski, Delegat Biskupa hab. Misjonarzy

Seminarium

- Ks. dr Wojciech Radomski, wikariuszem w parafii Chrystusa Króla w Rzeszowie i wykładowcą w WSD
- Przychodzi Ks. dr Grzegorz Wójcik, prefekt i wykładowca

Placówki Neoprezbiterów

- Ks. mgr Dawid Babicz z Ropczyc św. Urszuli – wikariuszem w Bieździedzy
- Ks. mgr Paweł Błat z Weryni – wikariuszem w Czudcu
- Ks. mgr Mariusz Grzybek z Góry Ropczyckiej – wikariuszem w Lubeni
- Ks. mgr Karol Hadam z Jasła – Miłosierdzia Bożego – wikariuszem w Brzezinach
- Ks. mgr Rafał Janas z Rzeszowa św. Krzyża – wikariuszem w Medyni Głogowskiej

Ks. mgr Marek Kalisiak z Rzeszowa – Katedry – wikariuszem w Cmolasie
Ks. mgr Mateusz Kowalski z Boguchwały – wikariuszem w Sławęcinie
Ks. mgr Piotr Staryszak z Fryształa – wikariuszem w Rzeszowie – św. Michała
Ks. mgr Paweł Ślawnski ze Święcan – wikariuszem w Niechobrze.
Ks. mgr Piotr Wal z Sękowej – wikariuszem w Głogowie – św. Józefa
Ks. mgr Damian Ziemia z Rzeszowa – MB Śnieżnej – wikariuszem
w Dąbrówce-Gamrat

ZMIANY W DEKANATACH

DEKANAT BIECZ

Binarowa

Ks. Mariusz Godek – wikariuszem w Boguchwałach
Przychodzi Ks. Robert Wiśniewski z Łączek Kucharskich

Lipinki

Wikariuszem Ks. Grzegorz Ząbek po misjach na Ukrainie
Ks. Rafał Brej – Dyrektorem Diecezjalnego Ośrodka Wychowawczo-Profilaktycznego w Lipinkach

Rożnowice

Ks. Paweł Sikora - wikariuszem w Kolbuszowej – św. Brata Alberta
Przychodzi Ks. Mirosław Dziadosz z Głogowa Młp. – Fary

DEKANAT BOGUCHWAŁA

Boguchwała

Ks. Piotr Stawasz – wikariuszem w Ropczycach św. Michała
Przychodzi Ks. Mariusz Godek z Binarowej

Niechobrz

Ks. Mateusz Mycek – wikariuszem w Głogowie Młp.- Farze
Przychodzi Ks. Paweł Ślawnski, neoprezbiter ze Święcan

Rzeszów – św. Józefa (Zwięczyca)

Ks. Sławomir Piętowski – wikariuszem w Ostrowach Tuszowskich
Przychodzi Ks. dr Andrzej Widak, Dyrektor Studium Organistowskiego, mieszkanie i pomoc w parafii

Zabierzów

Ks. Ryszard Kołodziej – proboszczem w Cieklinie
Przychodzi jako proboszcz – Ks. Józef Opaliński z Polan

Ks. Grzegorz Białoń – wikariuszem w Tarnowcu
Przychodzi Ks. Krzysztof Biernacki z Rzeszowa – Bożego Ciała

DEKANAT BRZOSTEK

Bieżdzedza

Ks. Krzysztof Sławniak – wikariuszem w Ropczycach św. Michała
Przychodzi Ks. Dawid Babicz, neoprezbiter z Ropczyc św. Urszuli

Brzostek

Ks. Krzysztof Moszyński – wikariuszem w Rzeszowie – Bożego Ciała
Przychodzi Ks. Grzegorz Kamiński z Jasła – Szpitala (Jasło – Chrystusa Króla)

Dąbrówka – Gamrat

Ks. Tomasz Kołodziej – wikariuszem w Rzeszowie – św. J. S. Pelczara
Przychodzi Ks. Damian Ziemia, neoprezbiter z Rzeszowa – MB Śnieżnej

DEKANAT CZUDEC

Czudec

Ks. Tomasz Wójcik – wikariuszem w Rzeszowie – Chrystusa Króla
Przychodzi Ks. Paweł Błat, neoprezbiter z yrwia

DEKANAT DĘBOWIEC

Cieklin

Ks. Franciszek Motyka – emerytura w parafii
Nowym proboszczem Ks. Ryszard Kołodziej z Zabierzowa

Harkłowa

Ks. Zbigniew Preizner, proboszczem w Polanach
Przychodzi jako wikariusz Ks. Czesław Matuła ze Strażowa

Zawadka Osiecka

Ks. Andrzej Buchowski – proboszczem w Łące
Nowym proboszczem Ks. Bogdan Hahn z Rzeszowa św. Judy Tadeusza

DEKANAT FRYSZTAK

Frysztak

Ks. Piotr Gnat – odpowiedzialny za Szkołę Nowej Ewangelizacji w DD „Tabor”
Przychodzi Ks. Daniel Tomasik z Nockowej

Przybyszówka

Ks. Krzysztof Mielec, urlop (Głógów Młp. – Fara)
Nowym proboszczem Ks. Grzegorz Wojnar z Rzeszowa – Słociny

DEKANAT GŁOGÓW MŁP.

Głogów – św. Józefa

Ks. Tomasz Czeluśniak – Dom Księży Seniorów

Przychodzi Ks. Piotr Wal, neoprezbiter z Sękowej

Głogów Młp.- Trójcy Przenajświętszej (Fara)

Ks. Mirosław Dziadosz – wikariuszem w Rożnowicach

Przychodzi Ks. Mateusz Mycek z Yrwasia

Ks. Mariusz Fijałkiewicz – wikariuszem w Rzeszowie – Katedrze

Przychodzi Ks. Jerzy Szurek z Grodziska Strzyżowskiego

Ks. Stanisław Szeliga – wikariuszem w Strzyżowie – św. J. S. Pelczara

Przychodzi Ks. Krzysztof Mielec z Yrwasia (urlop)

DEKANAT GORLICE

Gorlice – Glinik Mariampolski

Ks. Filip Mikuła – wikariuszem w Jaśle- Farze

Przychodzi Ks. Łukasz Nowosielski z Ropczyc św. Michała

Gorlice św. Jadwigi Królowej

Ks. Piotr Sala – kapelanem w Szpitalu w Jaśle, Jasło – Chrystusa Króla

Przychodzi Ks. Marcin Jaracz z Ropczyc – Fary

DEKANAT JASŁO WSCHÓD

Jasło – Chrystusa Króla

Ks. Piotr Ciuba – wikariuszem w Ropczycach – Farze

Przychodzi Ks. Mirosław Kardaś z Rzeszowa św. Michała

Ks. Grzegorz Kamiński – wikariuszem w Brzostku

Przychodzi jako kapelan – Ks. Piotr Sala z Gorlic św. Jadwigi

Jasło – Fara

Ks. Robert Śliwa – wikariuszem w Tyczynie

Przychodzi Ks. Filip Mikuła z Gorlic – Glinika

Tarnowiec

Ks. Ryszard Hawryluk – wikariuszem w Kamieniu

Przychodzi Ks. Grzegorz Białoń z Zabierzowa

Przychodzi jako pomoc do sanktuarium Ks. Grzegorz Bochnia z Trzebosi

DEKANAT JASŁO ZACHÓD

Jasło – Miłosierdzia Bożego

Przychodzi Ks. Wojciech Chrostowski z Rzeszowa – św. Mikołaja

Sławęcin

Ks. Ryszard Brudzisz – wikariuszem w Trzebosi

Przychodzi Ks. Mateusz Kowalski, neoprezbiter z Boguchwały

DEKANAT KOLBUSZOWA – WSCHÓD

Cmolas

Ks. Mateusz Rachwalski – studia z teologii moralnej w Rzymie

Przychodzi Ks. Marek Kalisiak z Rzeszowa – Katedry

Ks. Józef Żółtek – Dom Księży Seniorów w Rzeszowie – yrwasi

Kolbuszowa – Wszystkich Świętych (Fara)

Ks. Dariusz Tylutki – wikariuszem w Grodzisku Strzyżowskim

Przychodzi Ks. Tomasz Ryczek z Łąki

DEKANAT KOLBUSZOWA – ZACHÓD

Kolbuszowa – św. Brata Alberta

Ks. Julian Wybraniec – wikariuszem w Rzeszowie – Katedrze

Przychodzi Ks. Paweł Sikora z Rożnowic

Ostrowy Tuszowskie

Ks. Witold Pazdan – wikariuszem w Bratkowicach

Przychodzi Ks. Sławomir Piętowski z Rzeszowa św. Józefa (Zwiężczyca)

DEKANAT NOWY ŻMIGRÓD

Głojsce

Ks. Rafał Krejmas – praca duszpasterska w diecezji Genua we Włoszech

Polany

Ks. Józef Opaliński – proboszczem w Zabierzowie

Nowym proboszczem Ks. Marek Preizner z Harklowej

DEKANAT ROPCZYCE

Ropczyce – Fara

Ks. Marcin Jaracz – wikariuszem w Gorlicach św. Jadwigi

Przychodzi Piotr Ciuba z Jasła – Chrystusa Króla

Ropczyce – św. Michała Archanioła

Ks. Łukasz Nowosielski – wikariuszem w Gorlicach – Gliniku

Przychodzi Ks. Krzysztof Sławniak z Bieździedzy

Przychodzi Ks. Piotr Stawasz z Boguchwały

DEKANAT RZESZÓW – FARA

Rzeszów – Bożego Ciała

Ks. Krzysztof Biernacki – wikariuszem w Zabierzowie

Przychodzi Ks. Krzysztof Moszyński z Brzostku

Ks. Tadeusz Kawalec – wikariuszem w Świlczy

Przychodzi Ks. Stanisław Zagórski z Kamienia

Rzeszów – Chrystusa Króla

Ks. Grzegorz Wójcik – prefektem i wykładowcą w WSD w Rzeszowie

Przychodzi Ks. Wojciech Radomski z WSD w Rzeszowie

Ks. Grzegorz Złotek – wikariuszem w Rzeszowie – Staromieściu

Przychodzi Ks. Tomasz Wójcik z Czudca

Rzeszów – Podwyższenia Krzyża

Ks. Damian Bolka – wędrownym katechistą w neokatechumenacie

Przychodzi Ks. Mateusz Olbrot ze Strzyżowa – św. J. S. Pelczara

Ks. Marek Story – zamieszkanie w Domu Biskupa Seniora

Przychodzi Ks. Ryszard Wacek, kapelan Hospicjum dla dzieci, ul. Lwowska
i pomoc w parafii

Ks. Przemysław Drąg (mieszkanie)

DEKANAT RZESZÓW – KATEDRA

Rzeszów – Katedra

Ks. Bogusław Grzywacz – wikariuszem w Łączkach Kucharskich

Przychodzi Ks. Mariusz Fijałkiewicz z Głogowa – Fary

Ks. Krzysztof Wilczkiewicz – studia z teologii pastoralnej KUL w Lublinie

Przychodzi Ks. Julian Wybraniec z Kolbuszowej – św. Brata Alberta

Rzeszów – św. Michała

Ks. Mirosław Kardaś – wikariuszem w Jaśle – Chrystusa Króla

Przychodzi Ks. Piotr Staryszak, neoprezbiter z Frysztaka

DEKANAT RZESZÓW – POŁUDNIE

Rzeszów bł. Ks. Jerzego Popiełuszki

Przychodzi jako wikariusz Ks. Grzegorz Dąbrowski z Rzeszowa św. Judy Tadeusza

Rzeszów – św. Judy Tadeusza

Ks. Bogdan Hanh – proboszczem w Zawadce

Przychodzi Ks. Krzysztof Wielgosz z Rzeszowa – św. J. S. Pelczara

Ks. Grzegorz Dąbrowski – wikariuszem w Rzeszowie – bł. Ks. J. Popiełuszki

Przychodzi Ks. Paweł Batory, Diecezjalny Konserwator Zabytków + ½ etatu
w II LO w Rzeszowie (mieszkanie i pomoc duszp.)

DEKANAT RZESZÓW – PÓŁNOC

Jasionka

Ks. Kamil Kojder – wikariuszem w Wielopolu Skrzyńskim
Przychodzi Ks. Mirosław Głowacki z Lubeni

Łąka

Ks. Wiesław Yrwa – ojcem duchownym kapłanów + formacja wikariuszy,
DD Tabor

Nowym proboszczem Ks. Andrzej Buchowski z Zawadki

Ks. Tomasz Ryczek, wikariuszem w Kolbuszowej Wszystkich Świętych
Przychodzi Ks. Marek Łączkowski z Wielopola Skrzyńskiego

Rzeszów – św. Józefa

Ks. Daniel Midura – wikariuszem w Rzeszowie – św. Rocha (Śłocina)

Przychodzi Ks. Grzegorz Złotek z Rzeszowa – Chrystusa Króla

Ks. Wincenty Kolbusz – odpowiedzialny za budowę kościoła na osiedlu
„Ogrody”

Trzebownisko

Ks. Łukasz Ślęczka – wikariuszem w Rzeszowie św. Mikołaja

Przychodzi Ks. Marcin Pokrywka ze Świlczy

Wólka Podleśna

Przychodzi Ks. Jan Kobak, Diecezjalny Duszpasterz Rodzin (mieszkanie
i pomoc duszp.)

DEKANAT RZESZÓW – WSCHÓD

Maława

Ks. Ryszard Wacek – kapelan w Hospicjum dla dzieci, ul. Lwowska i pomoc
duszp. W parafii Rzeszów – Podwyższenia Krzyża

Przychodzi Ks. Maciej Nowicki z Godowej

Rzeszów – św. J. S. Pelczara

Ks. Krzysztof Wielgosz – wikariuszem w Rzeszowie – św. Judy Tadeusza

Przychodzi Ks. Marcin Stachnik z Sędziszowa Młp. – Fary

Przychodzi Ks. Tomasz Kołodziej z Dąbrówki-Gamrat

Rzeszów – św. Rocha

Ks. Grzegorz Wojnar – proboszczem w Przybówcze

Przychodzi Ks. Daniel Midura z Rzeszowa – św. Józefa

Przychodzi Ks. Daniel Nowak, po studiach w Rzymie, Dyrektor Dzieła Misyj-
nego +1/2 etatu w Radiu Via

Strażów

Ks. Czesław Matuła – wikariuszem w Harklowej

DEKANAT RZESZÓW – ZACHÓD

Bratkowice

Ks. Grzegorz Guzior – wikariuszem w Nockowej

Przychodzi Ks. Witold Pazdan z Ostrów Tuszowskich

Rzeszów – św. Mikołaja

Ks. Wojciech Chrostowski – wikariuszem w Jaśle – Miłosierdzia Bożego

Przychodzi Ks. Łukasz Ślęczka z Trzebowniska

Świlcza

Ks. Marcin Pokrywka – wikariuszem w Trzebownisku

Przychodzi Ks. Tadeusz Kawalec z Rzeszowa – Bożego Ciała

Trzciana

Ks. Józef Kościelny, emerytura w Hucie Komorowskiej

Przychodzi Ks. Damian Jacek z Brzezin

DEKANAT SĘDZISZÓW MŁP.

Nockowa

Ks. Daniel Tomasiak – wikariuszem we Frysztaku

Przychodzi Ks. Grzegorz Guzior z Bratkowic

Sędziszów Młp. – Fara

Ks. Marcin Stachnik – wikariuszem w Rzeszowie – św. J. S. Pelczara

Przychodzi Ks. Tomasz Mytych z Tyczyna jako kapelan szpitala + pomoc w parafii Sędziszów – Fara

DEKANAT SOKOŁÓW

Kamień

Ks. Stanisław Zagórski – wikariuszem w Rzeszowie – Bożego Ciała

Przychodzi Ks. Ryszard Hawryluk z Tarnowca

Medynia Głogowska

Ks. Paweł Pietraszek – wikariuszem w Godowej

Przychodzi Ks. Rafał Janas, neoprezbiter z Rzeszowa – św. Krzyża

Trzeboń

Ks. Grzegorz Bochnia – pomoc duszpasterska w Tarnowcu

Przychodzi Ks. Ryszard Brudzisz ze Sławęcina

DEKANAT STRYŻÓW

Godowa

Ks. Maciej Nowicki – wikariuszem w Malawie

Przychodzi Ks. Paweł Pietraszek z Medyni Głogowskiej

Grodzisko Strzyżowskie

Ks. Jerzy Szurek – wikariuszem w Głogowie Młp. – Fara

Przychodzi Ks. Dariusz Tylutki z Kołbuszowej – Fara

Strzyżów – św. J. S. Pelczara

Ks. Mateusz Olbrot – wikariuszem w Rzeszowie – Podwyższenia Krzyża

Przychodzi Ks. Stanisław Szeliga z Głogowa Młp. – Fary

DEKANAT TYCZYN

Lubenia

Ks. Mirosław Głowacki – wikariuszem w Jasionce

Przychodzi Ks. Mariusz Grzybek, neoprezbiter z Góry Ropczyckiej

Tyczyn

Ks. Tomasz Mytych – kapłanem szpitala w Sędziszowie Młp. I pomoc w parafii Sędziszów – Fara

Przychodzi Ks. Robert Śliwa z Jasła – Fary

DEKANAT WIELOPOLE SKRZYŃSKIE

Brzeziny

Ks. Damian Jacek – wikariuszem w Trzcianie

Przychodzi Ks. Karol Hadam, neoprezbiter z Jasła – Miłosierdzia Bożego

Łączki Kucharskie

Ks. Robert Wiśniewski – wikariuszem w Yrwasia

Przychodzi Ks. Bogusław Grzywacz z Rzeszowa – Katedry

Wielopole Skrzyńskie

Ks. Marek Łączkowski – wikariuszem w Łące

Przychodzi Ks. Kamil Kojder z Jasionki

FORMACJA STAŁA KAPŁANÓW DIECEZJI RZESZOWKIEJ REALIZACJA- 2014/2015

NEOPREZBITERZY

wyświęceni: 2014 – 6 księży

miejsce: Dom Rekolekcyjny – CHMIELNIK RZESZOWSKI

PLAN DNIA FORMACYJNEGO

Piątek:

18.00 – zjazd – kolacja

19.00 – Nabożeństwo – Nieszpory – konferencja ascetyczna – Sakrament Pokuty

20.30 - Spotkanie z Ks. Biskupem – Apel Jasnogórski

Sobota

7.00 – Poranna modlitwa uwielbienia – Konferencja – śniadanie

9.00 - Konwersatorium – wykład

11.15 – Msza św. Koncelebrowana

12.30 – Obiad – zakończenie spotkania formacyjnego, powrót do parafii

10/11.10.2014

W duchu wdzięczności za *'Dar i Tajemnicę'* Kapłaństwa potwierdzanej troską o życie wewnętrzne – modlitwa i entuzjazm apostołski."

Konf. Wieczorna: ks. dr Paweł Synoś /Ojciec duchowny WSD Rzeszów/ - „Od pogłębianej tożsamości kapłańskiej do modlitwy i radości z kapłańskiej posługi”.

Spotkanie z Biskupem Diecezjalnym Janem Watrobą – „By wiernie wypełnić zleconą misję.”

Poranna medytacja: Ks. dr W. Szurek – „ Modlitwa Kapłańska na fundamencie wiary w sakramentalność Kapłaństwa .”

Konwersatorium:

1. Ks. dr Marek Winiarski /Wydz. Katech. Kurii Diecezjalnej/ - „Praktyczne wskazania pedagogiczno-katechetyczne dla neoprezbitera rozpoczynającego katechetyczne duszpasterstwo w szkole.
2. Ks. dr Paweł Pietrusiak /Rektor WSD w Rzeszowie/ - „Wchodzić w Kapłaństwo przez Bramę Chrystusa”.

Homilia: ks. dr W. Szurek – „Zasłużyć na Chrystusowe błogosławieństwo *śłuchania i wypełniania Słowa Bożego* na wzór św. Jana XXIII i bł. Pawła VI.”

14/15.11.2014

„Biada mi gdybym nie głosił Ewangelii” – troska o przepowiadanie Bożego Słowa – na nowo i z mocą.

Konf. Wieczorna: ks. dr Paweł Synoś /Ojciec duchowny WSD Rzeszów/ - „Przyjmij Ewangelię Chrystusa - wierz, nauczaj, wiernie i gorliwie wypełniaj”.

Spotkanie z Biskupem Diecezjalnym Janem Wątrobą – „Ambicja kapłana - wiernie wypełnić zleconą misję głosiciela Ewangelii.”

Homilia mszalna: ks. dr W. Szurek – „Sposoby wiernego wywiązywania się z obowiązku przepowiadania Dobrej Nowiny na wzór św. Alberta Wielkiego”.

Udział w KONGREGACJI KAPŁAŃSKIEJ – 15.11.2014 r . Rzeszów – DD „Tabor”

PROGRAM

- 9.00 – Modlitwa w ciągu dnia.
- 9.10 – Wprowadzenie – Ks. Biskup Ordynariusz.
- 9.15 – „Światowe Dni Młodzieży 2016 w Krakowie i w Diecezji Rzeszowskiej” – Ks. dr Grzegorz Suchodolski, Sekretarz Generalny ŚDM oraz: Dorota Abdelmoula oraz Weronika Grizel./ Centrum ŚDM Kraków/.
- 10.15 – „ŚDM w Diecezji Rzeszowskiej” – Ks. Daniel Drozd, Diecezjalny Koordynator ŚDM – Dyskusja
- 11.00 – Przerwa
- 11.30 – Komunikaty: - „Nowy Rok Duszpasterski – program i podstawowe zadania” – Ks. Prałat Jan Szczupak /Dyrektor Wydziału Duszpasterstwa Kurii Diecezjalnej w Rzeszowie/.
- „Finał Ewangelizacji Rzeszowa i kapłańskie rekolekcje ewangelizacyjne” – Ks. Daniel Drozd, Ks. Paweł Tomom.
 - „Rok Życia konsekrowanego w Diecezji Rzeszowskiej” – Ks. Stanisława Kamiński, /Wikariusz Biskupi ds. Życia konsekrowanego/
 - „Komunikaty Wydziałów Kurii Diecezjalnej w Rzeszowie” – Ks. Kanceler Jerzy Buczek.
 - Podsumowanie kongregacji - Ks. Biskup Ordynariusz.
- 12.30 – Modlitwa na zakończenie.

27/28.02.2015

Wypracowywanie 'wyobraźni miłosierdzia' w posłudze spowiedniczej i pokutnej oraz w trosce o potrzebujących.

Konf. Wieczorna: ks. dr Paweł Synoś /Ojciec duchowny WSD Rzeszów/ - „Wyobraźnia miłosierdzia ukierunkowana na współczucie w Chrystusowym stylu”.

Spotkanie z Biskupem Edwardem Białogłowskim - „Konieczność bezinteresownej sakramentalnej kapłańskiej posługi Bożemu Miłosierdziu.”

Poranna medytacja: Ks. dr W. Szurek - „ Łaska zachwytu i entuzjazmu Chrystusową władzą odpuszczania grzechów”.

Konwersatorium:

1. Ks. dr Jan Kulig /Ojciec duchowny WSD w Rzeszowie/ - „Posługiwanie Bożemu Miłosierdziu względem ludzi dotkniętych nędzą grzechu. ”
2. Ks. mgr Jacek Szczęch /prefekt WSD w Rzeszowie/ - „Wzrastanie w dojrzałości kapłańskiej - między wartościami a potrzebami.”

Homila: ks. dr W. Szurek - „ Nie ma wyobraźni miłosierdzia bez wytrwałego i uważnego słuchania Słowa Bożego”.

17/18.04.2015

„Abym z radością katechizował ”

Konf. Wieczorna: ks. dr Paweł Synoś /Ojciec duchowny WSD Rzeszów/ - „Jonaszowa rola katechety - przyznać rację Miłosiernemu Bogu.”

Spotkanie: Ks. dr Piotr Potyrała /Caritas Diecezji Rzeszowskiej, - „Inicjacja i prowadzenie Szkolnych Kół Caritas”

Poranna medytacja: Ks. dr W. Szurek - „ Pielęgnować doświadczenie wielkanocnej Obecności Chrystusa - Chrystusowe ręce w rękach kapłańskich”.

Udział w sympozjum katechetycznym:

**„1050 ROCZNICA CHRZTU POLSKI ORAZ SAKRAMENT
POKUTY I POJEDNANIA W KONTEKŚCIE OBECNEGO ROKU
DUSZPASTERSKIEGO**

/18.04.2015 r. - Instytut Teologiczno - Pastoralny
im. Św. Józefa Sebastiana Pelczara ul. Witolda 11 A /

PROGRAM:

9⁰⁰ - Uroczysta Msza św. pod przewodnictwem J. E. ks. Bp Edwarda Białogłowskiego (kaplica seminaryjna)

10¹⁰ - Powitanie gości i uczestników - ks. dr Krzysztof Budzyń

- 10¹⁵ – Wykład: Ks. dr Wacław Sopol: „Przepowiadanie o Sakramencie Pokuty i Pojednania na katechezie”.
- 11⁰⁰ – Przerwa (kawa, herbata, ciastko)
- 11³⁰ – Wykład: ks. dr Waldemar Janiga /Archidiecezja przemyska/: „Wyzwania katechetyczne w kontekście 1050 rocznicy Chrztu Polski”.
- 12¹⁵ – Możliwość zadawania pytań – dyskusja. Komunikaty katechetyczne – ks. dr Marek Winiarski.
- 13⁰⁰ – Podsumowanie, modlitwa i błogosławieństwo – Ks. Bp Edward Białogłowski.

II – X ROK KAPŁAŃSTWA

Księża wyświęceni: 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010,
2011, 2012, 2013 – 116 księży
miejsce: DOM DIECEZJALNY TABOR

GRUPA 1. Księża wyświęceni: 2010, 2011, 2012, 2013 – 61 księży

13.10.14 r.

- Konf. Ascetyczna:** Ks. Dr Zbigniew Pałys MS /Dyrektor Saletyńskiego Centrum Pojednania w Dębowcu/ - „Sercem zrozumieć potrzebę kapłańskich dni skupienia i rekolekcji”.
- Wykład I :** O. dr Władysław Chaim CSSR – „Wykorzystanie metody SIFT w przygotowaniu homilii – podsumowanie badań i ćwiczenia w grupach.”
- Wykład II – konwersatorium:** Ks. dr Tomasz Fularz /Rzeszów/ - „Stanowisko Kościoła wobec transplantologii – aspekt moralno-pastoralny.”
- Homilia:** Ks. Bp Jan Wątroba Biskup Rzeszowski – „Żywe zatroskanie o Skarb Kapłaństwa ‘w glinianych naczyńach człowieczeństwa’ ”.

04.05.15 r.

- Konf. Ascetyczna:** Ks. kan. Mgr Wiesław Rafacz /Ojciec duchowny kapłanów Diecezji Rzeszowskiej/ - „Kapłańskie posłuszeństwo w Chrystusie.”
- Wykład I :** Ks. hab. Dr Hab. Henryk Witczyk – „Słowo Boga w procesie ustawicznego nawracania się prezbitera i Kościoła.”
- Wykład II – konwersatorium:** Ks. mgr. Zbigniew Guzy /Dyrektor Wydziału Duszpasterstwa Trzeźwości i Uzależnień przy Kurii Diecezjalnej w Tarnowie/ - „Pomoc duszpasterza w rozeznawaniu i wychodzeniu z uzależnień.”
- Homilia:** Ks. dr Wiesław Szurek /wikariusz biskupi hab. stałej formacji kapłanów Diecezji Rzeszowskiej/ - „Kapłańskie życie i posługiwanie w imię mieszkającego w nas Chrystusa i Jego Ojca z Duchem Świętym”.

GRUPA 2. Księża wyświęceni: 2005, 2006, 2007, 2008, 2009– 55 księży

20.10.14 r

Konf. Ascetyczna: Ks. Dr Zbigniew Pałys MS /Dyrektor Saletyńskiego Centrum Pojednania w Dębowcu/ - „Sercem pojąć potrzebę kapłańskich dni skupienia i rekolekcji”.

Wykład I : Ks. Hab. Dr hab. Stanisław Haręzga /KUL JP II Lublin, Przemyśl/ - „Osobowa więź kapłana z Chrystusem bazą ‘ nawrócenia pastoralnego’ w na podstawie egzegezy J 6,60-71 i w aplikacji *Ewangelii Gaudium*.”

Wykład II – konwersatorium: Ks. dr Tomasz Fularz /Rzeszów/ - „Nauczanie Kościoła na temat transplantologii – aspekt moralno-pastoralny”.

Homilia: Ks. Bp Jan Wątroba, Biskup Rzeszowski – „Ewangelia Miłosierdzia w życiu i posłudze kapłana – w naśladowaniu październikowych Świętych - :św. Jana z Kęt, Bł. Jerzego Popiełuszki Kapłana, Św. Jana Pawła II i Jana XXIII oraz bł. Pawła VI”.

11.05.15 r.

Konf. Ascetyczna: Ks. kan. Mgr Wiesław Rafacz /Ojciec duchowny kapłanów Diecezji Rzeszowskiej/ - „Kapłan posłuszny Kościołowi w Chrystusie.”

Wykład I : Ks. hab. Dr Hab. Henryk Witczyk – „Odkrywanie zbawczej mocy Słowa Boga w procesie ustawicznego nawracania się prezbitera i w posłudze nawracania się Kościoła.”

Wykład II – konwersatorium: Ks. mgr Zbigniew Guzy /Dyrektor Wydziału Duszpasterstwa Trzeźwości i Uzależnień Kurii Diecezjalnej w Tarnowie/ - „Pomoc duszpasterza w rozeznawaniu i pokonywaniu mechanizmu uzależnień – alkoholowych i innych: hazard, alkohol, narkotyki.”

Homilia: Ks. bp dr Edward Białogłowski „Kapłańska otwartość na Ducha Świętego warunkiem efektywnego apostołowania w Diecezji i Kościele.”

Program zajęć:

9.00 – Nabożeństwo z konferencją i okazją spowiedzi św.

10.00 – Przerwa – kawa

10.30 – 12.00 Wykład I

12.00 – Anioł Pański – Liturgia godzin

13.00 – Obiad

14. 00 -15.30 – Wykład II

15.15 – Msza św. pod przewodnictwem Ks. Biskupa
- zakończenie dnia formacyjnego

XI – XV ROK KAPŁAŃSTWA

Książa wyświęceni: 2000, 2001, 2002, 2003, 2004 – 65 księży

miejsce: DD „Tabor”

27.10.14 r.

Konf. Ascetyczna: Ks. Dr Zbigniew Pałys MS /Dyrektor Saletyńskiego Centrum Pojednania w Dębowcu/ - „Kapłańskie rekolekcje i dni skupienia ochroną i zabezpieczeniem przed chorobą duszy, która wiedzie ku śmierci.”

Wykład I: Ks. Dr hab. Piotr Łabuda /Zam. Wydział Teologiczny w Tarnowie/ - „Relacja do słowa Bożego podstawą duszpasterskiego i misyjnego nawracania.”

Wykład II – konwersatorium: Ks. dr Tomasz Fularz /Rzeszów/ - „Transplantologia w nauczaniu Kościoła – aspekt moralno-pastoralny”

Homilia: Ks. Bp Jan Wątroba Biskup Rzeszowski – „Ewangeliczna droga do uniknięcia piętnowanego przez Chrystusa faryzeizmu i formalizmu”.

18.05.15 r.

Konf. Ascetyczna: Ks. kan. Mgr Wiesław Rafacz /Ojciec duchowny kapłanów Diecezji Rzeszowskiej/ – „Kapłańskie posłuszeństwo w Chrystusie.”

Wykłady – konwersatorium przygotowujące do egzaminu proboszczowskiego, – w dniu 16.11. 2015 r. – w Domu Diecezjalnym Tabor , ul. Połonińska 25 w Rzeszowie:

- I. **z zakresu Pisma Św.:** Ks. Dr Marek Dzik; Ks. Dr Piotr Mierzwa; /rocznik święceń 2003/ – godz. 10.40-12.10;
– **z zakresu teologii dogmatycznej:** Ks. Dr Jerzy Buczek; Ks. Dr Paweł Pietrusiak – godz. 13.45-15.15;
 - II. – **z zakresu teologii moralnej:** Ks. Hab. Dr hab. Andrzej Garbarz; Ks. Dr Jan Kulig /rocznik święceń 2002/ – godz. 10.40-12.10;
– **z zakresu liturgiki homiletyki:** Ks. Dr Tomasz Bać i Ks. Dr Ireneusz Folcik – godz. 13.45-15.15;
 - III. **z zakresu katechetyki:** Ks. Dr Krzysztof Budzyń; ks. Dr Marek Winiarski /rocznik święceń 2001/ – godz. 10.40-12.10;
- **z zakresu teologii pastoralnej:** Ks. Dr Dariusz Trojnar i Ks. Mgr lic. Jan Szczupak – godz. 13.45-15.15;
 - IV. **z zakresu prawa kanonicznego:** Ks. Dr Józef Kula;/ rocznik święceń 2000/ – godz. 10.40-12.10;
– **z zakresu administracji parafią:** Ks. Dr Janusz Sądziel godz.13.45-15.15.
- Homilia:** Ks. bp dr Edward Białogłowski „Głoszenie Ducha Świętego usposobieniem do wiernej służby i świadectwa w Kościele i świecie”.

Program zajęć:

- 9.00 – Nabożeństwo z konferencją i okazją spowiedzi św.
- 10.00 – Przerwa – kawa
- 10.30 – 12.00 Wykład I
- 12.00 – Anioł Pański – Liturgia godzin
- 14. 00 – 15.30 – Wykład II
- 15.15 – Msza św. pod przewodnictwem Ks. Biskupa
– zakończenie dnia formacyjnego

EGZAMINY PROBOSZCZOWSKIE

- 16.11.2015 – wyśw. w 2003 r. – Biblia i Teologia dogmatyczna / 13 ks./
- 16.11.2015 – wyśw. w 2002 r. – Teologia moralna i liturgika z homiletyką /11 ks./
- 16.11.2015 – wyśw. w 2001 r. – Teologia pastoralna i katechetyka /11 ks./
- 16.11.2015 – wyśw. w 2000 r. – Prawo kanoniczne i administracja parafii /12 ks./

REJONOWE DNI SKUPIENIA DLA KAPŁANÓW

Adwentowe

- 29.11.2014 – 10.00 – Sędziszów /OO Kapucyni/
– 14.00 – Dębowiec /XX Saletyni/
- 01.12.2014 – 15.00 – Rzeszów – Tabor
– 19.00 – Rzeszów – Tabor

Wielkopostne

- 21.02.2015 – 10.00 – Sędziszów /OO Kapucyni/
– 14.00 – Dębowiec /XX Saletyni/
- 23.02.2015 – 15.00 – Rzeszów – Tabor
– 19.00 – Rzeszów – Tabor

KAPŁAŃSKIE ADORACJE NAJŚWIĘTSZEGO SAKRAMENTU

2014/15- w dekanatach – 3 czwartek miesiąca lub termin ustalony przez zarząd dekanatu

DZIEŃ MODLITWY O ŚWIĘTOŚĆ KAPŁAŃSKĄ

19.09.2015 - Kraków Łagiewniki – Sanktuarium św. Jana Pawła – Centrum „Nie lękajcie się”

KAPŁAŃSKIE REKOLEKCJE EWANGELIZACYJNE

I Seria – 01.06 – 02.06.2015 r. – Księża Proboszczowie

II Seria – 02.06 – 03.06.2015 r. – Księża Wikariusze

Rzeszów, 19.08.2014 r. /30.09.2015 r./

FORMACJA STAŁA KAPŁANÓW DIECEZJI RZESZOWSKIEJ PLAN REALIZACYJNY – 2015/2016

NEOPREZBITERZY

wyświęceni:2015 –11 księży

miejsce: Dom Rekolekcyjny – CHMIELNIK RZESZOWSKI

PLAN DNIA FORMACYJNEGO

Piątek:

18.00 – zjazd – kolacja

19.00 – Nabożeństwo – Nieszpory – konferencja – Sakrament Pokuty

20.30 – Spotkanie z Ks. Biskupem – Apel Jasnogórski

Sobota:

7.00 – Poranna modlitwa uwielbienia – Konferencja – śniadanie

9.00 – Konwersatorium – wykład

11.15 – Msza św. koncelebrowana

12.30 – Obiad – zakończenie spotkania formacyjnego, powrót do parafii

09/10.10.2015

„Miłość Chrystusa przynagła nas...” – wdzięczność za dar kapłaństwa, troska o życie duchowe i gorliwość w ewangelizacji.

13/14.11.2015

„Błada mi gdybym nie głosił Ewangelii...” – troska o przepowiadanie Słowa Bożego.

04/05.03.2016

„Błogosławieni miłosierni...” – posługa w sakramencie pokuty i pojednania; troska o ubogich.

08/09.04.2016

„Ewangelia w szkole” – posługa katechetyczno – pedagogiczna; udział w Sympozjum Katechetycznym.

II – X ROK KAPŁAŃSTWA

Księża wyświęceni: 2006, 2007, 2008, 2009, 2010,
2011, 2012, 2013, 2014 – 186 księży
miejsce: DOM DIECEZJALNY TABOR

Grupa 1. Księża wyświęceni: 2011, 2012, 2013, 2014 – 48 księży

12.10.2015 r.

09.05.2016 r.

Grupa 2. Księża wyświęceni: 2006, 2007, 2008, 2009, 2010 – 56 księży

19.10.2015 r.

16.05.2016 r.

Program zajęć:

9.00 – Nabożeństwo z konferencją; możliwość spowiedzi św.

10.00 – Przerwa – kawa

10.30 – 12.00 – Spotkanie I

12.00 – Anioł Pański – Liturgia godzin

13.00 – Obiad

14.00 – 15.30 – Spotkanie II

15.15 – Msza św. pod przewodnictwem Ks. Biskupa

– zakończenie dnia formacyjnego

XI - XV ROK KAPŁAŃSTWA

Księża wyświęceni: 2001, 2002, 2003, 2004, 2005 – 71 księży
miejsce: DOM DIECEZJALNY TABOR

26.10.2015 r.

23.05.2016 r.

Program zajęć:

9.00 – Nabożeństwo z konferencją; możliwość spowiedzi św.

10.00 – Przerwa – kawa

10.30 – 12.00 – Spotkanie I

12.00 – Anioł Pański – Liturgia godzin

13.00 – Obiad

14.00 – 15.30 – Spotkanie II

15.15 – Msza św. pod przewodnictwem Ks. Biskupa

– zakończenie dnia formacyjnego

EGZAMINY PROBOSZCZOWSKIE

miejsce: DOM DIECEZJALNY TABOR

16.11.2015 – wyśw. w 2003 r. – Biblia i Teologia dogmatyczna / 12 ks./

16.11.2015 – wyśw. w 2002 r. – Teologia moralna i liturgika z homiletyką / 11 ks./

16.11.2015 – wyśw. w 2001 r. – Teologia pastoralna i katechetyka / 10 ks./

16.11.2015 – wyśw. w 2000 r. – Prawo kanoniczne i administracja parafii / 11 ks./

REJONOWE DNI SKUPIENIA DLA KAPŁANÓW

Adwentowe

28.11.2015 – 10.00 – Sędziszów /OO. Kapucyni/

– 14.00 – Dębowiec /XX. Saletyni/

30.11.2015 – 15.00 – Rzeszów – Tabor

– 19.00 – Rzeszów – Tabor

Wielkopostne

13.02.2016 – 10.00 – Sędziszów /OO. Kapucyni/

– 14.00 – Dębowiec /XX. Saletyni/

15.02.2016 – 15.00 – Rzeszów – Tabor

– 19.00 – Rzeszów – Tabor

KAPŁAŃSKIE ADORACJE NAJŚWIĘTSZEGO SAKRAMENTU

2015/16 – w dekanatach – 3 czwartek miesiąca lub termin ustalony przez zarząd dekanatu.

DZIEŃ MODLITWY O ŚWIĘTOŚĆ KAPŁAŃSKĄ

11.06.2016 – Rzeszów – katedra

REKOLEKCJE KAPŁAŃSKIE

I Seria – 26.06 – 29.06.2016 r. WSD Rzeszów + DOM DIECEZJALNY TABOR

II Seria – 24.08 – 27.08.2016 r. WSD Rzeszów + DOM DIECEZJALNY TABOR

– po I roku kapłaństwa

– po II roku kapłaństwa

– po V roku kapłaństwa

– naprzemiennie: parzyste i nieparzyste lata święceń – rekolekcje w WSD lub Tabor

Rzeszów, 24.08.2015 r.

KALENDARIUM WYDARZEŃ DIECEZJALNYCH 2015/2016

2015

Wrzesień

13 – 19 września, V. Tydzień Wychowania w Polsce

15 – 17 września, Jesienne zebranie Papieskich Dziel Misyjnych oraz innych środowisk misyjnych na Jasnej Górze

16 – 18 września, Zjazd teologów fundamentalistów z całej Polski – Instytut Teologiczny – Pastoralny w Rzeszowie

- 17 września, Dzień Golgoty Wschodu – 76. rocznica agresji sowieckiej na Polskę (Kościół św. Krzyża, godz. 17.00)
- 17 września, Pielgrzymka Chorych do Sanktuarium MB w Dębowcu, godz. 11.00
- 17 września, Odpust w Domu Księży Seniorów, godz. 16.00
- 19 września, Dzień modlitwy kapłanów diecezji o świętość kapłańską, Kraków Centrum Jana Pawła II, godz. 10.00
- 19 września, 19. Ogólnopolska pielgrzymka pracowników leśnych i ochrony środowiska na Jasną Górę
- 19 września, 19. Pielgrzymka Czytelników i Redakcji Tygodnika Katolickiego „Niedziela”
- 19 – 20 września, 33. Pielgrzymka Ludzi Pracy
- 20 września, Dzień modlitw w intencji Środków Społecznego Przekazu
- 21 września, Przyjazd alumnów WSD (II-VI rok) do godz. 16.00
- 25 – 26 września, Pielgrzymka Maturzystów Diec. Rzeszowskiej (I i II grupa)
- 26 września, Ogólnopolska Pielgrzymka Osób Konsekwanych w Roku Życia Konsekwanego na Jasną Górę.
- 26 – 27 września, 31. Pielgrzymka Małżeństw i Rodzin na Jasną Górę
- 27 września, Obchody 75. rocznicy powołania Polskiego Państwa Podziemnego
- 27 września, Beatyfikacja S. KLARY Szczęsnej – Kraków, godz. 11.00

Październik

- Październik – spotkania formacyjne dla członków PZC – w każdym dekanacie
- 1 października, Inauguracja roku akademickiego w WSD w Rzeszowie, godz. 9.30
- 3 października, Ogólnopolska pielgrzymka prawników na Jasną Górę
- 4 października, Krucjata różańcowa za Ojczyznę, godz. 15.00 Plac Śreniawitów, Msza – OO. Bernardyni
- 4 – 25 października, Synod o Małżeństwie i Rodzinie, Rzym, Bp Ordynariusz
- 6 – 7 października, 369. Zebranie Plenarne KEP – Warszawa
- 9 – 10 października, Formacja stała neoprezbiterów, DR Chmielnik
- 10 października, Formacja katechetów w Instytucie – Rzeszów
- 10 października, 19. Pielgrzymka Funkcjonariuszy Służby Więziennej na Jasną Górę
- 10 – 11 października, 25. Pielgrzymka Pracowników Wodociągów, Kanalizacji i Ochrona Środowiska na Jasną Górę
- 11 października, 15. Dzień Papieski (uroczystości w Parku Papieskim z poświęceniem Parku oraz z zawierzeniem Środowiska Akademickiego Diecezji – Msza św. o godz. 15.00)
- 12 października, Formacja stała księży wyświęconych w latach 2011-2014 DD „Tabor”

- 12 – 17 października, 14. Ekumeniczne Święto Biblii
- 13 października, Imieniny Ks. Biskupa Edwarda
- 15 października, Dzień dziecka utraconego
- 16 – 17 października, Ogólnopolska Kongregacja Odpowiedzialnych za Duszpasterstwo Powołań
- 17 października, Formacja katechetów w Jaśle – Farze
- 17 października, Ogólnopolska pielgrzymka kobiet na Jasną Górę
- 18 października, Światowy Dzień Misyjny – taca na Papieskie Dzieła Misyjne
- 18 – 24 października, Tydzień Misyjny
- 19 października, Formacja stała księży wyświęconych w latach 2006-2010
DD „Tabor”
- 25 października, Wybory do Sejmu i Senatu
- 26 października, Formacja stała księży wyświęconych w latach 2001-2005,
DD „Tabor”

Listopad

- 1 listopada, Uroczystość Wszystkich Świętych, Kwesta na cmentarzach na rzecz bezdomnych; Msza św. o godz. 14.00 na cmentarzach Rzeszowa
- 2 listopada, Różaniec i Msza św. za zmarłych na Starym Cmentarzu o godz. 17.00
- 3 – 5 listopada, Rekolekcje Księży Kapelanów Szpitali na Jasnej Górze
- 6 – 8 listopada, Rodziny wielodzietne w Myczkowcach
- 8 listopada, Dzień solidarności z Kościołem prześladowanym
- 11 listopada, 97. rocznica odzyskania niepodległości
- 13 – 14 listopada, Formacja stała neoprezbiterów, DR Chmielnik
- 14 – 15 listopada, 32. Pielgrzymka Kolejarzy na Jasną Górę
- 15 listopada, Światowy dzień pamięci o ofiarach wypadków drogowych oraz akcja Ratujemy życie – misyjny ambulans
- 16 listopada, Egzaminy proboszczowskie – DD „Tabor”
- 16 – 20 listopada, Katechezy wzorcowe w szkołach
- 18 listopada, wspomnienie bł. Karoliny Kózkówny, godz. 17.00 parafia bł. Karoliny
- 22 listopada, Uroczystość Chrystusa Króla – AK i KSM, Msza w Katedrze, godz. 12.00
- 23 – 26 listopada, Rekolekcje Księży Biskupów – Jasna Góra
- 27 – 29 listopada, Rekolekcje dla Doradców Życia Rodzinnego oraz Słuchaczy Studium Życia Rodzinnego
- 28 listopada, Adwentowy Dzień Skupienia dla kapłanów: 10.00 – Sędziszów / OO. Kapucyni/; 14.00 – Dębowiec /XX Saletyni/

- 28 listopada, Nieszpory na rozpoczęcie Roku 1050. rocznicy Chrztu Polski
29 listopada, I Niedziela Adwentu
30 listopada, Adwentowy Dzień Skupienia dla kapłanów: 15.00 i 19.00
DD „Tabor”

Grudzień

- 4 – 6 grudnia, 10. Pielgrzymka Dziewic i Wdów Konsekwowanych na Jasną Górę
4 grudnia, Dzień modlitw za bezrobotnych
5 grudnia, Formacja katechetów, Rzeszów Instytut
5 – 6 grudnia, Ogólnopolskie czuwanie Papieskich Dzieł Misyjnych i środowisk misyjnych na Jasnej Górze
5 grudnia, Caritas w hali Podpromie – św. Mikołaj
6 – 7 grudnia, 27. Ogólnopolska pielgrzymka pszczelarzy na Jasną Górę
8 grudnia, Uroczystość Niepokalanego Poczęcia NMP,
13 grudnia, Uroczystość rozpoczęcia Roku Miłosierdzia, Katedra 17.00
12 grudnia, Formacja katechetów w Jaśle – Farze
13 grudnia, Dzień modlitw w intencji Kościoła na Wschodzie, zbiórka pieniędzy do puszek na potrzeby Kościoła na Wschodzie
13 grudnia, Dzień modlitw za ofiary stanu wojennego
25 grudnia, Uroczystość Bożego Narodzenia
27 grudnia, Imieniny Ks. Biskupa Ordynariusza Jana Wątroby, Msza św. w Katedrze, godz. 17.00
28 grudnia, Marsz za Życiem

Kongregacje

- 10 listopada, Spotkanie Księży Dziekanów, Instytut godz. 14.00
14 listopada, Spotkanie Rady Duszpasterskiej Diecezji, Instytut godz. 9.30
21 listopada, Spotkanie Rady Kapłańskiej, Instytut godz. 9.30
21 listopada, Spotkanie Rady Ekonomicznej Diecezji, Instytut godz. 13.00
12 grudnia, Kongregacja kapłańska godz. 9.00 Rzeszów – Tabor i 13.00 Jasło – Fara

Rok 2016

Styczeń

- 6 stycznia, Uroczystość Objawienia Pańskiego, Orszak Trzech Króli
6 stycznia, Rocznica konsekracji Ks. Biskupów Kazimierza i Edwarda, Msza św. Katedra godz. 18.00

- 9 stycznia, Ogólnopolskie noworoczne spotkanie honorowych dawców krwi (Katedra Polowa WP, godz. 10.00)
- 10 stycznia, Spotkanie opłatkowe Przyjaciół WSD, godz. 10.00 WSD
- 16 – 18 stycznia, Triduum przed Uroczystością św. Bpa Józefa S. Pelczara
- 17 stycznia, Dzień Judaizmu w Kościele katolickim w Polsce
- 18-25 stycznia, Tydzień modlitw o jedność chrześcijan
- 18-31 stycznia, ferie zimowe (woj. małopolskie)
- 19 stycznia, Uroczystość Patrona Diecezji, godz. 18.00 Rzeszów Katedra
- 23 stycznia, Opłatek Duszpasterstwa Rodzin, Kuria
- 25 stycznia, Spotkanie kapelanów szpitali i DPS, Caritas, ul. Styki, godz. 10.00
- 26 stycznia, Dzień Islamu w Kościele katolickim w Polsce
- 27 stycznia, Dzień Pamięci o Ofiarach Holocaustu, Rzeszów – Fara godz. 16.00

Luty

- 2 lutego, Ofiarowanie Pańskie, Dzień życia konsekrowanego, godz. 10.00 Rzeszów – Katedra, Msza św. o godz. 10.30. Zakończenie Roku Życia Konsekrowanego
- 6 – 10 lutego, Przerwa międzysemestralna w WSD
- 7 – 13 lutego, 49. Tydzień modlitw o trzeźwość narodu
- 10 lutego, Środa Popielcowa, Katedra, godz. 18.00
- 11 lutego, Dzień Chorego, Centralna Uroczystość w Sanktuarium Pani Rzeszowa o godz. 9.00
- 12 lutego, Początek II semestru w WSD
- 12 lutego, Droga krzyżowa ulicami Rzeszowa godz. 18.00
- 13 lutego, Wielkopostny dzień skupienia dla kapłanów: 10.00 – Sędziszów / OO Kapucyni/; 14.00 – Dębowiec /XX Saletyni/
- 15 lutego, Wielkopostny dzień skupienia dla kapłanów: 15.00 i 19.00 DD „Tabor” Rzeszów
- 15-28 lutego, ferie zimowe (woj. podkarpackie)
- 21 lutego, 70. rocznica śmierci bł. Stefana Wincentego Frelichowskiego, patrona harcerzy. Centralne uroczystości z udziałem harcerzy (Katedra Polowa WP, godz. 11.00)
- 21 lutego, 2 N. W. Postu, Dzień modlitwy, postu i solidarności z misjonarzami; Ogólnopolska zbiórka pieniężna do puszek na rzecz dzieła pomocy misjonarzom Ad Gentes
- 26 lutego – Konferencja Księży Profesorów w WSD, godz. 14.00

Marzec

- 4 marca, Imieniny Ks. Bpa Kazimierza
- 4 – 5 marca, Formacja stała neoprezbiterów, DR Chmielnik
- 5 marca, Formacja Katechetów w Rzeszowie – Instytut
- 6 marca – „Kaziuki” – uroczysta Msza św. w kościele św. Krzyża w Rzeszowie
- 7 marca, Rocznica śmierci Płk. Leopolda Lisa Kuli,
- 12 marca, Formacja katechetów w Jaśle – Farze
- 13 marca, Święto Papieskie – rocznica wyboru Ojca Świętego Franciszka
- 20 marca, Niedziela Palmowa. Światowy Dzień Młodych w Katedrze, godz. 12:00, Jasło: 12.0, Gorlice: 15.00.
- 20 marca, Rozpoczęcie obchodów Narodowego Dnia Życia (Stary Cmentarz, godz. 17.00)
- 21 marca, Pielgrzymka Obrońców Życia na Jasną Górę
- 24 marca, Wielki Czwartek, Msza Krzyżma godz. 10.00 Katedra – Narodowy Dzień Życia
- 25 marca, Wielki Piątek
- 24 marca, Narodowy Dzień życia
- 25 marca, Dzień Świętości Życia – liturgiczna uroczystość Zwiastowania Pańskiego przeniesiona na 28 marca
- 26 marca, godz. 10,00 Śniadanie Wielkanocne w Centrum Charytatywnym w Rzeszowie
- 27 marca, Wielkanoc

Kwiecień

- 1 kwietnia, Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych (Msza św. w katedrze polowej WP, godz. 10.00)
- 3 kwietnia, Niedziela Miłosierdzia – Święto Patronalne Caritas, rocznica kanonizacji Jana XXIII i Jana Pawła II
- 3 – 9 kwietnia, Tydzień miłosierdzia
- 8 kwietnia, Rocznica erygowania Seminarium
- 8 – 9 kwietnia, Formacja stała neoprezbiterów, DR Chmielnik
- 9 kwietnia, Sympozjum katechetyczne, Rzeszów – Instytut
- 11 kwietnia, Obchody Dnia Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej (Msza św. w katedrze polowej WP, godz. 10.00)
- 14 kwietnia, 1050. Rocznica Chrztu Polski
- 14 – 16 kwietnia, Konferencja KEP i Uroczystości jubileuszowe – Poznań i Gniezno

- 17 kwietnia, Niedziela Dobrego Pasterza – patronalne święto Papieskiego Dzieła św. Piotra Apostoła
- 17 – 23 kwietnia, Tydzień modlitw o powołania kapłańskie i zakonne
- 23 – 24 kwietnia, Ogólnopolskie uroczystości odpustowe św. Wojciecha, głównego Patrona Polski.
- 29 kwietnia, Dzień Męczeństwa Duchowieństwa Polskiego w czasie II wojny światowej

Maj

- 1 maja, Pielgrzymka Krucjaty Wyzwolenia Człowieka do Sanktuarium MB w Niechobrzu, godz. 11.00
- 2 maja, Obchody Dnia Flagi RP
- 2 maja, Rada Stała KEP – Jasna Góra
- 3 maja, NMP Królowej Polski, Święto Konstytucji, Rzeszów –Fara, godz. 9.30
- 3 maja, Uroczystości z udziałem Episkopatu Polski – Jasna Góra
- 7 maja, Święcenia diakonatu, Katedra godz. 10.00
- 8 maja, 71. rocznica zakończenia II wojny światowej (Msza św. w katedrze polowej WP, godz. 10.00)
- 8 maja, 15. Ogólnopolska pielgrzymka kierowców na Jasną Górę
- 8 maja, Procesja ku czci św. Stanisława w Krakowie
- 9 maja, Formacja stała księży wyświęconych w latach 2011-2014 DD „Tabor”
- 14 maja, godz. 10.00, Święcenia prezbiteratu, Katedra
- 15 maja, Zesłanie Ducha Świętego, prymicje w parafiach rodzinnych neoprezbiterów
- 16 maja, Formacja stała księży wyświęconych w latach 2006-2010 DD „Tabor”
- 19 maja, Uroczystość Jezusa Chrystusa – Najwyższego i Wiecznego Kapłana – odpust i Msza św. prymicyjna w Seminarium
- 20 maja, 16. Rocznicza święceń biskupich Ks. Bpa Jana Wątroby (Msza św. w Katedrze o godz. 18.00)
- 23 maja, Formacja stała księży wyświęconych w latach 2001-2005, DD „Tabor”
- 26 maja, Uroczystość Bożego Ciała, Msza św. godz. 9.00; godz. 19.00 Koncert Jednego Serca, Jednego Ducha
- 26-28 maja, Finał Festiwalu Wiary w Rzeszowie, ewangelizacja Rzeszowa
- 28 maja, Dzień Matki i Dziecka w Rzeszowie – Rynek

Czerwiec

- 1 czerwca, Ogólnopolski Dzień Matki i Dziecka
- 3 czerwca, Uroczystość NSPJ, Odpust w Katedrze, godz. 18.00, 25-lecie wizyty Jana Pawła II w Rzeszowie (2 czerwca 1991).
- 4 czerwca, Formacja katechetów w Rzeszowie – Instytut
- 5 czerwca, Dzień Dziękczynienia, Święto Opatrzności Bożej – Warszawa-Wilanów,
- 8 czerwca, Konsekracja kościoła św. Jadwigi w Rzeszowie
- 11 czerwca, Formacja katechetów w Jasle – Farze
- 11 czerwca, Dzień modlitwy o świętość kapłańską – Katedra
- 18 czerwca, Ogólnopolska Pielgrzymka Akcji Katolickiej na Jasną Górę
- 19 czerwca, Międzynarodowy Dzień Migranta i Uchodźcy
- 18 – 19 czerwca, 35. Ogólnopolska pielgrzymka Apostolstwa Trzeźwości na Jasną Górę
- 21 czerwca, Konferencja Profesorów WSD, godz. 14.00
- 23 czerwca, Zakończenie roku w WSD, godz. 10.00
- 24 czerwca, Zakończenie roku szkolnego
- 25 czerwca, Egzamin wstępny do WSD (I termin)
- 25 czerwca, Wyrusza Piesza Pielgrzymka do Lwowa
- 26 – 29 czerwca, Rekolekcje kapłańskie WSD i DD „Tabor”

Lipiec

- 1 – 2 lipca, 78. Ogólnopolska pielgrzymka nauczycieli i wychowawców na Jasną Górę
- 2 lipca, Pielgrzymka Obrońców Życia – Tarnowiec
- 18 lipca, Inauguracja 16. Tygodnia św. Krzysztofa i Akcja św. Krzysztof (1 gr za 1 km bezpiecznej jazdy), zbiórka na środki transportu dla misjonarzy (18-24 lipca)
- 19 lipca, Święto Policji (Msza św. w intencji Policji – bazylika św. Krzyża, godz. 9.00)
- 20 – 25 lipca ŚDM w Diecezji
- 25 – 31 lipca, ŚDM w Krakowie

Sierpień

- 4 – 13 sierpnia, 39. Rzeszowska Pielgrzymka na Jasną Górę, 4 sierpnia, godz. 6.30 Msza św. przy Farze
- 15 sierpnia, Wniebowzięcie NMP, Święto Wojska Polskiego, Msza św. godz. 9.30 kościół garnizonowy

- 26 sierpnia, Uroczystość Matki Boskiej Częstochowskiej
28 sierpnia, Dożynki Diecezjalne – Katedra, godz. 11:00, Msza św. o godz. 12.00
29 sierpnia, Kongregacja katechetyczna w Rzeszowie, godz. 13.30
30 sierpnia, Kongregacja katechetyczna w Jaśle – Farze, godz. 13.30
24 – 27 sierpnia, Rekolekcje kapłańskie w WSD i DD „Tabor”

Kongregacje

- 6 lutego, Kongregacja Księży Dziekanów, 9.30 Instytut
27 lutego, Kongregacja rejonowa dla kapłanów: 9.00 Rzeszów, 13.00 Jaśło – Fara

Dni wolne od pracy: Kuria i Sąd Biskupi

- 6 stycznia (Objawienie Pańskie)
2 lutego (Ofiarowanie Pańskie)
Wielki Czwartek
Wielki Piątek
Poniedziałek Wielkanocny
NMP Matki Kościoła (poniedziałek po Zesłaniu Ducha Świętego)
29 czerwca (św. Piotra i Pawła)
2 listopada (Wszystkich Wiernych Zmarłych)
8 grudnia (Niepokalane Poczęcie NMP)
24 grudnia (Wigilia)
26 grudnia (św. Szczepana, drugi dzień świąt)

Wizytacje kanoniczne:

- Dekanaty Rzeszów Fara, Rzeszów – Katedra, Rzeszów – Południe, Rzeszów – Północ, Rzeszów – Wschód

DZIEŃ MODLITWY O UŚWIĘCENIE KAPŁANÓW

**Podczas pielgrzymki do Sanktuarium Św. Jana Pawła II –
19.09.2015 r.**

Serdecznie zapraszamy wszystkich Kapłanów do wzięcia udziału w kolejnym a zapoczątkowanym przez Ojca św. Jana Pawła II - **Dniu modlitwy o świętość kapłanów**. Dzień ten dla wszystkich kapłanów naszej Diecezji odbędzie się **19.09.2015 - w Krakowie - Łagiewnikach – Sanktuarium i Centrum św. Jana Pawła II „Nie lękajcie się”**. Chcemy w ten sposób odpowiedzieć na dar życia, posługi i świętości św. Jana Pawła II i przez Jego wstawiennictwo doświadczyć że jako kapłani „tak bardzo jesteśmy w rękach Bożej Opatrzności”.

PORZĄDEK DNIA

10.00 – Sanktuarium św. Jana Pawła II - Kościół Górny:

- Zawiązanie wspólnoty;
- Powitanie przez Księdza Kustosza
- Modlitwa wprowadzająca w kapłańską pielgrzymkę;
- Słowo objaśniające Miejsce;
- Czas na osobiste nawiedzenie Kościoła Dolnego i przyległych Kaplic Sanktuarium św. Jana Pawła II.

**11.00 – Konferencja ascetyczna , Ks. Prof. Dr hab. Edward Staniek:
„Św. Jan Paweł II natchnienie i wzór ustawicznego odkrywania Daru i Tajemnicy Kapłaństwa”.**

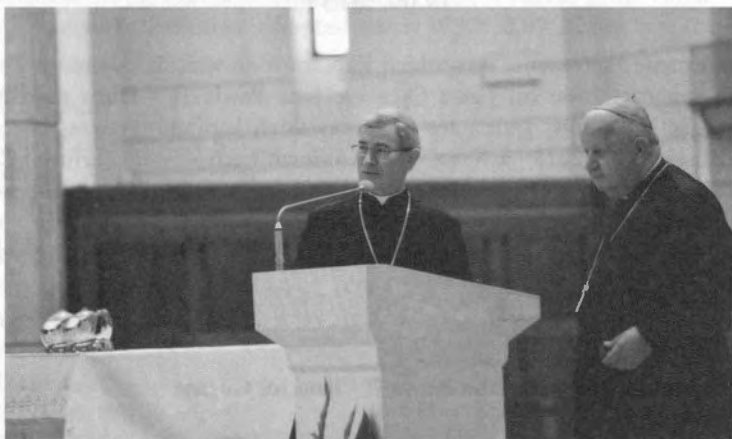
11.45 – przygotowanie do Mszy św. – Sanktuarium - Kościół Górny

12.00 - Uroczysta MSZA ŚW. KONCELEBROWNA pod przewodnictwem Biskupa Rzeszowskiego Jana Wątroby i z udziałem Ks. Kardynała Stanisława Dziwisz oraz naszych Księżów Biskupów Edwarda i Kazimierza

13.30 – czas na ciepły posiłek - Sala przyległa do Centrum św. Jana Pawła
- czas na prywatną modlitwę, przejazd, lub przejście do Bazyliki Miłosierdzia Bożego

15.00 – Bazylika Miłosierdzia Bożego – Koronka do Miłosierdzia Bożego
- Kapłański Akt zawierzenia Miłosierdziu Bożemu siebie, Diecezji, Ojczyzny i świata, Nasze plany i nadzieje –śpiew; rozjazd do parafii.

KSIĘŻA Z DIECEZJI RZESZOWSKIEJ MODLILI SIĘ O UŚWIĘCENIE

Fot.: ks. Józef Mucha

DZIEŃ MODLITWY O ŚWIĘTOŚĆ KAPŁANÓW DIECEZJI RZESZOWSKIEJ – 19 WRZESIEŃ 2015

Fot.: ks. Józef Mucha

Około trzystu księży z diecezji rzeszowskiej modliło się w Sanktuarium św. Jana Pawła II i Bazylice Bożego Miłosierdzia w Krakowie o własne uświęcenie w dniu 19 września 2015 r. Duchowni przeżywali doroczny Dzień Modlitwy o Uświęcenie Kapłanów.

Światowy Dzień Modlitwy o Uświęcenie Kapłanów obchodzono po raz pierwszy z inicjatywy Jana Pawła II 23 czerwca 1995 r. Ojciec Święty poparł inicjatywę Kongregacji ds. Duchowieństwa, by w każdej diecezji obchodzić Dzień Modlitwy o Uświęcenie Kapłanów z okazji uroczystości Najświętszego Serca Pana Jezusa lub w innym dniu, bardziej odpowiadającym lokalnym wymaganiom i zwyczajom duszpasterskim. W diecezji rzeszowskiej takie dni miały miejsce w różnych terminach i miejscach. W bieżącym roku księża spotkali się w Sanktuarium św. Jana Pawła II i Bazylice Bożego Miłosierdzia w Krakowie.

Program spotkania obejmował w pierwszej kolejności zwiedzanie i modlitwę w Centrum Jana Pawła II „Nie lękajcie się” oraz w Sanktuarium Jana Pawła II w Krakowie. Witając duchownych z Rzeszowa kustosz sanktuarium, ks. Jan Kabziński, zwrócił uwagę, że modlitwa w sanktuarium jest spotkaniem ze świętym. – Przychodzimy do Jana Pawła II nie tylko po to, aby prosić go o wstawiennictwo u Boga, ale także po to, aby zwyczajnie być blisko kogoś kto w swoim życiu podążał drogą świętości. W tym miejscu dotykamy cząstki świata, który była dla Jana Pawła II szczególnie bliski.

Po słowach Kustosza głos zabrał metropolita krakowski kardynał Stanisław Dziwisz. Zwrócił uwagę na świętość, którą realizujemy przez codzienne odkrywanie i realizowanie woli Bożej. Odnoszenie życia do Pana Boga przez modlitwę i pragnienie służenia Bogu i rzeczywista służba zaprowadziły Jana Pawła II do świętości. Kardynał zaznaczył, że taki schemat powtarza się w życiu każdego człowieka.

W Centrum „Nie lękajcie się” księża wysłuchali także konferencji cenionego krakowskiego kaznodziei i wykładowcy ks. Edwarda Stańka pt. „Święty Jan Paweł II – natchnienie i wzór ustawicznego odkrywania daru i tajemnicy kapłaństwa”. Ksiądz Staniek podkreślił wyjątkowość daru, jaki Bóg składa w ręce każdego księdza. Współpraca księdza Karola Wojtyły, a później Jana Pawła II, z łaską Bożą, sprawiły że ten dar wspaniale się rozwinął i pomnożył i dzisiaj możemy śmiało mówić o Papieżu z Polski – Wielki. Prelegent wiele miejsca poświęcił zagadnieniom miłosierdzia, sprawiedliwości i tolerancji. Po konferencji wielu księży skorzystało z sakramentu pokuty i pojednania.

O godz. 12 w Sanktuarium św. Jana Pawła II rozpoczęła się Msza św. Eucharystii przewodniczył biskup rzeszowski Jan Wątroba. W Mszy św. uczestniczył także biskup Edward Białogłowski. W homilii bp Jan Wątroba, odwołując się do fragmentu Ewangelii według św. Jana, opisującej rozmowę

Jezusa Chrystusa z Piotrem Apostołem i pytania Zbawiciela o miłość, mówił o unizieniu Jezusa Chrystusa i jego miłości do pasterzy Bożej Owczarni. Po Komunii świętej Biskup Rzeszowski odczytał wraz z kapłanami akt zawierzenia Najświętszemu Sercu Pana Jezusa.

O godz. 15.00 księża zebrali się w Bazylice Bożego Miłosierdzia, gdzie wspólnie z pielgrzymami z diecezji tarnowskiej (była to pielgrzymka dziękczynna za peregrynację obrazu „Jezu Ufam Tobie” oraz relikwii św. siostry Faustyny i św. Jana Pawła II), uczestniczyli w nabożeństwie do Bożego Miłosierdzia.

Stanisław Kard. Dziwisz

**KONFERENCJA-ŚWIADECTWO PODCZAS DNIA MODLITW
O ŚWIĘTOŚĆ PODCZAS PIELGRZYMKI KAPŁANÓW
DIECEZJI RZESZOWSKIEJ**

do Sanktuarium Jana Pawła II w Krakowie

w dniu 19.09.2015

Drogi Księżu Biskupie Janie,
Czcigodni Kapłani Diecezji Rzeszowskiej,

Pozdrawiam serdecznie wszystkich obecnych w Sanktuarium św. Jana Pawła II w Krakowie na pielgrzymce, odbywającej się w ramach *Dnia modlitw o świętość kapłanów*. Cieszę się, że kontynuujecie tę myśl, którą przed laty rzucił św. Jan Paweł II i pochylacie się nad darem i tajemnicą powołania kapłańskiego – waszego powołania.

Bogactwo osoby św. Jana Pawła II jest tak wielkie, że nie sposób ukazać go w krótkiej prezentacji. Chciałbym tutaj podkreślić niektóre cechy jego kapłańskiej duchowości, które zawsze uderzały każdego, kto zetknął się z Nim. Wspólnym motywem służącym do przedstawienia duchowej charakterystyki Ojca Świętego jest modlitwa. Właśnie modlitwa wyrażała najbardziej jego relację do Boga i do drugiego człowieka. Modlitwa towarzyszyła Karolowi Wojtyłce - Janowi Pawłowi II od pierwszych chwil jego życia, aż do momentu, gdy swoje ostatnie tchnienie oddał Bogu.

W homilii na pięćdziesięciolecie śmierci Brata Alberta (1966) Ks. Kardynał Karol Wojtyła powiedział: „Im bardziej Bóg udziela się duszy, im bardziej się do niej przelewa przez dary Ducha Świętego, tym bardziej rzuca ją na kolana. Tak właśnie na kolana rzucona została dusza Adama Chmielowskiego

przed niewypowiedzianym majestatem Boga, świętością i miłością Boga. Ale Bóg w przedziwny sposób działa w dziejach człowieka. Oto rzucając go przed sobą na kolana, każe mu równocześnie uklęknąć przed jego braćmi, bliźnimi. Tak właśnie stało się w życiu Brata Alberta: rzucony na kolana przed majestatem Bożym, upadł na kolana przed majestatem człowieka...”. Tak Ojciec Święty Jan Paweł II mówił o św. Bracie Albercie, ale w tych słowach możemy odnaleźć także jego samego: na kolanach przed majestatem Boga i na kolanach przed majestatem człowieka.

Modlitwa Jana Pawła II, rozumiana jako osobista rozmowa z Bogiem, dokonywała się w Kościele i obejmowała całą wspólnotę Kościoła, a przez Kościół każdego człowieka i cały świat. Jej uniwersalny charakter wynikał z głębokiego zjednoczenia z Chrystusem i z Jego ofiarą za zbawienie wszystkich ludzi. Modlitwa Piotra naszych czasów była w centrum jego życia i misji.

1. Na kolanach przed majestatem Boga

Ojciec święty Jan Paweł II, od dzieciństwa począwszy, aż po ostatnią chwilę życia, swoją relację do Boga przeżywał na kolanach przed majestatem Boga. Był zawsze na kolanach przed Bogiem, to znaczy miał żywą świadomość nieskończonej wielkości Boga, a zarazem Jego bliskości wobec człowieka. Z tej świadomości i z miłującego serca rodziła się potrzeba modlitwy, pokornej rozmowy z Bogiem. Od razu trzeba dodać, że z Bogiem rozmawiał nie tylko na kolanach, ale często także leżąc krzyżem (zob. *Kalendarium*, s. 160). Modlił się w kaplicy domu biskupiego w Krakowie i w Pałacu Apostolskim w Watykanie spędzając wczesne godziny poranne, popołudniowe i późne chwile wieczorem. Zatapiał się w modlitwie w czasie liturgii Mszy świętej sprawowanej w Katedrze wawelskiej i w Bazylice św. Piotra, oraz w tyłu kościołach świata, gdzie prowadziła go posługa pasterska. Miał też szczególną zdolność skupienia modlitewnego w różnych miejscach i okolicznościach: w czasie podróży samolotem i w *papamobile*, w czasie górskiej wędrowki i podczas spotkania z młodzieżą.

Umiłowanie modlitwy wyniósł z domu rodzinnego. Urodził się w cieniu Kościoła Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Wadowicach. Okna domu rodzinnego wychodziły na prezbiterium kościoła, a w mieszkaniu słysząc było modlitwy i śpiew Ludu Bożego podczas nabożeństw. Modlitwy zaufania Bogu uczyła go matka, a potem ojciec, którego życie po przedwczesnej śmierci żony, „stało się ... jeszcze bardziej życiem ciągłej modlitwy”. Kiedy syn budził się w nocy, zastawał ojca na kolanach, tak jak na kolanach widywał go zawsze w kościele (por. *DT*, s. 22). Z ojcem odbywał pielgrzymki do Kalwarii Zebrzydowskiej, gdzie na drózkach Pana Jezusa i Jego Matki wchodził w tajemnicę zbawienia i zaczynał rozumieć swój los.

Modlitwie pozostał wierny jako uczeń gimnazjum wadowickiego i student polonistyki na Uniwersytecie Jagiellońskim. W czasie studiów należał do Sodalicji Mariańskiej ucząc się modlitwy w szkole Maryi. Pogłębiał swoją relację z Bogiem w czasie II wojny światowej przez lekturę książki Ludwika Marii Grignon de Monfrot *O doskonałym nabożeństwie do Najświętszej Maryi Panny*. Wchodził w ducha modlitwy w seminarium duchownym, do którego wstąpił w czasie II wojny światowej. Próbował wtedy łączyć studia teologiczne i wiedzę o Bogu z życiem modlitwy. Według świadectwa jednego z kolegów, „Karol miał taki zwyczaj, że po przepracowaniu każdego przedmiotu wychodził do drugiego pokoju i stamtąd wracał po kilku minutach. Kiedyś drzwi były niedomknięte i zauważyłem, że Karol modli się na klęczniku” (*Kalendarium*, s. 34).

Intensywne i głębokie życie modlitwy obejmowało różne formy tej rozmowy z Bogiem: od najprostszego pacierza dziecka po modlitwę brewiarzową kapłana, a nawet kontemplację. W Krakowie czy na Watykanie był wierny takim praktykom modlitewnym, jak codzienne rozmyślanie, adoracja Najświętszego Sakramentu, różaniec, Anioł Pański, litanie do Serca Pana Jezusa i do matki Bożej oraz Świętych. Nigdy ich nie skracał ani nie przyspieszał, dając rozmowie z Bogiem pierwszeństwo przed innymi zajęciami. Jako Papież wyznał, że nigdy nie opuścił modlitwy brewiarzowej.

Głęboko w serce zapadły mu słowa św. Augustyna „Karmię was tym, czym sam żyję”. Jako kapłan miał świadomość, że „posługa słowa jest objawieniem tego, co zostało naprzód przygotowane na modlitwie”, że „prawdy głoszone muszą być wewnętrznie przeżyte, muszą znaleźć się najpierw w przestrzeni modlitwy, medytacji” (*Osservatore Romano (wersja polska)*, 1/1996, s. 39).

2. Eucharystia w centrum modlitwy

Bycie na kolanach przed Bogiem znaczyło dla św. Jana Pawła II przede wszystkim bycie na kolanach przed Jezusem Chrystusem obecnym w Eucharystii. Dlatego Msza święta była dla niego sprawą najważniejszą i najświętszą, stanowiła centrum jego życia i każdego dnia. Kiedyś wyznał, że jako kapłan nigdy nie opuścił sprawowania Najświętszej Ofiary. Do Mszy świętej przygotowywał się przez rozmyślanie, a po jej zakończeniu długo trwał na dziękczynieniu. W Krakowie klerycy-ceremoniarze do dziś mają w pamięci, z jakim skupieniem odmawiał modlitwy przed pontyfikalną Mszą świętą w Katedrze wawelskiej.

Jego umiłowanie Eucharystii wyrażało się również w trwaniu u stóp Chrystusa utajonego w Najświętszym Sakramencie. Za wielkie szczęście uważał to, że w domu biskupim w Krakowie była kaplica, że mógł mieszkać i pracować w przestrzeni Eucharystycznej Obecności Chrystusa. Miał jednak świa-

domość, że bliskość tej kaplicy jest zarazem wielkim zobowiązaniem, „żeby wszystko w życiu biskupa - nauczanie, decyzje, duszpasterstwo - zaczynało się u stóp Chrystusa utajonego w Najświętszym Sakramencie”. Z uwagi na to „wszystko”, w kaplicy nie tylko się modlił, ale także pisał książki, m.in. studium *Osoba i czyn*. Do dziś zachował się tam „klęcznik-biurko”, przy którym Sługa Boży przygotowywał listy pasterskie i inne ważne teksty teologiczne. Kiedy z racji zajęć, fizycznie nie mógł przyjść do kaplicy, wówczas w sposób duchowy wchodził „w przestrzeń Najświętszego Sakramentu” (*Wstąpienie*, s. 115 n).

W Sakramencie Eucharystii Jezus Chrystus, Odkupiciel człowieka, uobecnił swoją zbawczą Ofiarę, którą złożył na ołtarzu krzyża. Dlatego pobożność eucharystyczna w życiu ks. kard. Karola Wojtyły niejako organicznie wiązała się z miłością do Jezusa ukrzyżowanego. W Krakowie chętnie chodził do kościoła franciszkanów, by odprawić Drogę krzyżową przy stacjach malowanych przez Józefa Mehoffera. Tajemnice cierpienia Jezusa i Jego Matki rozważał na kalwaryjskich drózkach, a w Wielki Piątek dołączał do modlitwy pielgrzymów głosząc kazanie pasyjne na Górze ukrzyżowania. Studenci-klerycy w Seminarium Duchownym w Krakowie budowali się swoim profesorem, który podczas przerw między wykładami odprawiał Drogę Krzyżową. Nie zwracając uwagi na kleryków, klękał na posadzce seminaryjnego korytarza przed stacjami Drogi krzyżowej. W czasie Wielkiego Postu jednoczył się z Chrystusem cierpiącym śpiewając w swej kaplicy - biskupiej a potem papieskiej - pieśni o Jego męce i *Gorzkie Żale* – rzewne pieśni o Męce Pańskiej.

Być na kolanach przed Bogiem znaczyło dla Ojca Świętego Jana Pawła II być otwartym na działanie Ducha Świętego. Arcybiskup Krakowski wiedział, że jako kapłan jest wezwany, „by być człowiekiem Słowa Bożego” i że „człowiek współczesny oczekuje ... nie tyle Słowa «głoszonego», ile «poświadczanego życiem»”. Chcąc „żyć Słowem”, trzeba pogłębiać jego znajomość, a temu wysiłkowi powinna „stałe towarzyszyć modlitwa, medytacja i prośba o dary Ducha Świętego”. Sługa Boży wyznał, że o te dary modlił się od wczesnej młodości i że pozostał wierny tej modlitwie (por. *DT*, s. 88 n).

3. Modlitwa Maryjna

Bardzo ważne miejsce w życiu modlitwy ks. kard. Karola Wojtyły, a później Jana Pawła II miała jego pobożność Maryjna, której tradycyjne formy wyniósł z domu rodzinnego i z parafii. Gdy podczas pierwszej pielgrzymki do Ojczyzny odwiedził Wadowice, dziękował Bogu, że mógł „jeszcze raz spojrzeć w oblicze matki Bożej Nieustającej Pomocy” (*Pielgrzymki do Ojczyzny*, s. 152). To przed Jej wizerunkiem w bocznej kaplicy kościoła parafialnego jako uczeń modlił się rano przed lekcjami i w godzinach popołudniowych, po zakończonych lekcjach. W Wadowicach „na Górcę” był klasztor karmelitów,

którzy szerzyli kult św. Józefa i karmelitański szkaplerz. Karol Wojtyła mając 10 lat zapisał się do szkaplerza, który stale nosił i z którym poszedł do domu Ojca. Był to „prawdziwy” szkaplerz, który wyrażał jego pobożność Maryjną.

W czasie pobytu w Krakowie na Dębnikach młody student, Karol Wojtyła, zapisując się do „Żywego Różańca” spotkał człowieka o głębokim życiu wewnętrznym - Jana Tyranowskiego. Dzięki niemu poznał *Traktat o prawdziwym nabożeństwie do Najświętszej Maryi Panny*, napisany przez św. Ludwika Marię Grignon de Montfort. Jak wyznał, pod wpływem Jana Tyranowskiego i lektury *Traktatu*, jego „sposób pojmowania nabożeństwa do Matki Bożej uległ pewnej przebudowie”. Dotąd bowiem był „przekonany, że Maryja prowadzi nas do Chrystusa”, teraz zaś zaczął „rozumieć, że również i Chrystus prowadzi nas do swojej Matki” (*DT*, s. 29). Można by powiedzieć, że nie tylko Maryja prowadziła go do ukłęknięcia przed Bogiem, ale że także Chrystus prowadził go do swojej Matki.

Wśród wielu form pobożności szczególnie bliskie sercu Jana Pawła II było pielgrzymowanie do Maryjnych sanktuariów, zwłaszcza do Częstochowy i Kalwarii Zebrzydowskiej, które zaczęło się już w latach dziecięcych. Gdy był w Kalwarii w pamiętnym 1979 r., ze wzruszeniem wspominał, że wiele razy nawiedzał to sanktuarium Matki Bożej i dróżki jako kapłan, a przede wszystkim jako arcybiskup krakowski i kardynał. Przychodził z kapłanami i z pielgrzymkami różnych stanów. Jednakże najczęściej przychodził sam i wędrował po dróżkach Jezusa i Jego Matki, rozpamiętując Ich najświętsze tajemnice. I wyznał jeszcze, że „prawie żadna z tych spraw, które czasem niepokoją serce biskupa ... nie dojrzywała inaczej, jak tutaj, przez przemodlenie jej w obliczu wielkiej tajemnicy wiary, jaką Kalwaria kryje w sobie” (*Pielgrzymki*, s. 147 n).

Ojciec Święty Jan Paweł II trwał na kolanach przed Bogiem, żył Bogiem i dla Boga. Kto się z nim zetknął, od razu mógł zauważyć jego głębokie zjednoczenie z Bogiem. Kontakt z nim zbliżał do Pana Boga, człowiek zostawał niejako wciągnięty w tajemnicę obecności Bożej. Wiele razy spotykałem ludzi, którzy podkreślali, że od niego promieniowało światło. Wszystko to płynęło z głębi jego zjednoczenia z Bogiem przez modlitwę. Nie dzielił swojego życia na zajęcia i modlitwę. On się wszystkim modlił: pracą, odpoczynkiem w górach, spotykając się z drugim człowiekiem, sprawując liturgię i odbywając podróże. Jego życie było modlitwą.

Pan Bóg dał mu wielką łaskę odkrycia modlitwy, a przez modlitwę zjednoczenia z sobą. W życiu modlitwy św. Jana Pawła II uderza ewangeliczna prostota. On wziął do serca przestrożę Jezusa: „Jeśli się nie odmienicie i nie staniecie jak dzieci, nie wejdzicie do królestwa niebieskiego” (*Mt* 18,3). Niektóre z praktyk religijnych, w których Ojciec Święty wypowiadał swoją miłość do Chrystusa i Jego Matki, zalicza się do tzw. pobożności ludowej.

On – człowiek wielkiego umysłu, o duszy artysty, nie wstydził się szkaplerza i tych prostych form pobożności. W *Godzinkach o Niepokalanym Poczęciu Najświętszej Maryi Panny*, w pieśniach ludowych, jak np. polskie kołędy na Boże Narodzenie, w *Gorzkich Żalach* umiał dostrzec „bogactwo treści teologicznej oraz treści biblijnej” (DT, s. 31). Zachował się własnoręcznie napisany - drobnymi literami na bardzo poźółkłym papierze - akt jego osobistego poświęcenia się Najświętszemu Sercu Jezusowemu, zakończony słowami „Wszystko dla Ciebie, Najświętsze Serce Jesusa”. Ten akt, złożony w formie szkaplerza, nosił stale ze sobą.

Zjednoczony z Bogiem, był zarazem człowiekiem całkowitego zaufania Bogu. Dlatego trudności i cierpienia, których mu nie brakowało w życiu, nie załamywały go, ale umacniały go w jego oddaniu się Bogu, w słowach *Totus tuus ego sum – Cały jestem Twój*.

Jako biskup krakowski, do godziny jedenastej modlił się w kaplicy, a następnie przyjmował tych, którzy chcieli się z nim spotkać. Zawsze z uwagą i cierpliwie wysłuchał każdego, nigdy nie sprawiał wrażenia, że się śpieszy, że ma ważniejsze sprawy do załatwienia. Miałem szczęście być z nim blisko czterdzieści lat i mogę zaświadczyć, że nigdy nie skrzywdził człowieka. Szanował każde zdanie wypowiedziane przez drugiego, nawet jeśli się z nim nie zgadzał.

Głęboki szacunek dla człowieka oznaczał również głęboki szacunek dla kobiety. Dlatego też nikogo nie dziwiło i u nikogo nie budziło podejrzeń jego proste, szczerze i czyste odniesienie do kobiety. W swoich kazaniach i publikacjach ukazywał piękno kobiecości, bo przecież Bóg stworzył człowieka na swój obraz, a stworzył mężczyznę i niewiastę. A ten szacunek płynął także z jego głębokiego nabożeństwa do Matki Najświętszej. 12 czerwca 1999 roku w Sandomierzu podczas homilii wypowiedział znamienne słowa: „Tylko czyste serce może w pełni kochać Boga!” Słowa te przypominają nam, kapłanom o potrzebie czystego serca i miłości do Boga i do ludzi.

Karol Wojtyła chciał iść do człowieka jako poeta i aktor, z pięknym słowem i z pięknym ujętym w słowo. Bóg go powołał, by szedł do człowieka jako kapłan i biskup z tym Słowem, które jest Odkupicielem człowiek. Jakby to było za mało, 16 października 1978 r. Bóg go powołał, by jako następca św. Piotra całej ludzkości niósł Słowo, które jest Drogą, Prawdą i Życiem. Niósł to Słowo w różnych formach swego nauczania, a także w utworach literackich, we wspaniałej harmonii Prawdy i Piękna. Całym swoim życiem powiedział Bogu: *Totus Tuus ego sum, o Maria, et omnia mea Tua sunt*. „Cały jestem Twój i wszystko co moje, Twoje jest o Maryjo”. Niech te słowa św. Jana Pawła wzięte z traktatu Ludwika Marii Grignon de Montfort będą drogowskazem dla nas wszystkich na drogach życia kapłańskiego.

KAZANIA I KONFERENCJE

Kardynał Stanisław Dziwisz

**HOMILIA WYGŁOSZONA DNIA 17.08.2015 R.
W SANKTUARIUM MATKI BOŻEJ WNIĘBOWZIĘTEJ
Z okazji 35-lecia koronacji łaskami słynącej figury
Matki Bożej Lipińskiej
i wprowadzenia relikwii św. Jana Pawła II**

czytania liturgiczne:

**Ap 11, 19a; 12, 1. 3-6a. 10ab; 1 Kor 15, 20-26;
Łk 1, 39-56**

Drodzy Bracia i Siostry!

1. Hymn *Magnificat*, który Maryja wyśpiewała przy spotkaniu z Elżbietą i który został zapisany w Ewangelii św. Łukasza – ten hymn pomaga nam wyrazić, co czują nasze serca. W tych sierpniowych, upalnych dniach, przeżywamy jedno z największych wydarzeń z dziejów człowieka i zbawienia świata. Myślą i sercem powracamy do dnia, w którym „wielka Matka Boga, Jezusa Chrystusa [...] otrzymała jako najwspanialsze zwieńczenie swych przywilejów dar wolności od zepsucia cielesnego, i podobnie jak Syn, po zwycięstwie nad śmiercią, została z ciałem i duszą wzięta do chwały niebios, by tam zajaśnieć jako Królowa zasiadająca po prawicy swego Syna, «nieśmiertelnego Króla wieków»”. Tak brzmi dogmat o Wniebowzięciu Najświętszej Maryi Panny, ogłoszony 1 listopada 1950 roku przez papieża Piusa XII.

Prawda o tym, co spotkało po śmierci Bogurodzicę Dziewicę, towarzyszyła zawsze Kościołowi. Trafnie to przekonanie wyraził św. Jan Damascyński, doktor Kościoła, który już w VIII wieku pisał między innymi: „Wypadało, aby Ta, która w swym łonie nosiła Stwórcę, jako Dziecię, została przyjęta do Boskich przybytków. [...] Wypadało, aby Matka, która patrzyła na Syna swego przybitego do krzyża i której serce przeszył miecz boleści, oszczędzony Jej w chwili wydania na świat Zbawiciela, oglądała Go królującego wraz z Ojcem w niebie. Wypadało, aby Matka Boga miała wszystko to, co należy do Jej Syna”.

Św. Jan, autor Księgi Apokalipsy, pomaga nam w uświadomieniu sobie, w jakiej nowej rzeczywistości żyje Maryja po swym wzięciu do nieba. Apostoł dostrzega „wielki znak na niebie: Niewiastę obleczoną w słońce i księżyc pod jej stopami, a na jej głowie wieniec z gwiazd dwunastu” (por. Ap 12, 1). Cały

kosmos uczestnicy w chwale Maryi, Królowej nieba i ziemi. Dzisiaj my wszyscy, z całym stworzeniem, dziękujemy Wszechmocnemu za „wielkie rzeczy”, jakie uczynił Maryi, i jakie przez Nią uczynił nam wszystkim. Dziękujemy Bogu za Jego miłosierdzie „z pokolenia na pokolenie”. Dziękujemy naszemu Stwórcy i Panu za dzieło zbawienia, ocalenia losu człowieka. Dziękujemy za to, że przed nami wszystkimi została otwarta droga do nieba – do życia na wieki w Bożym królestwie, w którym wniebowzięta Maryja modli się i wstawi za nami u tronu Najwyższego.

2. Kościół jako wspólnota pamięci powraca zawsze do wielkich wydarzeń z dziejów zbawienia człowieka. Dzięki tej żywej, podtrzymywanej z pokolenia na pokolenie pamięci rozumiemy, kim jesteśmy. Dzięki tej pamięci wiemy, gdzie są nasze najgłębsze źródła, od kogo wyszliśmy i do kogo zmierzamy. Wyszliśmy od Boga i zmierzamy do Boga, który nas nie tylko stworzył, ale także zbawił, gdy człowiek przez grzech nieposłuszeństwa sprowadził na siebie śmierć. Bóg nigdy się z tym nie pogodził, dlatego wziął w swoje ręce los człowieka. Syn Boży zstąpił z nieba, za sprawą Ducha Świętego przyjął ciało z Maryi Dziewicy i stał się człowiekiem. Współpraca Maryi ze zbawiającym nas Bogiem zaowocowała zwycięstwem nad śmiercią oraz nowym życiem, jakie stanie się udziałem każdego z nas. Wzięcie do nieba Matki Syna Bożego zapowiada naszą przyszłość, również nasze ostateczne przeznaczenie, a jest nim rzeczywistość, którą nazywamy niebem.

Przypomina nam o tym św. Paweł, mówiąc: „Chrystus zmartwychwstał jako pierwszy spośród tych, co pomarli. [...] I jak w Adamie wszyscy umierają, tak też w Chryście wszyscy będą ożywieni, lecz każdy według własnej kolejności. Chrystus jako pierwszy, potem ci, co należą do Chrystusa” (1 Kor 15, 20. 22-23). Oto horyzont naszej nadziei! Oto dlaczego nasza radość z Wniebowzięcia Maryi łączy się z naszą wiarą i radością, że my wszyscy stoimy w tej najważniejszej „kolejce” do nieba.

3. Drogie siostry, drodzy bracia, Kościół to wielka wspólnota uczniów ukrzyżowanego i zmartwychwstałego Pana, ogarniająca wszystkie narody, języki i kultury. Od niemal dwóch tysięcy lat trwa ewangelizacja świata, w odpowiedzi na słowa wstępującego do nieba Jezusa: „Idźcie na cały świat i głoscie Ewangelię wszelkiemu stworzeniu” (Mk 16, 15). Również na nasze polskie ziemie, tyśiąc pięćdziesiąt lat temu, dotarła Dobra Nowina i Kościół zaczął się zakorzeniać pod naszym niebem.

Życie Kościoła powszechnego i diecezjalnego urzeczywistnia się w konkretnej wspólnocie parafialnej, stanowiącej niejako podstawową komórkę wielkiego organizmu – Mistycznego Ciała Chrystusa, którego On jest Głową. We wspólnocie parafialnej zaczyna się nasze życie wiary – przynależność do Chrystusa i Jego Kościoła. Dokonuje się to w momencie chrztu. We wspólnocie parafialnej uczestniczymy w Eucharystii, przystępujemy do sakramentu

pojednania, a także przyjmujemy pozostałe sakramenty, będące źródłem łaski. We wspólnocie parafialnej czytane jest i głoszone słowo Boże, o którym Psalmista mówi, że „jest pochodnią dla naszych stóp i światłem na naszych ścieżkach” (por. Ps 119, 105).

4. Wspólnota parafialna w Lipinkach istnieje od 1363 roku, a więc należy do najstarszych na naszych ziemiach. W ponad sześciowiekowej historii tej parafii, waszej parafii, uderza determinacja, z jaką tutejsi mieszkańcy stawiali kolejne świątynie, bo poprzednia albo była za mała, albo groziła zawaleniem, albo została zniszczona podczas pożaru, jak to miało miejsce w 1972 roku. Obecna, nowa świątynia, jest już dziełem waszego pokolenia. Jest ona wyrazem waszej wiary, waszego przywiązania do Kościoła, waszej hojności serc. To stawianie i odbudowywanie kolejnych świątyń jest symbolem głębszej, duchowej rzeczywistości. Każda i każdy z nas jest żywą świątynią Bożą, za stan której jesteśmy odpowiedzialni, którą powinniśmy stale umacniać. Jesteśmy odpowiedzialni za żarliwość naszej wiary, za głębię naszej nadziei i za ofiarność naszej miłości.

W dziejach lipińskiej parafii Matki Bożej Wniebowziętej uderza również rola, jaką odgrywała i odgrywa cudowna figurka Matki Bożej z Dzieciątkiem. Przez całe wieki przypominała ona tutejszym mieszkańcom, ale także pielgrzymującym do niej licznym pielgrzymom, o roli Maryi w życiu i posłannictwie Jej Boskiego Syna. Na przestrzeni wieków figurka zdawała się dzielić niełatwy los człowieka, jakim jest odchodzenie w niepamięć i umieranie. Wiemy, że przyszedł czas, kiedy to urząd cesarski zabronił pielgrzymek do lipińskiej Madonny. Potem usunięto ją nawet z kościoła i powędrowała do skarbcza, następnie do zakrystii, a nawet na strych kościoła. Jedyne proste lud pozostał wierny swej Matce. Dzisiaj wypada nam podziękować Bogu za tutejszego rodaka, ks. Jana Patrzyka, dzięki któremu figurka stojąca później na zewnątrz w kapliczce powróciła do przysługującego jej miejsca – do świątyni. Matka Boża Lipińska przeżyła niejako własną śmierć, gdy jej figurka uległa zniszczeniu podczas wspomnianego pożaru kościoła. Starannie zrekonstruowana, doczekała się koronacji papieskimi koronami, dokładnie trzydzieści pięć lat temu, 17 sierpnia. To naprawdę wzruszająca historia obecności Maryi w życiu tutejszej wspólnoty, również w życiu gminy, w której herbie znalazło się miejsce dla Madonny Lipińskiej.

5. Ojciec Święty Jan Paweł II uczestniczył duchowo w koronacji Matki Bożej w Lipinkach. W telegramie nadesłanym na ręce biskupa tarnowskiego Jerzego Ablewicza pisał: „korony, którymi ozdobicie skronie Wniebowziętej i Jej Syna będą wyrazem waszych szczerych i głębokich uczuć wobec Matki Słowa Wcielonego i Matki Kościoła. A serca wasze niech się zwrócą ku Niej, jak zawsze [...]. Zaprosicie Ją gościnnie w progi waszych domów, do waszych chrześcijańskich rodzin. Niech wam przynosi stale orędzie wiary i miłości”.

Od dziś św. Jan Paweł II w sposób szczególny będzie obecny w życiu waszej parafii. Relikwie jego krwi, które wprowadziliśmy do świątyni, będą wam

przypominać o Papieżu, który rozpoczął swój pontyfikat wzywając żarliwie nas wszystkich, byśmy przestali się lękać i otwierali na oścież drzwi Chrystusowi. To wołanie nie straciło nic na swej aktualności. W świecie, w którym żyjemy, wielu ludzi oddala się od Boga, od Jezusa Chrystusa i Jego Ewangelii. Wielu uważa, że Chrystus za dużo żąda od człowieka, że jest On zagrożeniem dla ludzkiej wolności. A przecież Chrystus niczego nam nie zabiera, a wszystko daje. Jego Ewangelia wskazuje jedyną sensowną drogę prowadzącą do pełni życia, do prawdziwego pokoju i szczęścia.

Nieufność wobec Chrystusa i Jego Ewangelii prowadzi do nieufności wobec Jego Kościoła. Tymczasem Kościół stanowimy my wszyscy – nie tylko papież, nie tylko biskupi i księża, nie tylko zakonnicy i zakonnice. Kościół to lud Boży odkupiony krwią Syna Bożego, przelaną przez Niego na krzyżu. Kościół to małżonkowie ślubujący sobie dożgonną miłość. Kościół to rodziny chrześcijańskie otwarte na życie, będące podstawowymi wspólnotami miłości. Kościół to lud gromadzący się w świątyni na słuchanie słowa Bożego i sprawowanie Eucharystii. Kościół to ludzie modlący się, szukający na modlitwie siły do wypełnienia codziennych zadań, do przeciwstawiania się złu i czynienia dobra. Stanowimy Kościół jeden i święty, pomimo naszych słabości. Taki jest Kościół, i nie ma innego. Ten Kościół jest darem zmartwychwstałego Pana dla świata.

Tak na Kościół patrzył św. Jan Paweł II. Takiemu Kościołowi niezłomodawnie służył, wędrując z Ewangelią aż na krańce świata, budząc ludzkie sumienia, pomagając narodom wyzwolić się z tyranii obłąkanych ideologii i nieludzkich tyranów. Ojciec Święty zapłacił za to wysoką cenę. Niech relikwia jego krwi przypomina wam, że on też przelał krew dla Chrystusa na placu św. Piotra. Ocalała go Matka Najświętsza, o czym był głęboko przekonany, dlatego kula, która go dosięgła i przeszła 13 maja 1981 roku, widnieje w koronie figury Matki Boskiej Fatimskiej.

6. Kościół, zwłaszcza Kościół w Polsce mobilizuje się coraz bardziej do mądrego przygotowania i dobrego przeżycia Światowego Dnia Młodzieży 2016. Elektroniczny zegar zawieszony na frontonie Bazyliki Mariackiej w Krakowie wskazuje dziś, że do tego wielkiego wydarzenia pozostało 344 dni. Proszę was wszystkich o modlitwę w tej intencji. Młodzi z całego świata będą najpierw gościć we wszystkich polskich diecezjach, także w Diecezji Rzeszowskiej. A potem przybędą do Krakowa, do miasta Jana Pawła II – papieża inicjatora Światowych Dni Młodzieży, papieża rodzin i papieża młodych. Ufamy, że to nadzwyczajne spotkanie przyniesie obfite owoce wiary, że ukaże młode oblicze Kościoła, odnawiając się od dwóch tysięcy lat w każdym narodzie i pokoleniu.

Powierzmy tę ważną sprawę i wszystkie nasze sprawy miłosiernemu Bogu. Prośmy o orędownictwo w niebie Wniebowziętą Matkę Chrystusa, która od wieków wysłuchuje prośb wiernego i oddanego Jej ludu w Lipinkach.

Lipińska Pani,
trzymająca w ramionach swego Syna,
zbawiciela świata i Króla wszechświata!
Dziękujemy Ci dziś za wytrwałą opiekę nad nami,
nad naszymi rodzinami.
Powierzamy Ci wszystkie nasze sprawy,
nasze troski i nadzieje.
Wierzymy, że je przedstawiś Najwyższemu Panu.
Chcemy dochować wierności Twemu Synowi,
Jego Krzyżowi i Ewangelii.
Chcemy jako wspólnota świadczyć,
że Bóg jest Miłością,
że warto dla tej Miłości żyć i umierać,
bo taka jest królewska droga do pełni życia.
Matko Boża Lipińska,
od trzydziestu pięciu lat nosząca koronę na głowie,
podobnie jak Twe Boskie Dziecię –
prosimy Cię pokornie:
bądź Królową naszych serc,
i módl się za nami.
Amen!

**HOMILIA KS. STANISŁAWA POTERY WYGŁOSZONA
PODCZAS MSZY ŚWIĘTEJ JUBILEUSZOWEJ
NA 25 LECIE SAKRY KS. ABPA EDWARDA NOWAKA
w dziesiątą rocznicę beatyfikacji bł. Władysława Findysza
kapłana i męczennika komunizmu w dniu 23.08.2015 r.
w Nowym Żmigrodzie**

Ekscelencje Księża Biskupi
Przedstawiciele Kapituł,
Czcigodni Kapłani,
Przedstawiciele władzy: parlamentarnej i samorządowej
Drodzy zebrani Bracia i Siostry w Chrystusie.!

Jesteśmy na żmigrodzkim rynku, obok kościoła - sanktuarium błogosławionego Władysława Findysza; na tej ziemi, która niejako tchnie jego świętością, pięknem i bogactwem łaski Bożej. Gromadzimy się, aby otworzyć swoje serca i umysły, aby napełnić się owym genuszem tego miejsca - Beskidu Niskiego.

By napełnić się geniuszem świętości tej ziemi, bo począwszy od św. Jana z Dukli poprzez i męczeństwo błogosławionego Władysława Findysza i jego sanktuarium, poprzez Matkę Bożą Królową Gór w Skalniku i Matką Bożą Płaczącą w Dębowcu, poprzez sanktuarium krzyża w Kobylance. To wszystko oddycha pięknem tej Ziemi i pięknem świętości. Ta Ziemia - trudna jej historia, czego symbolem jest pobliska dolina śmierci. To właśnie tutaj przechodził front II wojny światowej. Tutaj nosimy w swoim sercu z jednej strony piękno, a z drugiej strony krzyż tej ziemi. I prawdopodobnie gdyby, jak wspominał kiedyś sługa Boży Kardynał Stefan Wyszyński, grudkę tej ziemi ścisnąć, to popłynęłaby krwią. I dzisiaj na bogactwo tej Ziemi otwieramy swoje serca, otwieramy swoje umysły i to, co niejako jest w nas, szczególnie w starszym pokoleniu, a co przekazujemy młodszym, chcemy złożyć podczas tej Mszy świętej jako dar ołtarza. W naszym rozważaniu podejmijmy wątek liturgiczny związany z dzisiejszym wspomnieniem Błogosławionego Władysława Findysza i dziesiątą rocznicą jego beatyfikacji. Zatrzymamy się również z wdzięcznością Bogu za dar kapłaństwa i biskupstwa naszego księdza rodaka księdza arcybiskupa Edwarda Nowaka. A na koniec zechcemy wspólnie odczytać nasze aktualne życiowe przesłanie.

Przed chwilą pochylaliśmy się nad Słowem Bożym. Księga Mądrości, która objawia prawdę o miłości Boga. O Bogu zatroskanym o swoje stworzenie, o człowieka, który pragnie, aby w swojej sprawiedliwości dać człowiekowi wieczny pokój, dać wieczne szczęście. A drogę do tego wskazuje dzisiejsza Ewangelia. Jezus Chrystus i słowa, które podejmuje, te właśnie, św. Jan Paweł II tak je odczytuje: oto Chrystus wzywa do radykalizmu życia, do konkretnego wyboru, który nie dopuszcza zwłoki, czy odwrotu. Kto chce iść za mną, niech bierze krzyż swój i niech mnie naśladuje. Jezus kroczy a my postępujemy razem z Chrystusem. Na czele tej naszej pielgrzymki Jezus Chrystus, który pomaga nam dźwigać ten właśnie krzyż. Niech co dnia każdy z nas bierze krzyż swój i niech mnie naśladuje. Niech się zaprze samego siebie. Chrystus objawia ważną tajemnicę – nie dźwigamy krzyża sami, ale razem z nami kroczy i dźwiga ten krzyż Jezus Chrystus. I całe nieporozumienie jest w tym, że mamy niejako inne okulary i w czym innym widzimy bogactwo swego życia, szczęście, czy radość. Bóg natomiast wie, że prawdziwym sensem, pełnią szczęścia jest On sam, jest nasza komunia z Bogiem.

Po tej krótkiej zadumie nad dzisiejszym Słowem Bożym, popatrzmy jak wypełni je Patron dnia dzisiejszego – Błogosławiony Władysław Findysz, dziesięć lat temu ogłoszony w Warszawie błogosławionym, a więc tym, na którym spełniły się słowa Księgi Mądrości: sprawiedliwi są w rękę Boga, cieszą się pełnią szczęścia, cieszą się Bożym pokojem. Kto chce iść za mną, niech bierze krzyż swój i niech mnie naśladuje. Życie ludzkie zawsze doświadczane jest krzyżem, ale istotne jest to, jak ten krzyż podejmujemy i jak go dźwigamy. Niech idzie za mną.

To droga chrześcijanina, to droga każdego z nas. Jako młody kapłan wyświęcony w 1932 r., a za kilka lat wybuchła druga wojna światowa.

Moi Drodzy, szczególnie tutaj starsze pokolenie, wy nosicie w sobie boleść tej ziemi i czas drugiej wojny światowej. To tutaj niejako poprzez ten teren, niejako w sercu Żmigrodzyczyny, przebiegał front drugiej wojny światowej. To tutaj ta słynna Dolina Śmierci i 80 tysięcy poległych żołnierzy. Jak mówią świadkowie, to tą ziemią krew płynęła strugami. Przez te okolice przechodzi front wojenny. To tutaj ludzie wysiedleni opuszczają tereny szczególnie ze Żmigrodu, z okolicznych miejscowości, aby iść w kierunku Gorlic, Krygu i tam, jako wysiedleni przeczekają zimę roku '44. I ksiądz proboszcz Władysław Findysz, jako dobry pasterz, nie opuszcza swojej owczarni, ale z wysiedlonymi udaje się tam, gdzie jego umiłowani parafianie.

A potem czas powojenny, czas, gdy i ksiądz proboszcz, i parafianie wracają na te ziemie, ale jakże inne, prawie w stu procentach zniszczone, a obok tego ludzie, którzy doświadczeni wojną, często bez Boga i zniszczeni moralnie. Obok troski proboszcza i troska o ten byt materialny, jeszcze większa troska, prawie heroizm gorliwości o dusze ludzkie, o ich uświęcenie. To troska o życie z sakramentami, to troska w tej wszelkiej posłudze, czego oczekują ludzie. I znowu, Drodzy, wiemy, parafia żmigrodzka i ten teren, to nie tylko sam Żmigród, ale właściwie od Polan, poprzez Krempną, poprzez Desznicę, poprzez Żmigród. A więc jakże ogromny teren, który obsługuje w trudnych warunkach i bez dróg, bez możliwości poruszania się łatwego. Ksiądz Findysz zatroskany o młodzież, gorliwie zatroskany o dzieci. I stąd nie dziwimy się, że ta jego działalność była solą w oku dla ówczesnych władz.

Ostatni etap jego drogi męczeństwa to od jesieni 1963 roku, starsze pokolenie znowu pamięta, gdy ksiądz Findysz zatroskany o parafię, podejmuje soborowe czyny dobroci. Pragnie by wszyscy parafianie byli blisko Boga, by żyli łaską Bożą. Pamiętamy właśnie i w tej parafii, czy z sąsiednich parafii, jak wszyscy o tym mówili, jak wszyscy byli zachwyceni, zafascynowani tą gorliwością i postawą księdza Findysza. Gdy w jesieni w 63' roku uwięziony, po ziemie wypuszczony z więzienia. Pamiętam znowu Drodzy, kolejny obrazek: to już osobiste doświadczenie, na wiosnę wraz z księdzem biskupem Tabor-skim, odwiedzał parafię Stary Żmigród. Podczas wizytacji towarzyszył księdzu biskupowi. Ludzie patrzyli na niego, gdy wychodzili z kościoła, zatrzymali się na schodach i wszyscy przerażeni mówili: to ksiądz Findysz. I płakali, bo tak był zniszczony, tak nie do poznania, co uczyniły te ostatnie miesiące męczeństwa dla księdza Findysza. I stąd dzisiaj mówimy: ksiądz Władysław Findysz to pierwszy męczennik czasów komunizmu, to męczennik tej Ziemi, za Bożą sprawę, za rodziny, za duszpasterstwo, za gorliwość. Przez całe jego życie, gdy żył tutaj w tej Ziemi, a potem po śmierci przez 50 lat jego działalność i jego blask świętości otacza całe Podkarpacie i obejmuje kolejne pokolenia.

W czasie tej Mszy Świętej, gdy wspominamy dziesięciolecie jego beatyfikacji, przeżywamy i drugi jubileusz, 25-lecie sakry biskupiej jego wychowanka, księdza arcybiskupa Edwarda Nowaka. Przed dwoma laty ksiądz arcybiskup sam dał świadectwo o swoim życiu: duży wpływ na moje życie miało dwóch błogosławionych, błogosławiony Władysław Findysz i dzisiaj już święty Jan Paweł II. Lata dzieciństwa księdza arcybiskupa przypadły na czas duszpasterstwa w parafii błogosławionego Władysława. To tutaj ksiądz arcybiskup i był jego ministrantem, tutaj rodziło się jego powołanie i za czasów jego pasterzowania wstąpił do Seminarium Duchownego w Przemyślu. A kolejny etap po święceniach kapłańskich księdza arcybiskupa to czas rzymski, w sercu Kościoła. A znaczenie tej posługi to cały pontyfikat świętego Jana Pawła II, który 5 kwietnia w 1990 roku w Bazylice Świętego Piotra w Rzymie udzielił księdzu arcybiskupowi święceń biskupich.

Księżę arcybiskupie Jubilacie, drogi nasz rodaku, dziękujemy Bogu za dar Twego kapłaństwa i za dar posługi arcybiskupa. Prosimy o dar nieba dla zmarłych Twoich kochanych rodziców, dziękujemy za prowadzenie procesów beatyfikacyjnych, kanonizacyjnych czy w Kościele powszechnym w naszej Ojczyźnie, a szczególnie dla tej ziemi podkarpackiej: to i święty Jan z Dukli, to błogosławiony Bronisław Markiewicz, to błogosławiony Władysław Findysz, patron dnia dzisiejszego. Dziękujemy za ten szczególny patriotyzm, do umiłowanej przez Ciebie tej małej Ojczyzny, Ziemi Żmigrodzkiej. Tak często tutaj obecny, który przekazujesz pozdrowienia i niejako z serca Kościoła obecność tego, czym żyje Kościół, a szczególnie słowa, pamięć o Janie Pawle II. Ziemia żmigrodzka ceni sobie, że jesteś jej i Rodakiem, i jesteś tak godnym przedstawicielem. Stąd uhonorowała Ciebie tą godnością obywatela tej ziemi i honorowym obywatelem ziemi żmigrodzkiej.

Dzisiaj, w dziesiątą rocznicę beatyfikacji Ks. Władysława Findysza, przez jego wstawiennictwo polecamy Bogu naszą ojczyznę. Modlimy się o ład moralny dla Ojczyzny, dla Ziemi Żmigrodzkiej, dla Podkarpacia, dla wszystkich rodzin. Prosimy abyś wspierał potrzebnymi łaskami swojego wychowanka księdza arcybiskupa Edwarda Nowaka, dzisiejszego jubilata i pasterzy naszej diecezji.

Prosimy Ciebie, błogosławiony Władysławie, jako kapłan męczennik, abyś otaczał swoją opieką kapłanów naszej diecezji, wypraszał nowe powołania kapłańskie i zakonne. Byś wypraszał owoce świętości dla tej Ziemi, dla nowych sług. Obecnie toczy się proces beatyfikacyjny kolejnej grupy sług Bożych, a pośród nich Bronisław Wielgosz, który pochodził z pobliskiej ziemi, ze Starego Żmigrodu.

Zakończmy słowami Ojca Świętego Franciszka z okazji 50-lecia śmierci bł. Władysława: dla wszystkich wiernych bł. Władysław - kapłan męczennik niech będzie znakiem i przykładem zawierzenia Bogu, radykalnego przywiązania do Chrystusa i do wartości, które w Ewangelii proponuje dzisiaj wszystkim ludziom Jezus Chrystus. Amen.

ŚWIADKOWIE ŚWIĘTOŚCI ŻYCIA

Dziesięciolecie beatyfikacji księdza Władysława Findysza.

Nowy Żmigród 22.08.2015.

Początek życia człowieka pięknie opisuje Biblia „Stworzył Bóg człowieka na swój obraz, na obraz Boży go stworzył. Stworzył mężczyznę i niewiastę (Rdz 1,27-28). Po czym Bóg im błogosławił mówiąc do nich: Bądźcie płodni i rozmnażajcie się, żebyście zaludnili ziemię, a więc podzielił się z nimi swoją mocą stwórczą, wezwał ich do współdziałania w stworzeniu, uczynił ich szczęśliwymi a nawet nieśmiertelnymi. Ale szatan to szczęście zburzył i dziś nadal czyni wszystko, aby człowiekowi to szczęście odebrać.

W ostatnich miesiącach w demoniczny sposób jest atakowana polska rodzina - podstawowa komórka społeczeństwa. W ekspresowym tempie uchwała się w naszym parlamencie ustawy jak: konwencja o przemocy w rodzinie - odbieranie dzieci rodzicom, nieraz bez powodu. Ustawa o „in vitro” - niszcząca rodzinę - życie tysięcy istnień ludzkich, ustawa o związkach partnerskich - osób tej samej płci, ustawa o zmianie płci, czy inne, które chcą poprawiać samego Pana Boga. Ksiądz abp Marek Jędraszewski z Łodzi w 71 Rocznice Powstania Warszawskiego nazwał to „lewicką zarazą atakującą Polskę”. To wszystko zatwierdza - podpisuje ustępujący Prezydent, który często powtarza, że jest katolikiem.

Kościół widzi zagrożenia związane z tymi atakami zła, ale pamięta o słowach Pana Jezusa, że bramy piekielne Kościoła nie zwyciężą. Papież Franciszek zwołuje nadzwyczajny synod Biskupów poświęcony małżeństwu i rodzinie. Biskupi całego kościoła rok temu rozpoczęli obrady Synodu, a od 4 października 2015 roku będzie dalszy ciąg obrad - dialogu dyskusji na temat rodziny. W istotnych kwestiach dotyczących małżeństwa i rodziny. Biskupi byli zgodni w swoich wypowiedziach ale w sprawach kontrowersyjnych wypowiadali różne opinie. Środki przekazu - prasa, telewizja, miały bogaty materiał do różnych manipulacji, ocen nie zawsze prawdziwych. Uczestnictwo w konferencjach prasowych mieli zapewnione różni dziennikarze, którzy często kreowali się na specjalistów w dziedzinie nauk Kościoła. Papież Franciszek, niedługo po wyborze zachęcał wszystkich, by: „iść i robić zamieszanie”. Chodziło mu o to, aby iść do świata z Ewangelią i pamiętać o tym, że nawet w Kościele może pojawić się pewne zamieszanie i że może z niego wyniknąć coś dobrego. Już na początku Kościoła pojawiło się takie zamieszanie. Spór św. Piotra i Pawła wywołał zamieszanie ale w konsekwencji Kościół otworzył się na pogan.

Niedawno byliśmy świadkami sporów jak wprowadzać w życie uchwały Soboru Watykańskiego II (kwestia ekumenizmu, języka w liturgii, czy rola

kobiet w Kościele). Te przykłady pokazują, że spory w Kościele są czymś normalnym a Bóg błogosławi naszym, szczerym wysiłkom, gdy szukamy lepszych sposobów gaszenia jego orędzia miłości w świecie. Papież widzi zagrożenie, ale „Pragnie zachować jedność ducha dzięki więzi, jaką jest pokój. (Ef 4,3).

„Nie lękajcie się” - wołał św. Jan Paweł II. Pan Bóg ma wspaniałą, przepiękny plan dla swojego Kościoła. Obiecał przecież, że nawet bramy piekielne Go nie przemogą (Mt 16,18). Oby i nam Chrystus nie zarzucił jak Piotrowi chodzącemu po wodzie: „czemu zwątpiłeś, małej wiary”.

Papież ma władzę uciszyć wszystkie głosy wyrażające opinie niezgodne z nauką Kościoła, ale jest gotów podjąć ryzyko wywołania pewnego zamieszania po to aby dojść do głębszego poznania prawdy. Jest przekonany, że Duch Święty będzie czuwał nad jednością Kościoła. Ostatnie słowo po Synodzie należy do Papieża, który wyda adhortację apostolską, wyrażająca obowiązujące nauczanie Kościoła. Nie bez powodu zahaczyłem o Synod Bpów na temat małżeństwa - rodziny, którą Sobór Watykański nazwał „domowym Kościołem” a święty papież Jan Paweł II, zapytany pod koniec życia o to, jak chciałby być zapamiętany w historii Kościoła odpowiedział, że chciałby być zapamiętany jako „Papież Rodziny”.

Dobitnie świadczy o tym adhortacja apostolska „Familiaris consortio” a bł. ks. Władysław Findysz, o którym dziś mówimy w 10-rocnicę beatyfikacji, może być nazwany „proboszczem rodziny”, bo swoje życie ofiarował w obronie wartości małżeństwa i rodziny. Możemy nazywać Go „męczennikiem w obronie małżeństwa i rodziny”. Ci, których on spotykał na drodze swojego życia, dla których pracował, są dziś świadkami świętości Jego życia - nawet nie będąc tego wprost świadomi; są świadkami, jak wypełniając swoje codzienne obowiązki, dążąc do świętości w różnych okolicznościach życia.

Gdy w 1942 r. został proboszczem w Nowym Żmigrodzie musiał zmierzyć się z wieloma problemami życia swoich parafian. Były to: działania wojenne, eksterminacja Żydów, których społeczność w Żmigrodzie była dosyć liczna, wysiedlenie mieszkańców Żmigrodu, bombardowanie i zniszczenie miasteczka w 80 %. Ksiądz Proboszcz poszedł z parafianami na wysiedlenie. Potem powrócił z wysiedlenia do zniszczonego kościoła, zdewastowanej plebanii. Wielu mieszkańców nie wróciło, bo ich domy były w gruzach. Wyjechali na zachód. Osiedlali się nowi mieszkańcy, a byli to ludzie często zagubieni życiowo i moralnie; szukali schronienia w nieznanych stronach, często w górach.

Wiele nowych rodzin i małżeństw żyło bez ślubu kościelnego. Szerzyło się pijaństwo, kradzieże, często z braku środków do życia. Dla wszystkich musiał być „wszystkim dla wszystkich”. Opiekunem, ojcem, duszpasterzem, on musiał załatwiać pierwszą pomoc dla najbardziej potrzebujących, głodnych. Trzeba było myśleć o odbudowie mieszkań, znalezieniu środków do życia, ale i odbudowie moralnej po wojnie. Po doprowadzeniu do porządku plebanii oddaje jeden pokój rodzinie z 4 dzieci, których dom został zburzony w bom-

bardowaniu. Pomaga rodzinom Łemkowskim, broni ich przed wywózką za Zachód w czasie akcji „Wisła”. Za co do dziś są mu bardzo wdzięczni.

W 1948 roku rozpoczyna pierwszą wizytę duszpasterską - kolędę, aby zetknąć się z wszystkimi parafianami, szczególnie z nowoprzybytymi. Wielu z nich było niepraktykujących, żyjących w związkach niesakramentalnych, wielu dorosłych jeszcze nie było do Pierwszej Spowiedzi i Komunii Świętej. Trudnych spraw do załatwienia zapisał - wyliczył 46, z których udało się załatwić 32.

Zależało mu bardzo na leczeniu ran moralnych zadanych ludziom przez Wojnę. Wszystkie te sprawy włącza w swoją codzienną modlitwę, a później włączy je do „soborowych czynów dobroci”. W czasie trwania Soboru Wat II Ksiądz Władysław włącza swoich parafian w tzw. soborowy czyn dobroci, czyli dobrowolne zobowiązanie do dobrych uczynków, ofiarowanych w intencji Soboru. Wysłał do parafian listy (ok. 100) z prośbą - zachętą, aby uregulowali swoje życie małżeńskie, rodzinne. Zachęca do zawarcia małżeństwa sakramentalnego dla żyjących bez ślubu, wzywa do trzeźwości, do zgody sąsiedzkiej i innych dobrych uczynków. Najbardziej zależało mu na uporządkowaniu małżeństw - związków niesakramentalnych. Wielu przyjęło zachętę pozytywnie. Kilka małżeństw bez ślubu poczuło się urażonych, mówili, że to ich sprawa prywatna. Donieśli o tych listach na Milicję w Jaśle. Milicja przekazała sprawę do prokuratury, wszczęto śledztwo i w przyspieszonym tempie urządzono pokazowy proces w sądzie wojewódzkim w Rzeszowie.

17 grudnia 1963 r. został skazany na 2 lata i 6 miesięcy więzienia za zmuszanie do praktyk religijnych, zachętę do ślubu kościelnego za przeszkadzanie w praktykach religijnych, niedopuszczanie do sakramentów świętych, komunii - żyjących w grzechu ciężkim.

W więzieniu został poddany upokorzeniom przez służbę więzienną i odpowiednio dobranych współwięźniów. Po 3 miesiącach więzienia w Rzeszowie i w Krakowie (25 listopada 1963 do 1 marca 1964). Całkowicie wyczerpany fizycznie i psychicznie wrócił do Żmigrodu. Zmarł w opinii świętości w dniu 21 sierpnia 1964 r. jak męczennik w obronie wartości małżeństwa i rodziny.

Pogrzeb 23 sierpnia 1964 r. był wielką manifestacją religijną. Pogrzeb prowadził ks. bp Stanisław Jakiel z Przemyśla uczestniczyło ponad 130 kapłanów, wielu mieszkańców Nowego Żmigrodu i sąsiednich parafii. Świadcami świętości życia bł. Władysława Findysza, kapłana i męczennika są: kapłani, parafianie, jak również uczniowie Liceum Ogólnokształcącego w Żmigrodzie.

Ksiądz Antoni Dzieńiewicz, proboszcz w Łęczynach, daje takie świadectwo; „Choć znacznie starszy wiekiem i kapłaństwem ujął mnie od pierwszego spotkanie swoją poważną postawą duchem kapłańskiej serdeczności w której było dużo pokory. Był gorliwym duszpasterzem a jako dziekan był motorem pracy kapłańskiej w dekanacie. Był wymagający od innych ale najpierw wymagał od siebie. Był stanowczy, ale i serdeczny w stosunku do kapłanów”.

Ja również mogę uważać się za świadka świętości jego życia na co dzień. Byłem z nim od lipca 1962, zaraz po święceniach kapłańskich, aż do ostatnich chwil Jego życia 21 sierpnia 1964 r. Dlatego mogę powiedzieć, że wobec mnie, młodego księdza był wzorem na którym kształtowałem swoje życia kapłańskie.

Był wzorem sumienności, pracowitości, punktualności, pokory; wzorem katechety oddanego młodzieży. Trzydzieści lat starszy ode mnie, z pokorą klękał przy moim konfesjonale, aby skorzystać ze spowiedzi świętej. W czasie choroby, w ostatnich tygodniach życia, cierpliwy, mało wymagający, dużo czasu poświęcał modlitwie. W dniu 21 sierpnia 1964 roku, wcześniej rano wezwany przez gospodynię, czuwałem przy umierającym z pielęgniarką, udzieliłem mu sakramentu chorych i poszedłem do kościoła odprawić Mszę świętą w Jego intencji. Gdy wróciłem z kościoła już oddał ducha Panu Bogu. Zachowałem Go w pamięci do dziś jako wzór życia kapłańskiego. Parafianie do dziś mówią o księdzu Findyszu jako o osobie najbliższej, kochanej, podkreślają świętość Jego życia, skromność, miłość Boga i ludzi, ojcowską troskę, jaką otaczał każdą spotkaną osobę. Z miłością upominał, potrafił żartować, zawsze obecny tam, gdzie mógł pomagać.

Wcześniej rano zajmował miejsce w konfesjonale. Był surowym spowiednikiem, ale każdego otaczał miłością i modlitwą. Chętnie korzystali z Jego posługi w konfesjonale. Z głodu wycieńczenia zmarła w wiosce Kąty młoda Cyganka. Zwłoki leżały 10 dni i nie miał kto pogrzebać mimo próśb ks. Proboszcza. Wtedy sam ksiądz proboszcz wziął ministranta i pojechał wózkiem dwukołowym kilka kilometrów po te zwłoki, aby je pochować. Dopiero wtedy kilku mężczyzn przygotowało wóz nałożyli zwłoki i tak ruszył kondukt pogrzebowy przez Kąty, Żmigród na cmentarz parafialny. Była to lekcja miłosierdzia dla wielu parafian, aby obudzić ich sumienia z powojennej drętwoty.

Takie lekcje też wtedy były potrzebne. Uczył ich dostrzegać potrzeby innych ludzi. Troszczył się o każde małżeństwo, rodzinę. Dbał o przygotowanie do małżeństwa. Nauczycielka, mieszkająca blisko plebanii wspomina: „Ksiądz Findysz był sąsiadem i dobrym przyjacielem Rodziców. Wszystkie sprawy, które w domu urastały do problemów pomagał rozwiązywać. Po maturze chciałam być nauczycielką a rodzice wybrali mi inny zawód. Poskarżyłam się Księdzu. Ksiądz Proboszcz porozmawiał z mamą i Rodzice wyrazili zgodę na moje plany życiowe. Jestem dziś nauczycielką na emeryturze, ale nie widziałam dla siebie innego zawodu w życiu i byłam ze swej pracy bardzo zadowolona. Zawdzięczam to Księdzu Findyszowi”.

„Moja siostra miała starszego od siebie narzeczonego. Rodzice nie chcieli pozwolić na ślub, bo jeszcze nie miała 18 lat. Ksiądz Proboszcz dowiedział się o tym, poprosił mamę i powiedział: „Jak się uparli i chcą zawrzeć małżeństwo to ich nie upilnujesz a jeszcze ucieknie Ci z domu. Przyślij ich do mnie. Poszli do Księdza i po przygotowaniu Ksiądz im powiedział: „Dam wam ślub, a jak

będziecie dobrze żyli, to Was odwiedzę”. Wzięli ślub, są dobrą rodziną a jak Ksiądz Proboszcz jechał odprawić Mszę świętą w tej wiosce, to ich odwiedzał... Byli szczęśliwi i wdzięczni Księdzu za Ojcowską opiekę”.

W czasie wojny Ksiądz Władysław ukrywał partyzantów, pomagał rodzinom łemkowskim, chroniąc ich przed wywózką, przesiedleniem, za co są mu dziś wdzięczni do dnia dzisiejszego. To są świadkowie świętości życia na co dzień.

Ksiądz Władysław był długoletnim wychowawcą młodzieży licealnej, poświęcał jej wiele czasu. Jego postać i nauczanie trwa w pamięci do dziś. Z młodzieżą był zawsze pogodny, wesoły, często opowiadał żarty, ale zawsze były one godne ust kapłańskich - wspomina P. Julia Frużyńska Jego uczennica z Gimnazjum w Drohobyczu.

Ksiądz Stanisław Wojnar uczeń liceum Ogólnokształcącego w Żmigrodzie tak wspomina Księdza katechetę Władysława. „Ukochanego Księdza Władysława wspominam, jak drugiego świętego Pawła Apostoła, który umiał cierpieć i z radością przekazywać wiarę innym. Zawsze pełen energii wypływającej z głębokiej wiary. Był humorystą w dobrym znaczeniu, jak św. Filip Nereusz. Miał coś z Ojca świętego Jana Pawła II. Umiał z sercem i zachęcająco mówić do młodzieży. katechezy były prawdziwą ucztą duchową. Przemawiała przez niego miłość do kościoła i Ojczyzny.

Pani Danuta Ochwat wspomina: „Ksiądz Findysz był człowiekiem inteligentnym, obdarzonym niezwykłą dykcją wymowy, którego słów słuchało się z przyjemnością. Można powiedzieć, że całe kapłańskie życie Księdza Władysława było troską o potrzeby duchowe i materialne, czyli troską o zbawienie powierzonych mu parafian i każdego człowieka. W czasie okupacji, wysiedlenia oraz po powrocie z wysiedlenia umiał dzielić się tym, co miał, umiał dostrzegać potrzebujących. Można powiedzieć: „cieszył się z cieszącymi, płakał z płaczącymi, głodował z głodującymi, był wszystkim dla wszystkich na co dzień”.

Kościół święty 10 lat temu, 19 czerwca 2005 w Warszawie, wyniósł Księdza Władysława Findysza na ołtarze - ogłosił błogosławionym. Naszym zadaniem jest teraz zatroszczyć się o Jego Kanonizację, aby został ogłoszony świętym. A do tego potrzebny jest cud - nadzwyczajne wydarzenie, uleczenie z nieuleczalnej choroby, czy inna interwencja Boża.

W ubiegłym roku została wydana w tym celu książeczka - „Nowenna o uproszenie łask za przyczyną bł. Księdza Władysława Findysza”, dostarczona do każdej parafii w diecezji rzeszowskiej. Zechciejmy skorzystać; zachęćmy chorych do modlitwy o uzdrowienie, a jeśli Pan Bóg zechce wysłuchać Jego wstawiennictwa, a uprosimy cudowne uleczenie i przyczynimy się do Jego kanonizacji. Módlmy się o Jego kanonizację i powierzajmy nasze codzienne potrzeby Jego wstawiennictwu u Boga.

ŚWIADECTWO BYŁEGO WIKARIUSZA PARAFII W ŻMIGRODZIE NOWYM o życiu bł. Władysława Findysza kapłana i męczennika

Czcigodni Księża Biskupi, bracia kapłani i zebrani tutaj na tym spotkaniu. Na tej karteczce tak napisane: na spotkaniu w ośrodku gminnym w Nowym Żmigrodzie, dnia 22. sierpnia 2015 roku, z okazji wmurowania tablicy pamiątkowej z okazji rocznicy święceń biskupich księdza arcybiskupa Edwarda Nowaka i z okazji dziesiątej rocznicy beatyfikacji księdza Władysława Findysza. Co sobie zapamiętałem, to będzie takich 9 punktów, 9 zdań można powiedzieć.

Pierwsze zdanie: przy powitaniu się ze mną w roku 1960 ksiądz dziekan, bo tak żeśmy go nazywali wtedy, powiedział: ja nie będę więcej wymagał od księdza niż od siebie.

Drugie zdanie: to były lata wielkich ograniczeń dla Kościoła. Ksiądz dziekan prenumerował regularnie „Dziennik Ustaw”, bo między tymi zakazami i ograniczeniami można było znaleźć coś, co nie było wyraźnie zakazane. Księża proboszczowie z sąsiedztwa przyjeżdżali do księdza Findysza po poradę. Mogłem usłyszeć te porady.

Trzecie zdanie: gdy nazbierało się więcej spraw, ksiądz dziekan jechał do Przemysła długą drogą koleją, bo innej drogi wtedy nie było.

Czwarty punkt: prawo kanoniczne mówiło żeby księżą odprowadzali spowiedź co tydzień ze względu na odprawianą codzienną mszę świętą i komunię świętą. Ja spowiadałem się u księdza dziekana, a też ksiądz Findysz czasem klękał przy moim konfesjonale. Dla mnie, młodego księdza, to była wielka nauka.

Piąte zdanie: kancelarię prowadził ksiądz dziekan. W szafie kancelaryjnej była wielka przejrzystość, inwentarz kościoła, plebanii. Pięknie zapisał wtedy seminarzysta Edward Nowak, dzisiaj ksiądz arcybiskup Edward Nowak.

Szóste zdanie: wtedy były tylko msze święte do południa. W dni powszednie po mszy świętej nasi klerycy byli zapraszani na śniadanie. Widzę nawet miejsca, w których siedzieli, widzę to miejsce, które zajmował ksiądz Edward Nowak – blisko księdza dziekana.

Siądme zdanie: wakacje wikarego były dwa tygodnie plus trzy dni od proboszcza.

Ósme zdanie: przez całe dwa lata uczyłem religii w kościele, w zimie też. I dziewczynka przyszła później i mówiła „posuń się”, a ta mówiła „a ja sobie już zagrzałam to miejsce, a Ty mi każesz się przesunąć”, bo ławka była zimna, bo to była zima.

Praca układała nam się dobrze, ale ksiądz dziekan nie zatrzymywał księży wikarych dłużej niż dwa lata. Na ten temat jest wydane dwie książki – księdza Bieszczada „Oto człowiek” i druga księga opracowana przez kurię biskupią rzeszowską, usystematyzowany ten temat, jakie czasy, w jakich warunkach – tak

naukowo to opracowane, bo to było potrzebne do wniesienia pisma do beatyfikacji. Wielką zasługę też, bo tu jest miejsce, tu jest sanktuarium, ale też Krosno ma swoje miejsce święte też księdza Findysza, ta dzielnica, w której ksiądz Findysz mieszkał i to mój brat by mógł powiedzieć dokładniej, bo on się szczególnie tym interesował, mianowicie tam jest napis wyraźnie na tym domu: tu jest miejsce zamieszkania błogosławionego księdza Findysza. Jest kapliczka też w tym bliskim rejonie. Ona jest właśnie z obrazem księdza Findysza i jest też most na Wisłoku i jest tam tytuł, że to jest most pod wezwaniem błogosławionego księdza Władysława Findysza. Z Panem Bogiem. Bardzo sobie ceniłem te lata, zostało mi dużo z tego i teraz pozwoliłem sobie na te uwagi, na te zdania. Takie proste, bo to święty człowiek, ale to życie było takie normalne. O szóstej zawsze wysłuchał sobie wiadomości, co to słychać, bo tym wyszedł na pole i przechadzał się i ja się patrzyłem. I jeszcze jedno, on tego księdza wikarego szanował. Do mnie jak miałem czas po południu to laseczką zapukał w okno „ma ksiądz czas?” – mam księżę dziękuję, tośmy szli, ja pytałem kto tu mieszka, kto tu jest, bo ja tu miałem uczniów to ja się przy okazji dowiedziałem gdzie mieszka mój uczeń, także to też było dla mnie uczące. Dziękuję.

Ks. Robert Mokrzycki

HOMILIA WYGŁOSZONA Z OKAZJI 35. ROCZNICY POROZUMIEŃ GDAŃSKICH I POWSTANIA NSZZ SOLIDARNOŚĆ W FARZE RZESZOWSKIEJ W DNIU 31.08.2015

Czytania mszalne:

Kol 1, 9-14

Mt 7, 21-27

*Spadł deszcz, wezbrały potoki, zerwały się wichry i uderzyły w ten dom.
On jednak nie runął, bo na skale był utwierdzony. (Mt 7, 25)*

Eksceleńco Księżę Biskupie, Pasterzu naszej Diecezji!

Bracia Kapłani!

Członkowie Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Solidarność, a pośród was weterani pamiętnego Sierpnia 1980, uczestnicy narodzin Solidarności!

Przedstawiciele Parlamentu i struktur życia społecznego naszego Miasta!

Czcigodne poczty sztandarowe!

Bracia i siostry, dzieci polskiej Ojczyzny!

„W ciągu ostatnich trudnych dni jestem szczególnie blisko modlitwą i sercem uczestnicząc w tych doświadczeniach przez jakie przechodzi raz jeszcze moja Ojczyzna i moi Rodacy”. To słowa telegramu, jaki 20 sierpnia 1980 roku Ojciec Święty Jan Paweł II skierował do Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Prymasa Polski. Było to świadectwo duchowej jedności Namiestnika Chrystusowego z wydarzeniami tamtych dni, z obywatelami Jego Ojczyzny, którzy ponad Polskę wzniesli żagiew buntu, niezgody, społecznego protestu.

To wtedy, w pamiętnych dniach sierpniowych strajków, rodziła się Solidarność. Ten wielki związkowy, społeczny i narodowy ruch. Pokojowa rewolta polskich serc przeciw deprecjonowaniu polskiej pracy, ograniczaniu obywatelskich wolności, deptaniu ludzkiej godności, spychaniu Polski z jej dziejowej drogi, infekowaniu kolejnych pokoleń toksynami ideologii obcej duchowi polskiej ziemi, jej tradycji, tysiącletniej drodze chrześcijańskiego narodu.

Czytanie z Listu świętego Pawła Apostoła do Kolosan, które ukazuje sposób życia uczniów Jezusa – według miary miłości i dziękczynienia – stanowić może także duchową miarę tamtego czasu.

Już trzydzieści pięć lat minęło od tamtych dni, głęboko wpisanych w pamięć tych, którzy byli uczestnikami tamtych historycznych zdarzeń. Jego świadkowie, jeszcze czują ożywcze tchnienie tego wichru Solidarności, który podnosił ich z kolan duchowego zniewolenia, spajał węzłem ujawnionej wspólnoty myśli, odczuć, pragnień, niwelował to, co było zmorą tamtych czasów - atomizację społeczeństwa, separowanie jego poszczególnych grup.

Powiew Solidarności szybko dał się odczuć w tej części Ojczyzny, którą dziś nazywa się Podkarpaciem – część historycznej Małopolski, w dawnym województwie rzeszowskim. Szybko, na fali ogólnopolskich protestów, wybuchły tu strajki. Najwcześniej 14 sierpnia. Do końca sierpnia strajki podjęto w około 30 zakładach województwa. W Rzeszowie, w Mielcu WSK-PZL, zakłady pracy m.in. w Ropczycach, Boguchwale, Sędziszowie, Strzyżowie, Łąncucie, Leżajsku, Kolbuszowej. A nieco później inicjowanie działalności związkowej. Entuzjizm działaczy. Praca – od świtu do nocy. Rozpoczynała się tworzyć bogata historia Regionu Rzeszowskiego Solidarności. Cieszymy się, że dziś są z nami świadkowie tamtych dni, weterani rzeszowskiej drogi Solidarności. Godni naszego szacunku, czci, wdzięczności.

Bracia i Siostry!

Ruch Solidarności stał się tematem wielu opracowań, analiz, studiów. Podany został różnorodnej wiwisekcji. Wciąż jego fenomen fascynuje, przyciąga, budzi zainteresowanie. Wciąż wielu pyta i szuka odpowiedzi jak to się stało, że w Europie tamtego czasu, rozdzielonej przeciwstawnymi blokami politycznymi, w tej jej części, która w Teheranie i Jałcie, została apodyktyczną decyzją

wielkich mocarstw, włączona do totalitarnego bloku sowieckiego, wybuchła pokojowa rewolucja, która ten system obezwładniła, wymusiła zmiany?

Jak to się stało, że Solidarności udało się zdeprecjonować fałsz tamtego, tzw. socjalistycznego systemu pracy, hamującego ludzką aktywność, traktującego ludzi pracy przedmiotowo. Podjąc wielką „pracę nad pracą”, jak to określał ks. Józef Tischner. Ukazać jej wartość i godność, także to, że w pracy człowiek odkrywa sens swej egzystencji?

Jak to się stało, że w tak sugestywny, atrakcyjny sposób ten nowy Związek ukazał wartość międzyludzkiej solidarności. I to nie tylko w środowisku ludzkiej pracy, ale w także w społecznym wymiarze życia polskiej wspólnoty? W ten sposób „Solidarność” zanegowała to co stanowiło naczelną zasadę komunistycznej inżynierii społecznej: dziel i rządź. Konfliktuj antagonizuj, skłócaj, zaostrzaj walkę klasową, dziel społeczeństwo, jak to bywało, na biedaków, średniaków, kułaków.

Cóż to był za związek zawodowy, który swym działaniem, wychodził poza zakres zagadnień pracy. Angażował się w szerokie spektrum życia: sprawy kultury, oświaty, ekologii?

Cóż to był za związek, który tak wiele energii poświęcał edukacji historycznej, wypełniał białe plamy, odkrywał i ukazywał te obszary tradycji, o których nie wolno było mówić i pisać lub przedstawiano je w krzywym zwierciadle: wojna 1920 roku, walka powojennego antykomunistycznego podziemia.

Cóż to był za związek funkcjonujący w kraju, w którym skutecznie wyrugowano Kościół z życia publicznego, który tak mocno podkreślał swój związek z wiarą świętą? Zapraszał do strajkujących zakładów kapłanów z Chrystusem Eucharystycznym, ze Słowem Bożym, z sakramentalną posługą. Przychodził do świątyń, aby swe związkowe sztandary poświęcić wodą życia, pobłogosławić w Imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego. Kierował do biskupów prośby o wyznaczenia kapelanów dla organizacji związkowych.

Tym związkiem była Solidarność. Absolutne novum w tamtym systemie. Zasadnicze przeciwieństwo funkcjonujących wtedy, uzależnionych od władzy związków zawodowych, o ograniczonym zakresie działania. Powstawała Solidarność, trzeba to wyraźnie powiedzieć, na fundamencie wiary, a jej droga była akceptowana i wspierana przez Kościół. Ludzie tamtej, tzw. pierwszej Solidarności potwierdzają, że takim szczególnym detonatorem, który rozbudził ducha Polaków, była Pierwsza Pielgrzymka Ojca Świętego Jana Pawła II do Ojczyzny w 1979 roku. Szczególnie zaś pamiętna homilia wygłoszona na ówczesnym placu Zwycięstwa w Warszawie. Modlitewne wezwanie Jana Pawła II, aby Duch Święty zstąpił i odnowił oblicze ziemi. Tej ziemi. Polskiej ziemi. Wezwanie wystuchane, realizowane w podjętym przez Solidarność wielkim i różnorodnym trudzie odnawiania oblicza polskiej ziemi: polskiej pracy, jej etosu, życia społecznego

i obywatelskiego. Podjęcia, jakby na nowo, budowy domu Ojczyzny. Ewangelia dzisiejszego dnia przynosi jego obraz. Wznoszonego na skale prawych sumień, odpowiedzialnych działań, wiana polskich wieków. Wspierającego się o najszlachetniejsze, wtedy często spychane w cień głęboki, sprawdzone na drogach pokoleń, wartości polskiego życia: dojrzały, ofiarny patriotyzm, przywiązanie do narodowych tradycji, pamięć o polskich drogach, ale jakże inna, niż ta fałszowana w podręcznikach, w nachalnej propagandzie.

I jeszcze jedno. Na Solidarność można patrzeć jako na kolejne ogniwo polskiej drogi do wolności. Od swych poprzedników na tej drodze czerpała swoje paliwo duchowe. Takie, które pomagało utwierdzać pewność, że ta droga ma sens, że jest zadaniem które trzeba podjąć i mu sprostać.

Wydawnictwa bezdebitowe, tak liczne w tamtym czasie, rozświetlały, opisywały, okazywały te ogniwa wytrwałej drogi polskich pokoleń. Epopeja Legionów, epokowe zwycięstwo z najezdniczą armią bolszewickiego antychrysta w 1920 roku, samotny bój w imię honoru we wrześniu 39 roku, ofiara Katynia, niedokończona droga ku ojczyźnie żołnierzy wielu frontów, walka Armii Krajowej, Żołnierzy Wyklętych, misja niezłomnego Prymasa Tysiąclecia, który przeprowadził naród i Kościół przez czerwone morze komunizmu, uczył nadziei, kształtował w nas godność dzieci Bożych, które mają dobrą, wspomagającą ich Matkę, Królową naszego narodu; robotnicza krew przelana za wolność i prawo do powszedniego chleba. Długi łańcuch ludzkich istnień, połączonych myślą prostą, aby Polska była Polską – jak śpiewano w tamtych latach.

Ten marsz, ku Polsce, która będzie Polską został zahamowany. Zachwiał się budowany przez Solidarność polski dom. Rzuciła się na ten dom zbrojna siła stanu wojennego. Nastąpił atak sił starego porządku. Delegalizacja Solidarności. Aresztowania, internowania, represja, także śmiertelne ofiary, masowy exodus z Ojczyzny. Zapłonęła świeca solidarności w oknie mieszkania Jana Pawła II na Watykanie. „W ciągu ostatnich zwłaszcza dwóch stuleci Naród Polski doznał wiele krzywd, rozlano też wiele polskiej krwi (...). W tej perspektywie dziejowej nie można dalej rozlewać krwi polskiej” – tak kilka dni po wprowadzeniu stanu wojennego pisał Papież do gen. Jaruzelskiego.

I przyszedł nowy etap drogi Solidarności. Tej podziemnej, ukrytej, skutecznej. Podziemny front: wydawnictw, prasy, wolnego słowa, którego nie mogły uchwycić sidła cenzury. Skuteczny bojkot różnych zarządzeń władz stanu wojennego. Strajki 1988 roku. Wiele ludzkiej krzywdy. Zmarnowany, zły czas ojczyzny.

I piękna karta Kościoła. Ofiarna realizacja jego posłannictwa, jego misji, wyciągania – wzorem Chrystusa – dłoni do tych którzy cierpią prześladowania, którzy są krzywdzeni.

Piękna karta kapłańskiej posługi kapelanów podziemnej Solidarności. Pomagali i wspomagali. Pocieszali i utwierdzali w wierności wybranej drodze. Odpra-

wiali Msze św. w intencji ojczyzny. Tym, którzy słabli, tracili nadzieję, przypominali przesłanie św. Pawła Apostoła: „Ku wolności wyswobodził nas Chrystus. A zatem trwajcie w niej i nie poddawajcie się na nowo pod jarzmo niewoli” (Ga 5,1).

Dziś przyzywamy was, Szanowni Konfratry, kapelani podziemnej Solidarności do tego apelu pamięci i wdzięczności. Tych, którzy już odeszli do królestwa niebieskiego i was, żyjących. Nie jestem w stanie wymienić waszych imion. Mam świadomość, że wiele z nich zapisało się trwale w sercach wielu tu obecnych. Wydobędę i ukazę, jako przykład, jako wzór jedno z nich. Ks. infułat Józef Sondej, znany nam wszystkim wieloletni proboszcz parafii pw. Chrystusa Króla w Rzeszowie. Kapłan wedle Serca Jezusowego i wedle serca Ojczyzny. Kapelan Armii Krajowej. Gorący zwolennik i entuzjasta Solidarności. Ofiarny, czynny, nieustraszony, niezwykle aktywny we wspomaganiu solidarnościowego podziemia. Szykanowany i prześladowany przez SB. Honorowy obywatel Rzeszowa. Kawaler Krzyża Wielkiego Orderu Odrodzenia Polski przyznanego w 2008 roku przez śp. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego. Odszedł do domu Przedwiecznego Ojca 28 lutego bieżącego roku w wigilię swych 101 urodzin.

Kapelani Solidarności. Pośród nich ten o którego postawie dobiegały wieści do Rzeszowa. Także nagrania i teksty jego kazań. Ks. Jerzy Popiełuszko, kapelan ludzi pracy i Solidarności. Kapłan, który swoim nauczaniem, postawą, świadectwem życia, wreszcie męczeńską śmiercią odcisnął wielkie piętno na polskiej drodze ku wolności, na drodze Kościoła i narodu. Wyniesiony do chwały błogosławionych. W ubiegłym roku decyzją Ojca Świętego Franciszka ustanowiony Patronem Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Solidarności.

Z woli Księdza Biskupa, Pasterza naszej diecezji, w Rzeszowie powstanie kościół pod wezwaniem bł. księdza Jerzego. Znak naszej duchowej solidarności, naszej czci dla tego Męczennika dla Imienia Chrystusa, dla Kościoła, dla drogi Solidarności. Ksiądz Biskup wyznaczył mnie Jego budowniczym. Wspierajcie mnie w realizacji tego dzieła.

Braci i Siostry!

W pierwszych latach naszej odzyskanej w 1989 roku wolności. św. Jan Paweł II powiedział, że powstanie i droga Solidarności: „Było to przełomowe wydarzenie w historii naszego narodu, ale także w dziejach Europy. Solidarność otworzyła bramy wolności”. Naszej i krajów Europy Środkowo-Wschodniej.

Dziś, kiedy obchodzimy Dzień Wolności i Solidarności, nachylamy się w stronę jej źródeł, ukazujemy jej drogę, oddajemy cześć ludziom, którzy tą drogą szli i idą. Wiernych. Konsekwentnych. Tych, co nie sprzeniewierzyli się ideałom Solidarności. Nie zdradzili jej, nie porzucili, nie przepraszają za nią.

Otwieramy nasze serca na słowa św. Jana Pawła II, który przed dwudziestu laty, w 1966 roku mówił, że „Idea Solidarności należy do polskiego dziedzic-

two, jest dobrem, które zostało okupione cierpieniem a nawet życiem wielu ludzi. Nie wolno na tego dobra zmarnować”. Ma tego świadomość Solidarność naszego czasu, która działa w odmiennych politycznych i społecznych warunkach, trudnej sytuacji gospodarki rynkowej, liberalnego systemu. Ale idzie drogą tamtej Solidarności, związanej podczas historycznych strajków. Tak ja ona stara się być stróżem sprawiedliwości społecznej, gwarantem prymatu godności człowieka w środowisku. Jest rzecznikiem najsłabszych, staje nie raz w obronie demokracji i praw człowieka. Inicjuje działania nie tylko w interesie związkowców, ale także szerokich rzesz obywateli.

Dziś w tym świątecznym dniu zbieramy w jedną całość drogę trzydziestu pięciu lat Solidarności, jej służby polskiej pracy i ojczyźnie. Dziękujemy za bogaty, plon tych lat, za ludzi, którzy szli i idą jej drogą w naszym rzeszowskim regionie, w Polsce całej. Niech ta droga dalej trwa, bez zakłóceń, konfliktów, napięć.

Niech jej z wyżyn nieba błogosławi święty Jan Paweł II, który był nazywany „Papieżem Solidarności” i bł. ks. Jerzy Popiełuszko, patron Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”.

A my się módlmy za dom polskiej ojczyzny budowany na skale wiary, prawdy, sprawiedliwości i międzyludzkiej solidarności.

Amen.

Ks. Sławomir Zych (KUL, Lublin)

U STÓP RZESZOWSKIEGO KRZYŻA

Kazanie wygłoszone 14 września 2015 r. w Kościele Św. Krzyża w Rzeszowie z okazji 45-lecia parafii¹

Pisał przed stu laty na łamach „Echa Przemyskiego” św. biskup Józef Sebastian Pelczar: „Środowisko rzeszowskiej szkoły i atmosfera kościoła gimnazjalnego, sprzyjały pogłębieniu ducha religijnego. Ten kościół pamiętający Konarskiego był świadkiem chwil dla nas wielkich, niezapomnianych nigdy. Nikt z nas nie zapomniał z pewnością tego Jezusa Ukrzyżowanego, który w głębi wielkiego ołtarza, ku nam wyciągał zawsze swoje ramiona, aby nas przygarnąć, przytulić. Ten kościół był powiernikiem naszych myśli, pragnień. Tu w trudnych chwilach

¹ Wykorzystano następujące publikacje: Malczewski J., *Zabytki architektury sakralnej Rzeszowa*, Rzeszów 1992; *Pod opieką Maryi. Ku koronacji łaskami słynącego obrazu Matki Bożej Szkaplerznej z Kościoła Św. Krzyża w Rzeszowie*, red. W. Jagustyn, S. Zych, Rzeszów 2010; Ryczan K., *Śladami Pana. Kazania Pańskie*, Kielce 2001; Świeboda J., *Popijarski zespół architektoniczny w Rzeszowie*, Rzeszów 1991.

szukaliśmy pociechy, ukojenia. Jak dziwnie przemawiały do serc naszych te mury naszej kochanej świątyni. Mówiły nam one o czasach Polski wolnej, niepodległej, o młodzieńcach, którzy przygotowując się do prac przyszłych, wychodzili stamtąd, by służyć Polsce wówczas wolnej, w sercach naszych budziły tęsknoty, by prace całego życia oddać Ojczyźnie” („Echo Przemyskie”, R. 1917 nr 52, s. 2-3).

Dziś u stóp Rzeszowskiego Krzyża świętujemy 45. rocznicę utworzenia rzeszowskiej parafii pod jego wezwaniem. Widocznym znakiem parafii jest świątynia wzniesiona w latach 40. XVII w. z fundacji Zofii Pudencjanny Ostrogskiej († 1649). Kościół ten przez wieki był świątynią filialną rzeszowskiej Fary: zakonną i szkolną. W lipcu 1970 r. niezłomny biskup przemyski Ignacy Tokarczuk utworzył przy tym kościele parafię.

Dziś stajemy u stóp Rzeszowskiego Krzyża, aby uwielbiać Boga. Z fundamentów, murów, z wież, z wyposażenia wnętrza przemawiają fundatorzy, budowniczości i darczyńcy i głoszą: na cześć Boga Wszchemogącego zbudowaliśmy i utrzymywaliśmy ten kościół. Dziś dziękujemy Bogu za ich wiarę. Różne budynki wznoszono przez wieki na naszej polskiej ziemi, ale z biegiem lat one upadały. Były wspaniałe dwory, pałace, zabytki wysokiej klasy. Nie ma po nich śladu. A Wasza świątynia istnieje. Dlaczego? Przetrwiała dzięki wierze Rzeszowian.

Wasz kościół jest piękny, starannie odrestaurowany, wykonano w nim wiele prac, m.in. staraniem księży proboszczów: pierwszego – ks. infulata Walentego Bala i jego następcy – ks. prałata Władysława Jagustyna. Zapyta ktoś: po co takie inwestycje i kosztowne prace konserwatorskie w tak trudnych czasach, gdy wiele polskich rodzin żyje w ubóstwie, gdy wielu młodych ludzi w poszukiwaniu chleba udaje się na emigrację, na dolę tułacza? A lepsze czasy mieli wasi przodkowie? A lepsze czasy były w okresie zaborów, gdy panowała przysłowiowa galicyjska bieda? A lepsze były przed wojną? Lepiej było za komunizmu? Na budowę świątyni, po ludzku rzecz biorąc, nigdy nie ma właściwego czasu. Świątynię budują, ozdabiają i utrzymują ludzie wierzący. Ofiarują z serca, niejednokrotnie składają wdowi grosz. Dają ci, którzy chcą, dają przeważnie ze swego niedostatku, a nie ci, którzy wiele mają.

Do świątyni parafialnej przychodzi człowiek w chwilach przełomowych. Do świątyni przed ołtarz przynoszone jest nowonarodzone dziecko – dar Boga dla rodziców. Od chrztu świętego zaczyna się jego wychowanie. Oto 45 lat temu w prezbiterium tego kościoła ustawiono chrzcielnicę – widoczny symbol praw parafialnych.

Do świątyni przed ołtarz przychodzi dwoje młodych ludzi, aby założyć rodzinę. Niech Bóg będzie fundamentem ich związku. Do świątyni przynosimy zmarłego. Oddajemy go w modlitwie Bogu, tak jak przy narodzinach przyjęliśmy go od Boga. Zmarły jest ważny już tylko dla Boga. On, miłosierny Ojciec, ma mieszkanie dla niego.

Świątynia jest miejscem przemiany. Dlatego w sowieckiej Rosji, aktywiści komunistyczni zniechęcali ludzi do wchodzenia do domu Bożego, polscy komuniści zabraniali swoim „towarzyszom” udziału w praktykach religijnych. Dlaczego? Bo w świątyni Jezus przemienia ludzkie serca, rozgrzewa je miłością. Biskup senior kielecki Kazimierz Ryczan wspomina: „Opowiadała mi jedna studentka – ojciec jest bardzo twardym człowiekiem. Nawet surowym. Poszedł do kościoła na rekolekcje. Stał długo w kościele. Odmówił modlitwy. Myślał, dumał... Przystąpił do konfesjonału. Odmówił potem różaniec. Był na Mszy świętej. Potem wysłuchał nauki stanowej. Nie było go pół dnia. Wrócił wieczorem – był inny. Inne miał oczy. Inny był jego głos. Świątynia zmienia, lecz człowieka. Mama o tym wiedziała, a my nie. Tam Jezus postawił go pośrodku świątyni. Wyciągnął dłoń, przebaczył i uleczył”.

Dzisiaj po raz kolejny w naszym życiu, wzorem uczniów i dawnych parafian, przychodzimy do tej świątyni, aby ukrzyżowany Zbawiciel przemienił nasze serca. Stajemy pod Krzyżem. Nie jesteśmy pod nim sami. Oto w nastawie ołtarza głównego, obok cierpiącego Jezusa widzimy rzeźby: Matki Najświętszej i św. Jana Apostoła. Można za biskupem Ryczanem, powiedzieć, że w tym kościele „skamieniała” - zastygła w czasie trzecia godzina Wielkiego Piątku. Od dwóch tysięcy lat jest taka sama. Szczyt Golgoty. Rozpięty na krzyżu kona Chrystus. Obok krzyża płynie rzeka ludzi – setki, tysiące i zachowują się dokładnie tak samo jak ci opisani w Ewangelii. Krzyż obnaża całą prawdę o postawie i sercu człowieka.

Była godzina trzecia... Pogarda. Gawiedź potrafi słabszego zelżyć. Przecież on jest skazany, przeklęty. *Robak, nie człowiek, wzgarda pospólstwa*. Przecież żydowskim pospólstwem gardzą Rzymianie oraz elity narodu, w tym uczeni w Piśmie i faryzeusze. A tutaj ci pogardzani, mają okazję odreagować, teraz dostali żer. Przecież tak robią znamienitsi od nich. Wydaje im się, że są usprawiedliwieni.

Była godzina trzecia... Ośmieszenie. To postawa ludzi prymitywnych i małych. Naśmiewanie się z czyjejś wady, z kalektwa świadczy o wyjątkowej podłości. Naigrawanie się z człowieka, który kona, jest poniżej zezwierżenia. Mimo to, stać na to człowieka, nawet wykształconego. Przez dwa tysiące lat brzmią słowa: „Ejże, ty, który burzysz przybytek i w trzy dni go odbudowujesz, zejdz z krzyża...” (Mk 15,29-30). „Poczekajcie, zobaczymy, czy przyjdzie Elias, żeby go zdjąć [z krzyża]” (Mk 15,36).

Była godzina trzecia... Obojętność. Tam byli rzymscy żołnierze. Prawdziwi zawodowcy. Rozkazano im przybić skazańca do krzyża. Ileż razy to robili, są kompetentni. Pozostało jedynie przypilnować, aby nikt nie popsuł efektu ich pracy. Siedzieli więc pod krzyżem i grali w kości. Mieli prawo do rzeczy skazańca, dlatego rzucili los o suknię Jezusa z Nazaretu. Spokojnie czekali na zgon. Byli tu przecież służbowo. Na służbie nie należy myśleć nad słusznością procedury, trzeba być profesjonalistą.

Była godzina trzecia... Wierna przyjaźń. Wierność nie pyta, co ludzie powiedzą. Nie przejmuje się „utrata wizerunku”. Wiernej przyjaźni nie zburzy ani plotka, ani pomówienie, ani oszczerstwo, ani niesprawiedliwy wyrok. Wierność nie boi się grózb. Wierna przyjaźń stoi pod krzyżem do końca, sięga po grób, a nawet sięga poza grób. „A obok krzyża Jezusowego stały: Matka Jego i siostra Matki Jego, Maria, żona Kleofasa, i Maria Magdalena (J 19,25) oraz Jan Apostoł. Później, już po martwe ciało przyszli: Nikodem i Józef z Arymatei.

Była godzina trzecia... Refleksja. Obok Jezusowego krzyża na Kalwarii stały jeszcze dwa krzyże łotrów. Jeden ze złoczyńców bluźnił razem z tłumem. Drugi zastanowił się. Wiedział, że jest złym człowiekiem, został sprawiedliwie ukarany. Jednak nikt go nie przeklinał, nikt go nie wyśmiewał i nikt mu nie zlorzeczył. Stanął więc w obronie Jezusa i poprosił: „Jezu, wspomnij na mnie, gdy przyjdiesz do swego królestwa” (Łk 23,42). Ta odrobina skruchy i nadziei wystarczyła, aby na Kalwarii Pan Jezus dokonał pierwszej kanonizacji: „Dziś będziesz ze mną w raju” (Łk 23,43).

Była godzina trzecia... Minęło od niej prawie dwadzieścia wieków, a ta godzina jakby zastężyła w czasie. Dobitnie rozgrywa się ona w tej świątyni, u stóp Rzeszowskiego Krzyża. Codziennie, od przeszło trzech wieków przechodzą tu tłumy ludzi, jedni się zatrzymują, inni idą dalej. Mimo upływu czasu, ludzkie postawy są dokładnie takie same jak na Kalwarii. Są obojętni, są bluźniercy... Inni zastanawiają się jak Dobry Łotr. Popatrzmy na wielki ołtarz. My pragniemy podejść do Chrystusowego Krzyża w postawie wiernej przyjaźni, stanąć obok Matki Najświętszej i św. Jana.

Wasz kościół parafialny jest sanktuarium maryjnym. Nie dziwny się zatem, że tę rzeszowską świątynię wybrała i upodobała sobie Matka Boża. Kiedy patrzemy na ołtarz główny, widzimy, że „obok krzyża Jezusowego stały: Matka Jego (J 19,25) ...niewiasty i umiłowany uczeń. To wtedy, z wysokości krzyża padły słowa Chrystusa: „Niewiasto, oto syn Twój [...] Oto matka twoja” (J 19,26-27). Od tego momentu Maryja jest naszą matką. Te słowa wypowiedział Pan Jezus na Kalwarii... Przecież mógł je wypowiedzieć w sytuacji, po ludzku rzecz biorąc, bardziej odpowiedniej, przy wszystkich apostołach, wobec wiwatujących zwolenników, może w Niedzielę Palmową, podczas uroczystego wjazdu do Jerozolimy; a może po rozmnożeniu chleba, kiedy ludzie chcieli obwołać go królem. A stało się to w godzinie publicznej niemocy, gdy pod krzyżem stał tylko jeden apostoł. Pan Jezus chciał nam pokazać, że synem Maryi zostaje się pod krzyżem. Chciał nam pokazać, że obok naszego życiowego krzyża zawsze stoi Matka. Że w cierpieniu nigdy nie jesteśmy samotni.

Waszą świątynię upodobała sobie Matka Zbawiciela. Już w XVII w. odbierała tu szczególną cześć w łaskami słynącym obrazie NMP Szkaplerznej. Dla tego też radosnym wydarzeniem była koronacja Jej wizerunku i utworzenie

sanktuarium. To ostatnie wydarzenie miało miejsce w kwietniu bieżącego roku. Wasza modlitwa i starania całej parafii na czele z ks. prałatem Władysławem Jagustynem zostały uwieńczone tymi doniosłymi wydarzeniami.

Dziś, w uroczystość odpustową, kiedy dziękujemy Bogu za 45 lat istnienia tej parafii, chylę głowę przed Rzeszowskim Krzyżem. Pytam samego siebie o moją postawę wobec krzyża. Brak mi gładkich słów, na pewno zabrzmiałyby śmiesznie wobec Ukrzyżowanego. Potrafię tylko powiedzieć: „Kłaniamy Ci się Panie Jezu Chryste i błogosławimy Ciebie. Ty przez krzyż mnie odkupiłeś. Amen.

Ks. Ireneusz Folcik
Duszpasterz Resovii

SPORT JEST DAREM BOŻYM
Jubileusz 110- lecia Resovii
Kościół farny w Rzeszowie - 04.09.2015 r.

1. Duchowy wymiar sportu
2. Idea olimpijska
3. Jubileusz okazją do dziękczynienia
4. Zachęta Ewangelii do wdzięczności
5. Zadania na przyszłość
6. Życzenia

Szanowni i drodzy uczestnicy Jubileuszowej Eucharystii sprawowanej pod przewodnictwem naszego Arcypasterza z okazji 110 – lecia „Resovii”!

1. W pamiętnym 2000 roku Wielkiego Jubileuszu, swoje duchowe święto przeżywali także sportowcy, dla których Ojciec św. Jan Paweł II odprawił Mszę Św. Na stadionie olimpijskim w Rzymie. Powiedział wtedy: „*Zawierzyliśmy Bogu sport jako formę aktywności człowieka, której celem jest jego całościowy rozwój i tworzenie braterskich więzi społecznych. Ten ołtarz wzniesiony na wielkim stadionie olimpijskim w Rzymie przypominał nam, że także sport jest przede wszystkim darem Bożym.*” Sport może prowadzić do odkrywania piękna Bożych przykazań i duchowego zdrowia. Sport związany z wiarą i jasną postawą moralną odsłania najszlachetniejsze oblicze ludzkiego ducha. „*Trzeba prosić by zdrowy duch był w zdrowym ciele*” – tak brzmi całe zdanie wypowiedziane przez rzymskiego poetę Juwenalisa (55-130), które najczęściej cytowane jest bez odniesienia do życia religijnego. 28 października 2000 roku w Rzymie

Ojciec Święty mówił, że sport jest wychowawcą człowieka. *„Ujawnia bowiem nie tylko bogate możliwości fizyczne człowieka, ale także jego zdolności intelektualne i duchowe. Nie polega jedynie na sile fizycznej i wydolności mięśni. Sport ma duchowy wymiar dzięki temu, że człowiek który go uprawia ma duszę. W zawodach sportowych ukazują się piękno lub brzydota ludzkiej duszy”*.

2. Jakkolwiek dzisiaj zawodnikom przypisuje się różne motywy uprawiania sportu – chęć zysku, zdobycie sławy, poklasku, dominacji nad innymi – to zawsze sport zachowuje swoje piękno, wartości wychowawcze i ścisły związek z kulturą. Od starożytności sport związany był z religią, etyką i kulturą człowieka. Starożytne igrzyska olimpijskie w Grecji były obchodzone ku czci boga Zeusa. Brali w nich udział tylko wolni i nieposzlakowani w opinii Grecy, po złożeniu przysięgi przestrzegania obowiązujących przepisów, a zwycięzcy składali bogom ofiary dziękczynne. Do tak rozumianej idei sportu nawiązywały pierwsze igrzyska nowożytne.

Od igrzysk w Atenach w 1896 r. do Helsinek 1952 r. przyznawano medale olimpijskie w dziedzinie kultury i sztuki związanej ze sportem. Taki medal otrzymał w 1928 r. Kazimierz Wierzyński za zbiór wierszy „Laur Olimpijski” oraz kompozytor Zbigniew Turski za Symfonię olimpijską w 1948 r. Znany komentator sportowy Bogdan Tomaszewski pisał: *„A swoją drogą nasza wiara w sport jest niewzruszona. Jakże uparte są nasze poszukiwania i próby znalezienia w sporcie oazy uczciwości i szlachetności. Oaza szlachetności, obszar, na którym toczy się walka – lecz bezinteresowna, gdzie zwycięzca i pokonany znaczą tyle samo, a przynajmniej powinni tyle samo znaczyć”*.

3. Serdecznie pozdrawiam wszystkich obecnych w rzeszowskiej Farze, przedstawicieli władz, gości, sponsorów, sportowców, trenerów, działaczy, kibiców i sympatyków „Resovii”, ciesząc się, że przy ołtarzu rozpoczynamy świętowanie jubileuszu. Dzisiejsza Msza Święta jest wyrazem dziękczynienia Bogu za 110 lat istnienia „Resovii”, za ludzi, którzy tworzyli ten klub, gdy jeszcze na mapach Europy nie było wolnej Polski. Był to wyraz patriotyzmu, sposób wychowywania młodzieży i budowanie wspólnoty Polaków. „Resovia” – to historia naszego miasta, cząstka jego życia, kultury, to całe szeregi ofiarnych działaczy i trenerów, sportowców i wiernych kibiców Resovii, o których usłyszymy w wykładzie po Mszy świętej w Domu Kultury. Dzieje klubu to pokonywanie siebie, walka o sukces i rozślawianie miasta. To wysiłek, serce i życie wielu ludzi. Klub, który uczył, wychowywał, budził dumę, dawał okazję do satysfakcji; nie tracił sympatii rzeszowiaków. Dziękujemy dzisiaj za wzruszenia i przeżycia, których sportowcy dostarczali swoim sympatykom.

110 lat a w tym czasie dwie wojny światowe i różne zakręty historii, na przestrzeni, których różne dyscypliny przeżywały swe wzloty i upadki – od zwycięstw w skali lokalnej aż po mistrzostwo Polski czy mistrzostwo świata

w łucznictwie i siatkówce. A uprawiano w „Resovii” prawie wszystkie popularne dyscypliny rozpoczynając w 1905 roku od piłki nożnej, której zawodnicy na przestrzeni lat występowali w reprezentacji Polski.

4. Przy ołtarzu świętujemy ten jubileusz, bo od Boga pochodzi wszelki dar. Jednym z symptomów dzisiejszego życia w kraju jest narzekanie. Narzekamy prawie na wszystko i wszystkich: na rząd, parlament, bezrobocie. Użalamy się nad trudną sytuacją finansową, na układy personalne. Starsi narzekają na młodszych, młodzi na starszych. Specjalizują się w tym niestety środki społecznego przekazu, tak iż odnosimy wrażenie jakby w świecie działało się jedynie zło. A przecież to nie jest prawda. Zauważmy, że wokół nas jest wiele dobra, które powinno być powodem naszego optymizmu i powodem do wdzięczności.

Do tego zachęca nas Ewangelia. Z dziesięciu uzdrowionych, wprowadzie tylko jeden wrócił aby podziękować Jezusowi ale uwaga Ewangelii koncentruje się właśnie na nim, ukazując piękno i wagę wdzięczności. Ta postawa stanowi istotę Kościoła i chrześcijaństwa. Wzywa nas do niej św. Paweł dziękując Bogu za nas i za daną nam łaskę. Razem z kantorem powtarzaliśmy słowa psalmu: „*Będę wysławiał imię Twe na wieki.*” Mówić Bogu dziękuję, to mówić Mu TAK jako Dawcy i Stwórcy. Mamy kłopoty z dziękowaniem, których przyczyną jest grzech, który wmawia nam, że wszystko zawdzięczamy sobie, tymczasem prawda jest inna: „*co masz czego byś nie wziął, a jeśli wziąłeś to czemu się chlubisz jako byś nie wziął?*”. Dziękowanie jest owocem pokory i wielkoduszności, w nim uznajemy nasze potrzeby i hojność innych.

Dzisiaj uświadamiamy sobie, że jest wiele motywów wdzięczności. Dziękujemy za świat, za to że jesteśmy. Dziękujemy za Polskę, ojczyznę, która wróciła na mapę Europy po I wojnie światowej i zmartwychwstała po II wojnie, której 76 rocznicę wybuchu, w tych dniach obchodzimy. Tę ostatnią wolność otrzymaliśmy w pamiętnym sierpniu 1980 roku, 35 lat temu bez daniny krwi, do której przywykli poprzednie pokolenia Polaków. I choć ta Polska nie spełnia wszystkich naszych marzeń jest jednak krajem wolnym, naszym ojczystym domem, o który musimy się troszczyć.

Dzisiaj dziękujemy za „Resovię”. Świętując jubileusz z wdzięcznością i dumą patrzymy w przeszłość. Przeszłość jest zobowiązaniem na przyszłość, jest wyzwaniem by „Resovia” była klubem ze znakiem jakości. Potrzebny jest do tego wysiłek, praca, współdziałanie, potrzebne jest też Boże błogosławieństwo, o które prosimy.

5. Ponieważ przed nami jest przyszłość posłuchajmy uwag naszych księży biskupów z Listu pasterskiego o sporcie: „*Kościół przez całe nowożytnie dzieje interesuje się sportem i promuje wartości, które z niego wyrastają. Uczestniczył w narodzinach nowożytnych igrzysk olimpijskich poprzez dominikanina o. H. Didona, przyjaciela P. de Coubertina.*”

☛ Kościół opowiada się za sportem, który służy wszechstronnemu rozwojowi człowieka we wszystkich sferach i płaszczyznach, a przeciwstawia się takim jego formom, w których człowiek jest przedmiotem w służbie sportu. Opowiada się za takim sportem, który wychowuje, jednoczy, sprawia przyjemność, radość, uczy patriotyzmu, buduje przyjaźnie oraz pokój między ludźmi i narodami. Jest przeciwny takiemu sportowi, w którym występują zjawiska fałszu i oszustwa. Przeciwstawia się sportowi, w którym naruszana jest godność osoby ludzkiej, gdzie sportowiec jest wykorzystywany jako narzędzie i środek do osiągnięcia innych celów uznanych za wyższe. Przeciwstawia się wszelkim zjawiskom, które zagrażają fundamentalnym wartościom etycznym, określanym w sporcie mianem fair play. Bez nich ta dziedzina ludzkiej aktywności prowadzi do degradacji i upadku człowieka.

Kościół opowiada się za sportem, który rozwija potencjał duchowy i fizyczny człowieka. Aktywność sportowa nie powinna jednak nigdy odwracać uwagi ludzi sportu od praktyk religijnych. Bowiem pierwszorzędnym celem człowieka nie powinno być tylko zdobycie „przemijającej korony”, ale przede wszystkim tej „nieprzemijającej”.

Kościół nie tylko zajmuje pozytywne stanowisko względem sportu, ale także, przez liczne grono duszpasterzy realizuje liczne zadania o charakterze sportowo – wychowawczym i sportowo - formacyjnym, w sporcie widzi nadzieję na odnowę moralną młodych w myśl przesłania księdza Bosco Boisko martwe – diabeł żywy; boisko żywe – diabeł martwy.

Zwracamy się do przedstawicieli władz, różnych instytucji, działaczy i dziennikarzy, do trenerów, sędziów i kibiców sportowych, zwracamy się wreszcie do samych sportowców: Tak postępujcie, aby sport był swoistą ascezą i mógł się stać drogą do doskonałości i świętości w myśl słów św. Pawła: W dobrych zawodach wystąpiłem, bieg ukończyłem, wiary ustrzegłem”.

6. I sport i życie chrześcijańskie wymagają wytrwałości i dyscypliny, przestrzegania reguł i systematycznej pracy duchowej, bowiem chrześcijanin tak jak i zawodnik, który staje do zawodów, wszystkiego sobie odmawia, aby osiągnąć sukces. W sporcie – to się nazywa zwycięstwo, medal, rekord, mistrzostwo, a w życiu – doskonałość, świętość a w konsekwencji szczęście wieczne.

Eucharystia, którą celebруем, to czas szczególnego dziękowania Bogu, dziękowania wyjątkowego, bo przez Chrystusa, z Chrystusem i w Chrystusie. Za chwilę, ks. biskup weźmie w swoje dłonie chleb, owoc ziemi i pracy rąk ludzkich. W skupieniu powtórzy Chrystusowe słowa dziękczynienia Bogu Ojcu za dar Zbawienia. Będzie prosił, aby ten chleb stał się dla nas Ciałem Pańskim i tak się stanie. Jezus przed Ojcem dziękuje za nas. Bądźmy obecni w tym dziękczynieniu. Niechaj to będzie nasze dziękczynienie. Trwajmy w nim, wiedząc, że dziękczynienie jest zawsze zadatkiem szczególnego Bożego błogosławieństwa.

Dostojnej Jubilatce „Resovii”, wszystkim sekcjom, wszystkim ludziom, którzy ją dzisiaj tworzą życzymy Bożego błogosławieństwa, opieki Matki Najświętszej, naszych patronów i Aniołów Stróżów,

- by zawodnicy odnosili zwycięstwa nad sobą i przeciwnikami
- by osiągnęli sukcesy na bieżniach, skoczniach, w halach i na boiskach,
- by trenerzy i działacze uczyli zasad *fair play* i cieszyli się zaufaniem podopiecznych,
- by sport dał nam wszystkim dużo pięknych przeżyć i dużo radości,
- by „Resovia” była chlubą Rzeszowa i mogła przeżywać kolejne piękne jubileusze.

Amen.

Ks. Andrzej Michalik

CZY I JAK UPRAWIAĆ/STUDIOWAĆ DZIŚ TEOLOGIE?¹

Zastanówmy się przez chwilę: Jak wygląda dziś sytuacja teologii? Najogólniej można – jak się wydaje – stwierdzić, że teologia jest dzisiaj „w odwrocie”. Dlaczego? Na początek kilka ilustrujących tę tezę obrazów.

Niedawno jednego z moich kolegów, który przygotowuje doktorat z teologii, jeden z profesorów uniwersyteckich namawiał na zmianę dziedziny zainteresowań. Pytał: Po co doktorat z teologii? Komu to będzie służyć? Niech ksiądz zajmie się historią. To bardziej pożyteczne.

Ta propozycja i ten stosunek do teologii wpisuje się w to, o czym wspominał kard. Joseph Ratzinger relacjonując kontrowersje pojawiające się pod koniec lat 60. wokół wydziału teologicznego na jednym z uniwersytetów niemieckich. Otóż jeden z jego kolegów, ateista, stwierdził wprost: „Na naszym uniwersytecie istnieje wydział, którego przedmiot nie istnieje. Dlaczego nie zlikwidujemy tego wydziału?”

Gdy do tego dodamy coraz mniejsze zainteresowanie teologią wśród studentów, coraz realniej zarysowuje się problem konieczności zamykania wydziałów teologicznych z powodu braku chętnych do studiowania teologii. Przyszłość wydziałów teologicznych i profesorów teologii rysuje się więc niezbyt optymistycznie. Piętnaście lat temu na pierwszy rok studiów teologicznych (na kierunku niekapłańskim) zapisało się w Tarnowie 65 osób! W tym roku mamy tylko 8 osób, które pragną studiować teologię. W ubiegłym roku było tych osób jeszcze mniej! Nawet nie otwarto I roku tych studiów. Zainteresowanie teologią jest coraz mniejsze, podczas gdy np. na tym samym uniwersytecie (chodzi o Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie) dziennikarstwo i komunikację społeczną na Wydziale Nauk Społecznych chce studiować od tego roku 200 studentów!

Rozpatrując ten fakt w kontekście studiów seminaryjnych można by zapytać: Czy więc – w świadomości kandydatów do kapłaństwa – studia teologiczne nie są swego rodzaju ceną, którą trzeba zapłacić za dopuszczenie do święceń? Może myślą ci kandydaci, że lepiej byłoby nauczyć się czegoś konkretnego, co dałoby skuteczne narzędzia i ułatwiłoby przyszłą pracę duszpasterską.

1 Wykład wygłoszony podczas inauguracji roku akademickiego 2015/2016 w Wyższym Seminarium Duchownym w Rzeszowie (1 października 2015 r.).

Aby odpowiedzieć na postawione w temacie pytanie: „Czy i jak uprawiać/studiować dziś teologię?”, trzeba najpierw określić czym jest teologia? Dopiero wtedy będziemy mogli właściwie odpowiedzieć na pytanie: „Czy i jak robić to dzisiaj?”

1. Czym jest teologia?

Można to pytanie sformułować w kształcie: O co właściwie chodzi w teologii? *Was ist das eigentlich – Theologie?* Pod takim tytułem kard. Joseph Ratzinger wygłosił wykład w Pampelunie, gdy odbierał doktorat *honoris causa* Wydziału Teologii Uniwersytetu Nawarry w latach 80. ubiegłego wieku. Kardynał właściwie nigdy nie przestawał szukać na to pytanie odpowiedzi powracając do niego w wielu innych wypowiedziach, także jako Papież. Ciągłe odsłaniał w tych odpowiedziach nowe horyzonty teologii². Do tego zasadniczego pytania można dodać jeszcze kilka kolejnych, które pomogą nam poszerzyć nasze spojrzenie. Pytamy: Jaki jest sens studiowania teologii? Czy uprawianie teologii może być sposobem na życie? Czy można na teologii, jako na duchowo-intelektualnym fundamencie, budować egzystencję?

Jan Paweł II w 1991 roku w przemówieniu do teologów Europy Środkowo-Wschodniej przypomniał, że teologia to nauka, która zajmuje się Bogiem i Jego słowem. *Theo-logia* to słowa o Bogu, ale też *Boho-słowie*, czyli słowa samego Boga³.

„«Bogosłowie», περί του Θεου λόγος, «słowo», nauka o Bogu – to najkrótsza etymologiczna definicja teologii”, napisał Alfons Nossol – wybitny teolog i zarazem biskup⁴. Teologia to nauka swoistego rodzaju (*scientia sui generis*), ponieważ opiera się na słowie Boga, na które człowiek odpowiada wiarą. Dlatego teologia to także *scientia fidei*, bo bez wiary nie ma teologii. Teologia to także *scientia speculativa*, ponieważ podejmuje refleksję nad Objawieniem Bożym, ale jest ona także *scientia practica*, ponieważ odpowiada na najważniejsze pytania człowieka. Pojawiają się także określenia teologii, które kierują nasze spojrzenie na tę dyscyplinę wiedzy w obszary modlitwy i mistyki. Niektórzy określają teologię *colloquium salutis* (zbawczą rozmową), lub piszą o niej, iż jest to *scientia adorationis* (nauka wielbiąca Boga)⁵.

2 Por. J. Szymik, *Theologia benedicta*, t. I, Katowice 2010, s. 23. Zob. m.in.: J. Ratzinger, *Prawda w teologii*, tłum. M. Mijalska, Kraków 2001; Tenże, *Wiara – prawda – tolerancja*, Kielce 2004; Benedykt XVI/J. Ratzinger, *Formalne zasady chrześcijaństwa. Szkice do teologii fundamentalnej*, tłum. W. Szymona, Poznań 2009, s. 423-527.

3 Por. J. Szymik, *Theologia benedicta*, dz. cyt., s. 37.

4 A. Nossol, *Teologia bliższa życiu. Wpływ teologii na egzystencję chrześcijańską*, Paris 1993, s. 11.

5 Por. J. Szymik, *Theologia benedicta*, dz. cyt., s. 151n.

Innymi jeszcze słowy: Teologia to nauka, która zajmuje się Bogiem, ale jej troską jest człowiek!⁶. Teologia zajmuje się Bogiem ze względu na człowieka i dla człowieka. „Bóg – wyjaśnia A. Nossol – teologii nie potrzebuje, ale my ludzie nie możemy się bez niej obejść. Bez niej nie zrozumielibyśmy bowiem ani naszego historiozobawczego posłannictwa w świecie, ani faktu, że zostaliśmy stworzeni na obraz i podobieństwo Boże (Rdz 1,27)”⁷. Teologia więc to nauka, „która z całą ostrością stawia samej sobie najważniejsze pytania współczesnego człowieka; która dźwiga ich ciężar; która służy harmonii prawdy i życia, w głębi ich wzajemnej relacji i konkretnie personalnego spotkania”⁸.

Jeśli teologia „mówi człowiekowi to, czego nie powie mu żadna inna nauka”⁹, czyli odpowiada na najbardziej fundamentalne pytania człowieka: o to skąd wyszliśmy i dokąd idziemy, to warto i trzeba uprawiać/studiować teologię.

2. Jak uprawiać/studiować teologię?

Wyprowadzając wnioski ze wspomnianych określeń teologii przypomnimy krótko to, co od wieków żyje w tym względzie w pamięci Kościoła. Jak więc uprawiać/studiować teologię? Chodzi więc o uprawianie teologii z wiarą, w Kościele, czerpiąc z Pisma Świętego oraz na kolanach. Zwrócimy na końcu uwagę, że zajmując się Bogiem szukamy odpowiedzi na pytania człowieka.

Skoro teologia to *scientia fidei*, u początku jej uprawiania i studiowania jest wiara. Teolog musi być człowiekiem wierzącym. Jeśli nim nie jest, a zajmuje się chrześcijaństwem, nie jest teologiem lecz religioznawcą. W uprawianiu i studium teologii konieczne jest stałe odnoszenie wszystkich konstytuujących tę pracę elementów „do doświadczenia duchowego, z którego teologia wyrasta. Czyli do wiary i wszystkich jej elementów”, pisze ks. J. Szymik w swej *Theologia benedicta*¹⁰.

Jako *scientia fidei* teologia ma charakter eklezjalny. Ponieważ teologia rodzi się z wiary, której sobie nikt nie wymyśla, lecz otrzymuje ją we wspólnocie Kościoła, dlatego uprawiana jest ona we wspólnocie kościelnej. Charakterystyczna dla tego ujęcia jest wypowiedź promotora doktoratu Josepha

6 Por. A. Nossol, *Teologia bliższa życiu. Wpływ teologii na egzystencję chrześcijańską*, dz. cyt., s. 386. Por. także: C. Rocchetta, R. Fisichella, G. Pozzo, *La teologia tra rivelazione e storia. Introduzione alla teologia sistematica*, Bologna 1985, s. 28; H. Waldenfels, *Odkrywać Boga dzisiaj*, tłum. B. Białecki, Kraków 1997, s. 51; H. Waldenfels, *O Bogu, Jezusie Chrystusie i Kościele – dzisiaj. Teologia fundamentalna w kontekście czasów obecnych*, tłum. A. Paciorek, s. 22-33.

7 A. Nossol, *Teologia bliższa życiu. Wpływ teologii na egzystencję chrześcijańską*, dz. cyt., s. 11.

8 J. Szymik, *Theologia benedicta*, dz. cyt., s. 27.

9 Tamże, s. 31.

10 J. Szymik, *Theologia benedicta*, dz. cyt., s. 138. Szerzej: Tamże, s. 43-76. „Teologia, która chce być tylko uniwersytecka i «naukowa» – stwierdza J. Ratzinger – w rozumieniu współczesnego uniwersytetu, odrywa się od swoich wielkich historycznych związków i staje się jałowa dla Kościoła” (J. Ratzinger, *Prawda w teologii*, Kraków 2001, s. 136).

Ratzingera, ks. prof. Gotlieba Söhngena. Zanim Ojciec Święty Pius XII ogłosił dogmat o wniebowzięciu Najświętszej Maryi Panny Stolica Apostolska przeprowadziła szeroką konsultację w tej sprawie. Biskupów z całego świata oraz wszystkie wydziały teologiczne poproszono o opinię na ten temat. Söhngen „wypowiedział się zdecydowanie w 1949 roku przeciwko możliwości ustanowienia takiego dogmatu”. W czasie jednej z debat o możliwości ogłoszenia przez papieża Piusa XII na pytanie ewangelickiego profesora teologii systematycznej z Heidelbergu, Edmunda Schlinka: „Co pan uczyni, jeśli dogmat rzeczywiście zostanie ogłoszony? Czy wtedy nie będzie pan musiał odwrócić się plecami do Kościoła katolickiego?”, po chwili namysłu Söhngen stwierdził: „Jeśli dogmat zostanie ogłoszony, to przypomnę sobie, iż Kościół jest mądrzejszy niż ja i bardziej jemu ufam niż swojej własnej wiedzy”¹¹.

Teologia jako nauka wiary posiada charakter eklezjalny, a jej źródłem jest Pismo Święte. Sobór Watykański II w Konstytucji dogmatycznej o Objawieniu Bożym *Dei Verbum*¹² przypomniał, że Pismo Święte w połączeniu ze Świętą Tradycją jest najwyższą regułą wiary, a „święta teologia opiera się na spisanim słowie Bożym w łączności ze świętą Tradycją jakby na trwałym fundamencie”, dlatego studium ksiąg świętych jest „duszą świętej teologii”¹³. J. Ratzinger wyraża tę prawdę w następujący sposób: „Pismo Święte jest podstawową miarą wiary chrześcijańskiej, tym centralnym autorytetem, przez który sam Chrystus sprawuje swoją władzę autorytatywną nad Kościołem i w Kościele. Z tego też względu wszelkie nauczanie w Kościele – to, ostatecznie, wykładanie Pisma Świętego, podobnie jak i ono samo, jest tylko wykładnią żywego słowa Jezusa Chrystusa”¹⁴.

Naturalnym miejscem powstawania tak rozumianej teologii nie jest biurko eksperta, lecz klęcznik wierzącego człowieka Kościoła. „Cała w ogóle teologia jako *scientia sui generis* – pisze A. Nossol – powinna właściwie być pojmowana jako modlitwa. Wśród współczesnych teologów ten fakt uwytklających wielką zasługę ma szczególnie szwajcarski teolog Hans Urs von Balthasar. Sformułował on bowiem odniesiony względem współczesnej refleksji teologicznej postulat, iż musi przestać być tak zwaną «teologią siedzącą» i wyłącznie «dyskutującą», a powinna stać się na powrót, jak zresztą ongiś

11 J. Ratzinger, *Moje życie. Wspomnienia z lat 1927-1977*, Częstochowa 1998, s. 68n.

12 Por. Sobór Watykański II, *Konstytucja dogmatyczna o Objawieniu Bożym „Dei Verbum”*, nr 21.

13 Tamże, nr 24.

14 J. Ratzinger, *Kościół – ekumenizm – polityka*, Kolekcja Communio 5(1990), s. 164. Zrozumiałe w tym kontekście są uwagi J. Ratzingera-Benedykta XVI w *Przedmowie do I części jego „Jezusa z Nazaretu”* na temat „egzegezy kanonicznej” i bardzo wymowne w pewnym momencie stwierdzenie: „ufam Ewangeliom” (por. J. Ratzinger-Benedykt XVI, *Jezus z Nazaretu. Od chrztu w Jordanie do Przemienienia*, Kraków 2007, s. 10-13).

bywało w patrystyce, «teologią rozmodloną», modlącą się, i teologią «uprawianą na klęczkach» (H.U von Balthasar, *Cordula oder Ernstfall*, Einsiedeln 1967). Prawdziwa teologia nie może nigdy ograniczać się do samego mówienia o Bogu, ale musi wciąż usiłować na każdym odcinku przechodzić w moje własne mówienia z Bogiem i do Boga; z istoty swej posiada ona bowiem modlitewno-dialogową strukturę¹⁵.

Teologia zajmuje się Bogiem, ale szuka odpowiedzi na pytania człowieka. Teologia, jak przypomnieliśmy, jest nauką o Bogu dla człowieka¹⁶. „Ponieważ przedmiotem teologii jest Prawda, żywy Bóg i Jego objawiony w Jezusie Chrystusie plan zbawienia, teolog – z racji swego powołania – musi żyć intensywnie wiarą i zawsze łączyć naukowe badania z modlitwą” – jak przypomina *Instrukcja o powołaniu teologa w Kościele „Donum veritatis”* (1990)¹⁷. Dlatego teologię uprawiać należy *ad maiorem Dei gloriam*¹⁸, bo w tym odkrywaniu i adoracji chwały Boga, człowiek odkrywa prawdę o sobie, zgodnie ze słynnym zdaniem św. Ireneusza: *Vita autem hominis visio Dei est* (życie człowieka, to oglądanie Boga)¹⁹.

Warto to wszystko, co dotychczas powiedzieliśmy, odnieść do jakiegoś osobowego wzoru teologa. Niewątpliwie niezrównanym wzorem teologa i sposobu uprawiania teologii dzisiaj jest Joseph Ratzinger/Benedykt XVI²⁰. Nie zamierzał on nigdy stworzyć systemu teologicznego – jak uczynili to w XX stuleciu chociażby Karl Rahner i Hans Urs von Balthasar. Ratzinger chciał uczestniczyć w toczącej się debacie teologicznej i w debacie podejmowanej przez najwybitniejszych przedstawicieli myśli ludzkiej. Jego więc teologia podejmuje najbardziej aktualne, najtrudniejsze i budzące największe kontrowersje pytania i problemy współczesnego człowieka osadzając je w szerszej, także historycznej perspektywie²¹. W rozmowie z Peterem Seewaldem wyjaśnia: „Nigdy

15 A. Nossol, *Teologia bliższa życiu. Wpływ teologii na egzystencję chrześcijańską*, dz. cyt., s. 392. „Praca teologa – wyjaśnia Benedykt XVI – wymaga oczywiście kompetencji naukowych, ale także, w nie mniejszym stopniu, ducha wiary i pokory właściwego temu, kto wie, że Bóg żywy i prawdziwy, będący przedmiotem jego refleksji, nieakończony przekracza ludzkie możliwości percepcji. Jedynie przez modlitwę i kontemplację można wyrobić w sobie poczucie Boga i uległość wobec działania Ducha Świętego” (Benedykt XVI, *Myśli duchowe*, tłum. W. Szymona, Poznań 2008, s. 61).

16 Por. J. Szymik, *Theologia benedicta*, dz. cyt., s. 134.

17 Kongregacja Nauki Wiary, *Instrukcja o powołaniu teologa w Kościele „Donum veritatis”* (1990), nr 8.

18 Por. J. Szymik, *Theologia benedicta*, dz. cyt., s. 152.

19 Por. Tamże, s. 122.

20 Ks. prof. J. Szymik zalicza Josepha Ratzingera/Benedykta XVI do szóstki najwybitniejszych teologów wszechczasów. W tym ekskluzywnym gronie umieszcza jeszcze: św. Augustyna, św. Bonawenturę, św. Tomasza z Akwinu, bł. Johna Henry’ego Newmana i Hansa Ursu von Balthasara (por. J. Szymik, *Theologia benedicta*, t. III, Katowice 2015, s. 378).

21 Por. J. Ratzinger, *Sól ziemi. Chryścijaństwo i Kościół katolicki na przełomie tysiącleci*. Z Kar-

nie starałem się stworzyć własnego systemu, jakiejś odrębnej teologii. Swą myślą chcę po prostu podążać za wiarą Kościoła, co przede wszystkim znaczy: podążać za wielkimi myślicielami wiary – właśnie to można by nazwać specyfiką mej teologii. Nie jest to jakaś wyizolowana, dobytą ze mnie samego koncepcja, lecz koncepcja, która możliwie szeroko otwiera się na wspólną drogę myślową wiary. Dlatego zawsze czymś bardzo ważnym była dla mnie egzegeza. Nie potrafię sobie wyobrazić czysto filozoficznej teologii. Punktem wyjścia jest słowo. Punktem wyjścia jest to, że wierzymy słowu Bożemu, że próbujemy je rzeczywiście poznać i zrozumieć, że staramy się je potem myśleć za wielkimi mistrzami wiary. Stąd moja teologia stoi pod znakiem Biblii, a także pod znakiem Ojców Kościoła, zwłaszcza św. Augustyna. Naturalnie, staram się nie ograniczać do tematyki starożytnego Kościoła, lecz spoglądać na najwyższe szczyty myśli, a zarazem wciągać do dialogu współczesne myślenie”²².

3. Czy dziś uprawiać/studiować teologię?

Trzeba na końcu dotknąć współczesnego kontekstu, a więc tego, co określiliśmy w temacie jako „dziś”. Z dotychczasowych rozważań nasuwa się kilka wniosków.

Po pierwsze: Im bardziej człowiek dzisiaj jest zagubiony, im bardziej żyje w myślowym chaosie albo w bez-myśleniu, tym bardziej potrzebna jest dobra teologia (i dobra filozofia, dodajmy nawiasem), tym bardziej potrzebni są ci, którzy ją uprawiają i studiują! Po drugie: Im bardziej człowiek dzisiaj zdaje się nie potrzebować teologii (i – dodajmy – dobrze pojętej filozofii), tym bardziej potrzeba nią się zajmować i potrzebni są ci, którzy ją studiują.

Autobiograficzne zapiski Romano Guardiniego wiarygodnie ilustrują tę sytuację²³. „Przedstawia on swoją ciężką drogę do doktoratu i do katedry uniwersyteckiej, a jej ciężar wynikał z całkowitego podporządkowania się teologii niemieckiej metodycznemu kanonowi uniwersytetu, który uznawał za naukowe tylko historię i nauki przyrodnicze. W ten sposób zredukowano teologię naukową do historycznej, ale Guardini nie chciał być historykiem, lecz właśnie teologiem i filozofem – nie chciał dochodzić, jakie było niegdyś to lub owo, ale co z tego przeszłego i z dzisiejszego żyje i dlatego ma dla nas znaczenie. Jednak dla takich wysiłków nie znalazł miejsca w obszarze teologii, w którym możliwe było powstanie doktoratu. Ponieważ miał świadomość, że jednak zajmuje się czymś najbardziej godnym uniwersytetu, powiedział

dynałem rozmawia Peter Seewald, tłum. G. Sowinski, Kraków 1997, s. 55n. Jakże różni się to podejście od naszej formy aktywności teologicznej, w której dominują rankingi, punktacje, a więc podporządkowanie komercji.

22 J. Ratzinger, *Sól ziemi*, dz. cyt., s. 55n.

23 Por. R. Guardini, *Berichte über mein Leben. Autobiographische Schriften*, Düsseldorf 1984, s. 46.

sobie, że pracuje dla przyszłego uniwersytetu, który jeszcze nie istnieje²⁴. J. Ratzinger, gdy o tym w latach 80. wspomina, z nutą goryczy dodaje: „O ile mogę dostrzec, nie istnieje on także i dziś, lecz powinien istnieć i trzeba nadal dla niego pracować²⁵”.

Zakończenie

Teologia jest więc potrzebna, ponieważ żadna inna dyscyplina wiedzy nie podejmuje i nie jest w stanie odpowiedzieć na ciągle aktualne i powracające w każdym pokoleniu pytania człowieka.

Niedawno podczas Kongregacji Katechetycznej w Tarnowie ks. prof. Paweł Mąkosa z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego zaprezentował ewangelizacyjny katechizm młodych zatytułowany „Największa jest Miłość²⁶”. Podjęte w tym katechizmie tematy wybrała sama młodzież. Młodzi chcą, aby im odpowiedzieć m.in. na następujące pytania: Czy życie ma sens? Gdzie znaleźć szczęście? Czy Bóg istnieje? Czy Bóg naprawdę mnie kocha? Dlaczego na świecie jest tyle zła? Dlaczego Bóg pozwala na cierpienie? Co będzie po śmierci? – to tylko niektóre z zaproponowanych tematów. Na tego rodzaju pytania może odpowiedzieć tylko teologia. Oczywiście, teologia budowana na solidnych filozoficznych podstawach. Teologia, która pyta o byt i sens, a więc pyta o prawdę.

Młodym adeptom teologii, którzy rozpoczynają studia teologiczne w Seminarium chętnie przytaczam słowa Tewiego Mleczarza ze słynnego musicalu „Skrzypek na dachu”. Śpiewa on tam m.in.: „Gdybym był bogaty..., studiowałbym Torę 7 godzin dziennie!” Nikt z nas nie jest bogaty, ale Kościół daje nam możliwość studiowania teologii wiele godzin dziennie. To wielki dar, którego nie możemy zmarnować i który trzeba sobie bardzo cenić. Trzeba odkryć nam nowo „rozkosz zajmowania się Bogiem i Jego sprawą²⁷”.

Powiedzmy na koniec za Romano Guardinim i Josephem Ratzingerem: Uprawiamy/studiuujemy dziś teologię, chociaż zainteresowanie teologią maleje, dla przyszłego uniwersytetu, w którym znów ważne stanie się szukanie prawdy i dla przyszłego człowieka, w którym być może na nowo obudzą się odwieczne ludzkie pytania.

24 J. Ratzinger, *Prawda w teologii*, dz. cyt., s. 89n.

25 Tamże, s. 90.

26 *Największa jest Miłość. Ewangelizacyjny Katechizm Młodych*, Lublin 2015.

27 L. Weimer, *Die Lust an Gott und seiner Sache oder lassen sich Gnade und Freiheit, Glaube und Vernunft, Erlösung und Befreiung vereinbaren?*, Freiburg 1981; cyt. za: A. Nossol, *Teologia bliższa życiu. Wpływ teologii na egzystencję chrześcijańską*, Paris 1993, s. 396.

ZMARLI KAPŁANI

W piątek, 18 września zmarł śp. Ks. Kanonik Stanisław Płaza, proboszcz w Rzeszowie – Zalesiu. Eksporta odbyła się w poniedziałek, 21 września o godz. 17.00 w kościele Wniebowzięcia NMP w Rzeszowie – Zalesiu. Pogrzb zaś w wtorek, 22 września o godz. 16.00. Msza św. odbyła się w kościele w Rzeszowie – Zalesiu, a po niej przeniesienie ciała zmarłego na miejscowy cmentarz.

Ks. Kan. mgr lic. Stanisław Płaza urodził się 30.07.1950 r. w Bierówce (parafia Warzyce), syn Władysława i Anieli Kędreł. Maturę zdał w 1968 r. – Tuchów, studia odbył w latach: 1968–1974 w Wyższym Seminarium Duchownym w Przemyślu.

Święcenia przyjął 15.06.1974 w Jaśle. Święceń udzielił: Ks. Bp Stanisław Jakiel.

Pracował jako wikariusz w następujących parafiach:

Żurawica: 12.08.1974 – 16.08.1976;

Zręcin: 17.07.1976 – 30.06.1978;

Sanok: 01.07.1978 – 30.06.1981;

Zarzecze k/ Niska: 01.08.1981 – 30.06.1983;

Rzeszów- Staromieście: 01.07.1983 – 30.06.1985;

Następnie podjął posługę kapelana Szpitala w Jaśle (Jasło – Fara):

01.07.1985 – 30.07.1993 r.

Od 31.07.1993 r. pracował jako proboszcz w parafii Rzeszów – Wniebowzięcia NMP (Zalesie).

Pełnił funkcje diecezjalne:

Dekanalny Asystent Akcji Katolickiej, Dekanat Rzeszów – Katedra (od 24.11.2008),

Kanonik Honorowy Kapituły Kolegiackiej w Jaśle (od 06.01.2013),

Członek z wyboru Rady Kapłańskiej Diecezji Rzeszowskiej (2005.03.01 do 2010.11.19),

Duszpasterz dekanalny ds. misji, Dekanat Rzeszów – Katedra, od 2008.03.15, Wicedziekan Dekanatu Rzeszów – Katedra od 2012.04.24.

Dobry Jezuu, a nasz Panie, daj mu wieczne spoczywanie!

Ks. Stanisław Potera

KAZANIE NA POGRZEBIE ŚP. KS. KAN. STANISŁAWA PŁAZY Proboszcza Parafii Wniebowzięcia NMP w Rzeszowie - Zalesiu

Uczestniczymy w uroczystości z okazji przeprowadzenia z ziemi do domu Ojca Niebieskiego śp. ks. Stanisława Płazy, proboszcza parafii pw. Wniebowzięcia NMP w Rzeszowie – Zalesiu, wicedziekana dekanatu Rzeszów Katedra. Wraz z najbliższą rodziną, siostrą uczestniczy Pasterz, Ojciec naszej diecezji Ks. Bp Ordynariusz Jan Wątroba, łączą się kapłani z diecezji przemyskiej, sandomierskiej, rzeszowskiej, koledzy z rocznika. W tej wspólnej modlitwie łączymy się wszyscy spłacając dług wdzięczności za wszelkie dobro jakim Bóg przez postugę ks. Stanisława nas obdarzył.

Do naszego zamyślenia przyłącza się św. Paweł i mówi: „Nasza bowiem Ojczyzna jest w niebie...”, a dalej Jezus Chrystus: „Wszystko co mi daje Ojciec do mnie przyjdzie, a tego, który do mnie przychodzi precz nie odrzucę.” Prawda Bożego Objawienia napełnia nas nadzieją i pokojem. W zamyśleniu nad tymi słowami stajemy nad trumną ks. Stanisława – kapłana, którego służba Bogu i ludziom, wypełniała całe jego życie. Jego kapłaństwo było widoczne we wszelkich kontaktach z ludźmi, w pracy duszpasterskiej. Jako proboszcz, był pasterzem i ojcem wspólnoty parafialnej.

A trumna ojca w domu to wielkie rekolekcje – jej widok to ostatnie ojcowskie pouczenie, upomnienie. Ojciec parafii, odpowiedzialny za nią. Zatraskany o to, by rodzina była szczęśliwa, czuła się bezpiecznie. Rodzina pragnie

mieć swój dom – miejsce troski ojca – dom dla wszystkich parafian. Jako parafianie jesteście w swoim domu. Budujemy się pięknem waszej świątyni i wszędzie widzimy wielkie oddanie, zaangażowanie w to dzieło waszego proboszcza. Tą radością z parafii, świątyni dzielił się z kapłanami w dekanacie. Ks. Stanisław troszczył się o budynki parafialne, plebanię – by były uporządkowane, ale przede wszystkim by były otwarte i służyły wspólnocie.

W domu ojciec odpowiedzialny jest za stół – by na nim nie brakło codziennego chleba. Kapłan jest odpowiedzialny za stół, na którym spożywa pokarm nieśmiertelności. Ten stół – ołtarz przy którym się dzisiaj gromadzimy – zawsze był zastawiony. Ks. Stanisław codziennie stawał przy tym stole, tysiące razy przemieniał pszenny chleb w Ciało Chrystusa. A był bożym kapłanem i tak bardzo mu zależało, by było jak najwięcej głodnych tego chleba.

Ojcu zależy na mądrości swoich dzieci. Ks. Stanisław głosił ojcowskie kazania. Pragnął pouczać, upominać, przestrzegać i pocieszać. Czynił to przez wszystkie lata posługi kapłańskiej: na parafii w Żurawicy, Zręcinie, Sanoku, Zarzeczcu k. Niska, Rzeszowie – Staromieściu, w Jaśle jako kapelan szpitala i prawie przez 23 lata w waszej parafii Rzeszów – Zalesie. Głosił prawdę Objawioną na ambonie, podczas licznych rekolekcji, w salce katechetycznej. Szczególną troską otaczał Uniwersytet Rzeszowski, środowisko uniwersyteckie, z tej racji, że niektóre wydziały uniwersytetu są na terenie tej parafii. Otaczał opieką i formował tak liczne grupy parafialne, był dekanalnym asystentem Akcji Katolickiej.

Kochający ojciec troszczy się o swoje dzieci. Jego pasterska posługa w sprawowaniu sakramentów świętych. Widzimy jak udziela sakramentu chrztu św., przez który dzieci stawały się dziećmi Bożymi, dziećmi wspólnoty parafialnej. Kochający ojciec przebacza swoim dzieciom. Przebaczenie waszego księdza proboszcza było jego chlebem powszednim. Używał Bogu swojego serca, byście ciężar win wrzucali do oceanu Bożego miłosierdzia. Cieszył się powrotem każdego z was, cieszył się wzrostem miłości i dobra. Księżę proboszczu dzisiaj postawiliśmy w twoim konfesjonale kosz pełny róż. Niech on wyrazi naszą miłość i wdzięczność, którą niepodobna wypowiedzieć słowami. Ojciec w domu rodzinnym czuwa przy łożu, gdy domownicy chorują. To 8 lat posługi waszego proboszcza w szpitalu w Jaśle, to w każdy I piątek odwiedzani chorzy. Wiedziałeś o każdym z nich, śpieszyłeś z pomocą i pociechą – dziękujemy.

Drogi Księżę Stanisławie! Trwamy dzisiaj w dziękczynieniu za twoje kapłaństwo. Czynimy to jako kapłani z dekanatu Rzeszów - Katedra. Przez 23 lata budowałeś naszą wspólnotę kapłańską, chętnie odwiedzałeś, szczególnie chorych, wносиłeś tyle radości i humoru. Tak było od 41 lat, gdy 15. 06. 1974 r.

klęczeliśmy obok siebie, w kościele OO. Franciszkanów w Jaśle, przyjmując święcenia kapłańskie, których udzielał nam Ks. Bp Stanisław Jakiel z Przemyśla.

Odchodzisz nagle. Nie pytamy dlaczego. Każdy według Bożych zrządeń ma swoje życie i śmierć. Wiemy, że Bóg powołuje człowieka wtedy, gdy jest najlepiej przygotowany na przejście do Domu Ojca. Dopełniłeś swoje zasługi cierpieniem. Bóg uznał, że twoje serce jest już zdolne kochać Boga w wieczności. Ostatnią Mszę św. odprawiłeś we wspomnienie Matki Bożej Bolesnej, którą tak czciłeś w wizerunku Matki Bożej Zaleskiej, a odszedłeś w dzień swego patrona św. Stanisława Kostki, 18.09.2015 r.

W końcu ojciec rodziny wędruje za trumną swoich dzieci. Droga na cmentarz, to ten najważniejszy odcinek miłości, którym ojciec odprowadza swoje dzieci do wieczności. Dziś ks. Stanisław idzie tą drogą po raz ostatni. Idziemy razem z nim i modlimy się – by na jego spotkanie wyszli rodzice, zmarli parafianie, koledzy z rocznika.

Żegnamy go rozważając słowa Chrystusa: „Ja jestem zmartwychwstanie i życie, kto wierzy we mnie nie umrze na wieki”, a szczególnie słowa powiedziane do uczniów: „Cieszcie się z tego, że wasze imiona zapisane są w niebie.” Amen.

SPIS TREŚCI

KOŚCIÓŁ W ŚWIECIE	3
Orędzie Franciszka na XXXI ŚDM Kraków 2016 «Błogosławieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią» (Mt 5,7)	3
List Papieża z okazji Roku Nadzwyczajnego Jubileuszu Miłosierdzia	9
KOŚCIÓŁ W POLSCE	11
Papież Franciszek gratuluje nowemu Prezydentowi RP	11
Stanowisko biskupów polskich przed XIV zwyczajnym zgromadzeniem ogólnym Synodu Biskupów (4-25.10.2015 r.)	11
Komunikat Prezydium Konferencji Episkopatu Polski po podpisaniu przez Prezydenta RP ustawy dotyczącej procedury <i>in vitro</i>	15
Oświadczenie rady prawnej KEP w sprawie konsekwencji na płaszczyźnie sakramentalnej, wynikających z głosowania i podpisania ustawy dotyczącej procedury <i>in vitro</i>	17
<i>Pro memoria</i> Prezydium Konferencji Episkopatu Polski ws. ochrony życia nienarodzonych.....	19
Komunikat Prezydium Konferencji Episkopatu Polski ws. uchodźców.....	20
Komunikat z sesji rady Biskupów Diecezjalnych	21
Apel zespołu KEP ds. Apostolstwa Trzeźwości o abstynencję w sierpniu 2015 r. Abstynencja dzieci troską rodziny, Kościoła i Narodu	23
List Pasterski Episkopatu Polski z okazji V Tygodnia Wychowania 13-19 września 2015 r. „Wychowywać do pełni człowieczeństwa”	27
List Episkopatu Polski zapowiadający obchody XV Dnia Papieskiego: „Jan Paweł II – Patron Rodziny”.	31
Przeciw wykluczaniu najsłabszych - Abp Gądecki do Prezydenta RP w sprawie podpisania ustawy <i>in vitro</i>	36
Przewodniczący KEP odpowiada na list Prezydenta ws. <i>in vitro</i>	37
Apel przewodniczącego KEP do partii politycznych.....	40
Prezydium KEP: prawo do życia jest prawem człowieka. <i>Pro memoria</i> ws. ochrony życia nienarodzonych	41

KOŚCIÓŁ DIECEZJALNY	43
DEKRETY I NOMINACJE BISKUPA DIECEZJALNEGO	43
Decret Erygujący działalność Szkoły Nowej Ewangelizacji bł. Pawła VI w Diecezji Rzeszowskiej	43
Decret Powołujący Diecezjalne Centrum Katechumenatu Dorosłych w Diecezji Rzeszowskiej	43
Aneks do Dekretu Erygowania Parafii pod wezwaniem Matki Bożej Fatimskiej w Perliczce	44
Nominacje	45
KOMUNIKATY KURII DIECEZJALNEJ	45
XIV Niedziela Zwykła, 5.07.2015 r.....	45
XV Niedziela Zwykła, 12.07.2015 r.	46
XVII Niedziela Zwykła, 26.07.2015 r.	47
XVIII Niedziela Zwykła, 2.08.2015 r.....	49
XIX Niedziela Zwykła, 9.08.2015 r.....	51
XX Niedziela Zwykła, 16.08.2015 r.	52
XXI Niedziela Zwykła, 23.08.2015 r.....	53
XXII Niedziela Zwykła, 30.08.2015 r.	54
XXIII Niedziela Zwykła, 6.09.2015 r.....	58
XXIV Niedziela Zwykła, 13.09.2015 r.....	59
XXV Niedziela Zwykła, 20.09.2015 r.	61
XXVI Niedziela Zwykła, 27.09.2015 r.....	64
Zmiany duszpasterskie 2015	66
Formacja stała Kapłanów Diecezji Rzeszowskiej – realizacja - 2014/2015	76
Formacja stała kapłanów Diecezji Rzeszowskiej – plan realizacyjny – 2015/2016	83
KAZANIA I KONFERENCJE	105
Homilia Kard. Stanisława Dziwisza wygłoszona dnia 17.08.2015 r. w Sanktuarium Matki Bożej Wniebowziętej	105
Homilia ks. Stanisława Potery wygłoszona podczas Mszy Świętej jubileuszowej na 25 lecie sakry ks. abpa Edwarda Nowaka dziesiątą rocznicę beatyfikacji bł. Władysława Findysza kapłana i męczennika komunizmu w dniu 23.08.2015 r. w Nowym Żmigrodzie	109

Świadkowie Świętości Życia: Ks. Antoni Bieszczad. Dziesięciolecie beatyfikacji ks. Władysława Findysza. Nowy Żmigród 22.08.2015	113
Świadectwo ks. Stanisława Guzika – byłego wikariusza Parafii w Żmigrodzie Nowym o życiu bł. Władysława Findysza, kapłana i męczennika	118
Homilia ks. Roberta Mokrzyckiego wygłoszona z okazji 35. rocznicy porozumień gdańskich i powstania NSZZ Solidarność w Farze Rzeszowskiej w dniu 31.08.2015	119
U stóp Rzeszowskiego Krzyża. Kazanie ks. Sławomira Zycha wygłoszone 14 września 2015 r. w Kościele Św. Krzyża w Rzeszowie z okazji 45-lecia parafii	124
Sport jest darem Bożym. Homilia ks. Ireneusza Folcika podczas jubileusz 110- lecia Resovii. Kościół farny w Rzeszowie – 04.09.2015 r.	128
ARTYKUŁY	133
Ks. Andrzej Michalik: Czy i jak uprawiać/studiować dziś teologię?	133
ZMARLI KAPŁANI	141
Kazanie ks. Stanisława Potery na pogrzebie śp. Ks. Kan. Stanisława Płazy – Proboszcza Parafii Wniebowzięcia NMP w Rzeszowie - Zalesiu	142

ISSN 1426-1790